"GULREZ"
KASHMIRI

"GULREZ"
KASHMIRI

۷۸۶

دلیلاہ یُس دردو سوز آمیز
چھو تھوَمت ادین یتاو گلریز

قِصّۂ لاجواب
موسوم بہ

گلریز (کلاں)

بزبان کشمیری

من تصنیف لطیف شاعر نامی گرامی پیر مقبول شاہ صاحب کرالہ واری کشمیری

حسب فرمائش

غلام محمد نور محمد تاجران کتب مہاراج گنج بازار
سرینگر کشمیر

در مطبع
دین محمدی لاہور باہتمام ملک محمد عارف خان چھپا اور نور محمد تاجر کتب نے کشمیر سے شائع کیا

گلریز — بسم الله الرحمن الرحیم — کلان

خدایا چهرهٔ امید همنای — دیبا از حکمت جاوید بخشای
چراغ فکرت و طبعم برافروز — زبانم در سخن در سفتن آموز
مبدل حنظلم را با رطب کن — زبانم پر شکر از نوش لب کن
درود بے شمار و نعت بحید — دمادم باد از ما بر محمد
سرم یا دا نثار چار یارش — فدائی آل و اصحاب کبارش
چه سردار جهان سلطان شاهان — جناب قطب عالم حمزه سلطان
ائی پیر لتے حاجت روا چه — بدرد دل دوا دادس شفا چه وی
مه چه وم ارمان دادس لره دریان — بدر درگاه چه وسی ایشاه سلطان
درت دار الشفائ خاص و عام است — مراد دل ز تو هر دم تمام است
دوا از درگه دار الشفا ده — بو آسے برانترسیتی دی آدم
نظر کرم نظر یا شاه مخدوم — مه کڑم از سر جان تیر مسموم

سبب نظم و آغاز قصه ده زا بوم ملک طیفور شاه

زلعبد حمد بحید نعت احمد — وتی بو قصه رنگین مجدد
دلیلاه بوز درد و سوز آمیز — چه و نو مئت دادین بیت نا وگلریز
بمیکو رادی ضیای بخشی چه وی — بقول راست فرماون صحی چه وی
مه بخشب آسو عادل شهر یا راه — بمیراه تخت گیراه تاجداراه
غضنفر فر فریدون شوکتاه آسو — سکندر شیوه دارا حشمتاه آسو
دویم نوشیروانه دو عدالت — زمانک حاتماه اندر سخاوت
تر چهی مستر عدالت آس مشهور — بنیمت آس ملکس پایان ز ور
بیکجا آس گرگ و میش فیرن — جوان هانگل بچه دو ماده شیرن
بملک و مال کانه آسنه تانی — گدا این پٹ گرانی زر فشانی
کنفش در چود چون بحر روان لو بد — ز داد شس مرد مان شهر خوشنود

ملک طیفور آسوش نام و مشهور
ملک معمور تسنه خلق مسرور
زبیر بند بخیمه آسوش ناکر آزاد
ولیکن نور چشم آسونه اولاد
کمران آسو آرزو هما از خداوند
دنم یا رب چه بن بند کانش فرزند
منکان اولاد بیر دم آسو از حق
چه و رونق پیت اکس فرزند لائق
هو سن آسوس گته بوم اک نور دیده
تصور نیک و خوش سیر رسیده

دعالت سدیین از حق اجابت
کرن لت تمان فرزند اه عنایت
گکی بشگفت از گلزار شاهی
بیشس از سمت تا ماهی
گلاباه قلو ز باغ شاه بخشب
ستاره کهنتو دبرج شاه بخشب
تهته پیوما ...کن نکا چه و ی دو
وجهت طیفو ر شاه مسرور کیا گو
دوره قلو از صد یا مت بر داو
کرمک یا مت مس معصوم شاه تا د

تن ندرخ دیکھتی گو شاہ خوش دل
جنبش ماہ برج شہریاری
سٹھا ہ زین مژدہ گو طیفور شاہ
نہایت گشت غنچہ خوشحال خورسند
کرن شکرانہ داوین شادیانہ
خبر نن نفس تا مت میوتزہ داون
زبخشایش کرن خالی خزانہ
سٹھا مشہور گو تیہ در سخاوت
نیاز و نذر قربان تمہ تھوی کر
وچھت دیدار فرزند دلآرای
فلوس زخور جی دل باغ در باغ
بفضل حق سپن شہزادہ عاقل
سو در حد بلاغت و اتو ولول
قدم زان سجلدی اعتدالس
خرامان گو روانہ سوی مکتب
کرن علم وادب تحصیل بر کمال
زہر کس درہنر مندی سبق برد
سپن ماہر بعلم آسمانی
بہر فن درہنرمندی سپن طاق
بعلم پہلوانی گو قوی دست
بہار دہ لہ درسن و اتو یامت
چو ماہ چاردہ تابندہ روشیں
سمنبر سیمتن معشوق طناز
گلابن جامہ کرڈلبت سوئے رخ چاک
بنام ایزو نگار خور پیکر

مراد خاطرش شد جملہ حاصل
رخش خورشید اوج نامداری
بخوبی داد داد جود را داد
دو چشمش روشن از دیدار فرزند
سپن گمنام غم اندر زمانہ
غریبن عاجزن کمتم وقف نھاون
دل آسودہ سپن خلق زمانہ
زجود و لطف خود حاتم دتن بیت
گدا کا نہ بخشیدہ زر و دنہ زہر
مراد دن ہر ... گی درای
زلوس غم ناامیدی ہند بوس داغ
عطا سپنوس بخودی عقل کامل
بباغ حسن روشن کیت گل فل
پئی تحصیل سوزک زانہ ہالس
کرن تعلیم درس روز تا شب
سپن در زیرکی زھر ھان خال
وزان سپن سر بدیگر علمہا کرد
نمودہ کشف اسرار نہانی
بدانائی سو گو مشہور آفاق
سپن درہر ہنرمندی سو سرمست
زچار بر و شگفتش سرو قامت
معنبر تر زعنبر زلف موشیں
قدش در باغ جان سرو سرفراز
وچھت تم وٹھ وزن سو لالہ در جا
زسرتا پا تسن چمن لولوئی تر

جوان گلعذار و سیم اندام
ہمایون طالع فرخندہ فرجام
دلس از ہیچ چیز آسودہ کم غم
کران آسودہ عیشش یاران ہمدم
ہمہ اسباب عیشش بود حاصل
دوان داد لنشاط و عشرت دل
بجز عیش و طرب آسودہ کم کار
نہوتے چشم بکس اندر شمار
رفیقن سپن جام مئی جوان آسو
بہ بزم عیش دلدادہ جوان آسو
بدین عشرت کران آسودہ زندگانی
دران ایام مہائے نوجوانی

بنا کردن معصوم شاہ مجلس
عیش و طرب بار اول با احباب
و ارکان خود

دوہمہ اکرہ مصاحبان و جمیع اعلی
کہرن بر پامی با ارکان والا

وزیره وهتو کرن چاره در پیکار
بدام این مرغ چون آید گرفتار
بمجلس بیٹھه دانایان آن بوم
غدا انتنه سول سیتو کهنه معلوم
سجیله چاره کنه الو کنه هرگز
نهایت در گرفتن آی عاجز
وسیس غیرت وزیر اچها بداد
کهه و کیاه ار بهن بسه چهو و شوداد
بدنیا جانور ہیم ماده نه
نکذ اچهوک بہت کیس بن بن مقرر

نجی سین لگن تم دالد واشر
پچو شاہین زعن شہباز و باشه
نیتدانیم نسل و اصل این کیست
بعالم داز الن جانور چلیست
پرنده چی لگن ذات و چهت قل
دردندن نفیحے گردن چه ما مکل
زہر مرغ گو شہزاده بیتاب
اچهو کن ماده فی الگو زاذن آب
پدیهو نش ساری اکس دماد
کرن جهتو جانوارن قصد پرواز

زہر گونه مہیا عیش تھا ون
دزه ون چنگ نی سیتاره نه ساز
شب و روز آسو در مجلس فروزی
به تخت زنشسته شاہزاده
می و آواز با ساز آسو حاضر
مغنی لحن لکنشن بر کشیده
نهاده گوش بر رود و دف و نے
اتھن کت پیار بہت مشغول رزه
بکام دل بہت سنر باگ یاران
زجوش می سین شہزاده سرمست
دران مجلس طرب افزود و غم کاست
دریچن کن کران بس نظاره
بہت بربام چون طاؤس زیبا
زطوطی جانور ہزاده آسو خوشتر
برنگ دلپسند ہر گونه خوب
بدیده شاہزادن بام ڈٹھون
وچهت تس کن اک آدم اوس
لگن منتر تیره گلابن تازه روئی
نہایت آسو خوشبدار الحق
تسنه عشق کرن تس عاشق دل
زعشق مرغ گو شہزاده بیہوش
وزیرن کن دین ہیتھو جانواراه
تمامی اہل مجلس آئی بن بن
ستھاه که شاہزادن بیقراری
انن تھم اہل مجلس عاجز و تنگ

رباب و مطرب می منگه تاون
بہت شیرین نوا ہر سو خوش آواز
کران در نغمه سازی عود سوزی
غلامان دست بر سینه نهاده
بکره دشاه صف ہی اکابر
برآواز ش دل خوش آرمیده
رسیقین دستن سبن چوان حی
چوان می گوش دل تهاوت برآواز
شبن تیهه ماه تابان سنر ستارن
دل و جان عقل و دانش داد از دست
وچهن ہتو شہزادن زجیب و دست
عجب خوشرنگ ڈٹھون جانواراه
ربوده از خرد صبر و شکیبا
زرافشان بال و پر طاوس پیکر
فریبنده بجلوه ہمچو محبوب
سین از جان و دل مشتاق تس کن
زسر ذوق ہائے جام راوس
ترنده ہی تس جانوارن منز نکوئی
وچهن گو شاہزاده محو مطلق
سین آوارگی تس پای در گل
زمجلس و ہتو ہر جا ستھا جوش
بدنیا کینه ما اچهو ڈٹھو منز نماه
وچهن مشتاق تهاری گی تس کن
ہتن فریاد دن از دل بزاری
بهر صورت ڈٹھون این مرغ خوشرنگ

پرن پله هنو کڈن هم واتن واره
دل و جان شاہزادس مضطرب گو
چو دیوانه زجای خویش جست
تہ ڈیشت اہل مجلس تهدو تهت گے
زنا جش مخته با مکه تخته سیتی
وچهت دُردانه بُرجا ناورن چاو
غذا لکشند و زیر و پرنه ناوک
مبر کهته غم غذا مسند چهو مخته
چهو عالی پایه مرغاه داڑ ساوی
رٹن میسند بظاہروں کٹہا سہل
عجب امی بیا ور دند لو یان
بجای دانه تہوہس مخته دردام
ہیتن دُردانه کهن یامت ملتقار
برغبت جانوارن مخته کهو کهن
طمع چهوی پای بند ہوشمندان
طمع چهوی زور امیانک بالا شک
طمع جمله سه حرف و ہر سه خالی
دین یله مرغ لگواز طمع زاله
سٹهاه گو خویش نیر گٹم سواز دام
دران زرین قفس کرد نشیمن
برہ روشب قفس دربیش تهاو
اچهو تله یک نفس آسوسه چهوران
زدیدارش دل شہزاده خندان
بلی این است رسم چرخ گردان
مکدر پنجرس متر جانور آسو

اچهن تهکو شاہزادس گاتش واره
سپلن بتیاب تیر درکف ٹن چهو
ڈٹن دامن بسوی مرغ در دست
زتاج شه وسنت دُردانه کنهه پے
جُدا گے جانواره شده سخت سیتی
غذا اتس آسوتی بیت بیٹه وست و
ڈنک دل شاہزادس غنیلاوک
بدام آید ازین تدبیر سخته
خورش و دُردانه چهون پرزه ناوے
ڈه کُرون چهیر اک سانقاده مه کرنه جهل
مسلسل همچو زلف مشکمویان
پیتهی و تهه جانور ڈیشت از آن بام
سروپاش بجنبر گو گرفتار
زطمع خام نفس نی اله لاگن
چهو ہر کس از طمع واتن بزندان
طمع چهوی ام مرغ پای بزیرک
بکن ترک طمع اید وسنت حالی
رخ شاہزاده فلو چون برگ لاله
قفس انزر کرن لس کنتو سرانجام
مهیا تهادس ہر گونه کهن چین
تمامی شغل و کاروبار تراون
سر مویه شوق آسو نه سوران
سو در زنگ گلن چون دردمندان
اکس ماتم بل کتو راحت جان
دوہین کینج تهوت بستر بر پر آسو

کران اندیشه ہردم با دل زار
خلاصی جهیم ازین غمخانه دشوار
کرن تدبیر کهن مشراوه ازیاد
کرم شاید ازین حیله مه آزاد
غذا کهن جانوارن تراو یکبار
سپلن پتر مرده لاگن واره بیمار
کرن ہیچ کار ٹن تراون پرو بال
وچهنت شاہزاده گو تر خته احوال
وچهن تس در قفس زدواره ثامت
نفس آزاده سپلن برلب آمت

دل آن زرده کهیاه گو شاہزاده
کمنوس پت جانواره شده خوند زیاد
سگاب روس گیس نرودی پیریم
زدر در مرغ میوس منڈش تمام
زخوردو خواب گو بیزار یکبار
پیرت ان گو وزن ان آسو در نار
زودا ہیم زون ٹن نغ ان غم گلن گو
سپلن خور سیدرو ہین ان نه نو
تلکت مرغ ہوس دی دام راوس
خسکار غم سپلن آرام راوس

نه آزار غمس آن روی دلکش
دس واره جگر اتس ندر

شده افسرده همچون گل ز آتش
سه زیباتن گیس چهوی الاعز

کلام کردن جانور باشهزاده معصوم شاه

وچهون په حال تشند جانوران
زدید خون دل هر لحظه هارن

بشیرینی زبان ناگاه بکشاد
دعای جان شه بنیاد بنهاد

سپین دگفتگو باشه موافق
باین لطف وکرم ماچهس لایق

زغمخواری من کیا چهوی ته مطلب
دو دیک آرام تراوت روز باشب

مره فتم زین هوس کیا چهوی ته حاصل
تلوت که باعث از سلطنت دل

عنایتهای بی اندازه کردی
روان من به نیکی تازه کردی

بخلق خوش سٹهاه شرمنده کرهس
لب شکر خنده خود بنده کرهس

چهوپه پاٹهن رسوم شهریاری
کران خسته ره واتن دستیاری

تو کردی لطف و احسان هرچه شاید
ولیکن خدمت از من چه آید

بشکل اصل یدوی آسهابو
دلک غم غصه شاهس کاسهابو

ولیکن چهس بشکل مرغ بسته
بجز تعریف کیاه ایه میانه دسته

یه بوزت شاهزادس عقله بر رخ
دو رخ از فرحتش شد چون گل سرخ

تعجب کهیوان منز حیرس بیو
لفکر جانور داراه پٹ گو

دین اس جانوارس بلی لله
بسر بنینس مه کرتم واره آگاه

بو چای فکره اندر گوس درهم
بحال خویشتن کرتم مه محرم

دسس تم جانوران توره قدرت
ونی کیاه سر بینت گنه فاش نیرت

مه ید مارک جدا ازتن مه هم سر
نه چهوم بهتر نه سر باون نه بهتر

کرس هرچند شهزادن مدارا
بخاطر گو نه بتس هرگز گوارا

بدین صورت مه اتم پده سال
بعالم گشته سرگردان بدینحال

ونتامت کر منز نه خبردار
ته چهوک توه نش دهن دو زهن دونی بار

برین گو میم دلیل خیر بشنو
جوانا ه آسو رعنا قیدی بیو

تمثیل آوردن جانور باشهزاده معصوم شاه

برین گو میم دلیل خیر بشنو
جوانا ه آسو رعنا قیدی بیو
کرت زنجیر اتس دست و پاین
نوان بازاره منز بازار لاین
منجن در راه ازیک پیره زن تس پیش
ذرس نمه نه بتن پنه روش قصه چه بیش
کرنت نیهو کارکس کرته زه زنجیر
دسس تم توره قدرت اه خود گیر
داره واتم یه بچه عذاب کس
بخواری سخت چهوس لگمت عذابس
دین زین گونه چهم پزون کرت کیاه
الم عاجز چهو بسکه پزون تزاه
تو میخواهی باین یک شربت آب
شوی بحال من واقف درین باب
مثال پیره زن هم تو بخواهی
شدن محرم باین حالت هی

دہن ورہن سیٹھ میانو سرتن
وستا مت ومنہ کینہ اینی اَن
نگویم قصۂ دلسوز یا تو
وَنی یِد وی زِہ تی بوزت بکنہ
یوید وی باوہ یا مردم دلک حال
پیٹھ سر باوہ ید بہ سنگسار ہ
اگر ظاہر کنم این راز دہ سال
دِلس شاہزادن چھوپنہ مہ وہ یار
سوای حیلہ یاوم راز پنہان
بہانہ تراو آخر یزِ وٹن چھوی

چھو نہ زانہ تیوت دل چھوم کنہ تن
بہ پیٹھ چون کنم احوال خود یا ز
باین اخلاص بنگ وروزِ با تو
زِہ ہرگز تاب فہمید انکنہ
گرہ ہن سنگین دِلن وَ الیخہ پرکال
گرہ ہن ہتت میانہ حالہ پارہ پارہ
گرہ ہن گرزہ سورتوز میانو احوال
یمو چیلو مولی بو ترف تولی کر
گرہ ہم وانہ انسی دل وجان
زِ سر تا پا بہ کینزا سر پیٹھ چھوی

بیان کردن جان بوز حال خود آنکہ پوشیدہ بوز ابتدا تا انتہا

کرس یلہ شاہزادن زیادہ برام
بغیر از راستی زانن نہ چارہ
بو پز کن دختر شاہ پری چھس
وچھان آسنہ سند زہ آفتابس
جزیرس منز سکونت گاہ چھوم تس
وَنی کیا ماجہ ہند اوصاف کن تھاو
عزیز از جان بو آسس تس کنی کو
وَنی تھو گوش چھوم مہ نوش لب نا دو
یمی سکلہ مہ وَاتم بوز دہ سال
بگویم سرگذشت خویش بشنو
وَنی تھو گوش چھوم مہ نوش لب نا دو

دِنہ ہتونس پیٹھ آغاز و انجام
دِین تس کن مہ کن کن تھاو وارہ
یمہ کرمژ زِہ ہیواک جعفری چھس
دِیٹھ ہہو شیر چھیم ناو بلبس
دِیان بیت الامانت ناو ملکس
دِین چھیم گلبدن ہیر آسن ناو
کرس تقدیرن از مادر پدر دور
بدنیاکس چھو بیومت میانو ہیواو
پریشان دربدر سرگشتہ احوال
تھوت کن سوز عشقن بوز کیا گو
بدنیاکس چھو بیومت میانو ہیواو

چھو میانوی قصہ بوزن سخت مشکل
مہ آسن کینہ لگومت کینہ بت دل

آغاز قصہ عجب ملک و عشق نوش لب میگوید

بترکستان ولایت بود شاہی
بملک و مملکت عالم پناہی
جوان و بخت و دریا بخش جوانمرد
قوی دل ناو آسوس شاہ ابگرد
ز غمہای زمانہ آسوا آزاد
بعہد شاہیش خلقہ آس دلشاد
سجود و عدل و احسان نامور آسو
بدنیا تس کنہ وی بو نصر آسو
سمن بوی و صنوبر قد جوانا
پری رخ ماہ وش خوشخوی رعنا
پرِ زلون رخ تستندن بادِ نابان
وچھتا ازگل تسند سنبل پریشان
زِ سر تا پا دل آشوب دلآرام
تب گلرو وی گلبوی و گل اندام
سمن بر دوس چھو نہ تھو باون جاو
عجب ملک آسو تس میہ کینزِ ناو

حسین ہند صفت نون قلین دل
قیچن ہند صفت چھکی کار جاین
صفت حسنک مہ نشر تیع و ابرو زیون
دین گتہ چین دم ہیت و زیون
چھیت وقتس در ملک دنیا
نگاری گلرخے معشوق زیبا

در بیان سراپای نوشلب

از زبان پیر کھن سال

چھیت وقتس اندر در ملک دنیا
نگاری گلرخے معشوق زیبا
بعالم چھو سنہ ونکن کانہہ ثانی
بنیمرش چھ حسنچ مہربانی
قدش زیبا ز شمشاد سرفراز
خرامان باغ حسنک سرو طناز
نشند قد سرو تازہ نخل خوبی
شدہ پروردہ در فردوس طوبی
الف نبن دال دلیشت گوسو قامت
زغم شد خم صنوبر در ندامت

بہر علم و بہر فن آسو کامل
سٹھاہ تس عاقلن ہیت آسو الفت
رفیقن سیت تس فی کل آسو مسرور
نشاط و عشرتن کین آسو مشغول
ہمیشہ مجلس آسن اسی کران آسو
دوہہ اکہ گرم کرتھ مجلساہ جان
زہر سو مطربان کر آسہ بیز
دیون ساقی زجام خرمی می
زجام می شدہ شہزادہ مدہوش
ز مغروری نظر کرتھ شاہزادن
وچھن مجلس سپنمتر رنگ فردوس
بخاطر گوس تمی تیر ہند بزم بیغم
وزیرن کن دپن چھوہ ہیت زادہ
دلس فیرت وزیر و شاہ عالم
سہ دران مجلس تمی تسکین خاطر
کران ام آس بحث ز یمہ
بھمہ بکیہ کرک این بحث باکل
گژھے شیرین بیان کرہ دندا آغاز
گژھے دوذ کر مہرویان کشمیر
بدیگو نہ کران تم گفتگو آس
از انجملہ بڈاہ اک آسو ہشیار
جہاندیدہ پسے محنت کشیدہ
تمی و نونک پیاروی فیوہ باطل
اینز توہ ونوہ یم تعریف خوبان
شکر لب گلرخن شایان چھو تعریف

بین شہزادنی ہندہ خونہ عاقل
گمت مست آسو بالکل نعمتن پت
بحال خویش گومت مست و مخمور
نتیجے پاٹھہ آسو تس ہر روز معمول
زنخوت علم مغروری پران آسو
بہت منز باگ یارن آسو شوبان
زنغمہ پر دل عاشق نمک ریز
بدست شاہ پر کردہ پیاپے
نہادہ بر سماع مطربان گوش
مجلس ہر طرف یمہ تم نامرادن
نشتہ خود چھ مرہ رخانہ کوس
یمہ رستوی آسہ کم و چھپہ تعالم
مرہ ہیو چھا آسو مت کانہ شاہزادہ
زہ ہیو چھو نہ کانہہ و چھمت بیدم تا یاد م
سٹھاہ خلق آس اندر تس حاضر
زنان از ماہرویان زاستانہ
چھہ سے ہمسا بتان چین و کابل
زخوبان ختن ترکان شیراز
شدہ کام حریفان چاشنی گیر
زنان افسانہ از ہر خوبرو آس
بہر چیز آزمودہ کار سیار
زہر قسمے حکایت ناشنیدہ
مہ نشہ چھو نہ کانہہ اندر حسن کامل
چھو نہ بے حسنی تعریف شوبان
کرن ناخوب یم ناخوب توصیف

سو قد سرو سی بنار رشک نہالان
زمہ تابندہ تر چھو سی لالہ رخسار
مسلسل شو یہ ان کیاہ زلف و کاکل
فریبندہ زہ کاکل دام الفت
معنبر زلف مشکین مار پیچان
لتند موی سیہ مشک تتاری
ز عنبر موش ریحان چمن زن
خط فرقش دران موی سیہ فام
میان موی زیبا جوی چھس بن
مرصع بر سرش طاقین نہ زین
تتھے ہیتھ سنبلن منز باگ نوشاہ
بر ابروش جبین از نور تابان
سہ پیشانی چو ماہ نیم ہفتہ
دکس ہیٹ نکہ چھو سن عیدی ہر برماہ
زمہ زایل شو یہ ن بمہ ونجر
سو ابرو طاق یا محراب کان
کمان یا ماہ نو یا تیغ خونریز
بمن منز نزاومت کیا شو یہ خال
نتہ زن جیرہ شہباز سیہ رنگ
نتہ بمبور کران ہیر زلن گت
دو چشمش جام می یا کام جاہا
سیہ تمہ چشمہ چھس انہ سر ناد
دو بادام سیہ یا نرگس مست
برہ تمہ چشمہ ڈلیشت گی ہیر زل
سٹھاہ چھس فتنہ گر چشمان پر ناز

کمند زلف و دام غزالان
زہ کاکل گلہ خس سٹھ کالہ شہمار
زہ کاکل نن پریشان دستہ گل
وچھ ونی بچھ ون مار خصلت
خم اندر خم کھورن تامت پرن
سر سر پیوستہ اند نافہ کاری
زلف سنبل نہ کاکل یاسمن نن
رو یہ سنز جوی ون امرڈ کس نام
بتاریکی سہ گمشتہ عاقلن ان
اما گرہ تھ تابن بہ موی مشکین
نتہ زن زنگین اندر متو شاہ
عطارد زن یہت بسرج میزان
ببرج قوس جای خود گرفتہ
نتہ مریخ بر خورشید دلخواہ
چھ کرمت زن بیک قبضہ زہ خنجر
نتہ چتر سیہ بر خوابناکان
برائے کشتن دلخستگان تیز
ہمایون حسن بکشادہ پر و بال
با آہوی ختن انداغتہ جنگ
نتہ تیہ میکشاہ میخانسی پیت
نتہ بیمار زیر سایہ با ہما
با آشوبی مانہ گشتہ دمساز
نہادہ ہر دو بر جا دو گری ست
زلت گی ہیر نہ ہا نگل لگ بحنگل
زغمخواری بغمزہ عشوہ پرداز

سیدوی تیر غمزہ تراوہ از دور
گمہ ہن مشتاق کشتہ عشقہ رنجور
زیزہ تیر چھس مژگان تم کان
یمس ین تھد وتھن تس کرچھ لگان
زلف چھس شولہ تراوان منز گتہ دور
یون ہیتھ دینٹھ اختر در شب انور
اویزان چھس پر زلون گوشوارہ
نوان تم گرایہ سیتی ہوش وارہ
ستارہ زن پرزان دردانہ گوشن
چھ المت کمتا گوہر فروشن

سو گل وشر وی دکش کاکلن منز
گلابا زن چھو ظلمت سنبلن منز
تتھے دون زلفن اندر چہرہ شوبان
ینھ زن کالہ ابرس ع تابان
شوبان کیا لالہ روس خال دکش
بگلشن زاغ یا فلفل در آتش
حبش شخواہ نتہ در زاغ زامت
سو ڈلیشت نہ ونہ بر دل داغ زامت
زنخ چھس سٹھا باریک بینی
سکر اوچھ شنہ ہیگرا ز نازنینی

زشیرین در لطافت خوشتر
دہن چھس نوش لب شیرین شکر

شنید اشدن عجب ملک
باستماع خبر از زبان
پیر کہن سال

یہ بوزِت ٹھاہ شہزادہ بیتاب
خیال عشق و شادی گومس خواب

زنام نوش لب دل گوس بیتاب
گیس شاہی جہانداری بگرداب
گتو بوزن خبر دل گوس تتہ پت
مٹھوس کیا ہ سا روی عیش راحت
یو ڈس کن تم دہن ای پیر یارای
چھس تس پہ اسان کت ملکس اندر جای
باین صورت بسر بحری یا بری چھا
بگو از جنس آدم یا پری چھا
دپس تم بدجزیرس منز چھو ملکاہ
نمکو آب و ہوا بسیار دلخواہ

شکر لب ثر وزل ز لعل و یاقوت
وزل و ٹھ خوشتر از گلبرگ خوش رنگ
دہانس غنچہ خوتہ کہنہ کمی نہ
زشیرینی دہانش در شکر خند
اسن و قتہ ستارہ زن چھ تابان
مدوّر سیب سیمینش زنخدان
ڈولم تس کیا چھ شو بان ہنچہ منز چاہ
پر از می چاہ زمزم یا چھو گرداب
ہنچہ منز بناگ آن خال معنبر
تسنز گردن وچھت شرانز بن گو
سراسر حلقہ و ہم گردنس بر
ینہ بٹھہ نال لاجن کھال ما لہ
وَنی کیا سینہ پرن چھوس شیشہ خوتہ
چھو نہ تت سینی آئینہ ہمسر
کھنہ ن ٹور زن یا تازہ انار
روپہ سند دست تسند دستہ گل
کہ ان زنگن ہتھ و ات گلن گت
وزل تم ہینزہ نگمت برگ لالہ
تسند نازک کمر از موی باریک
زنافش رشک نیون آہوی چین
تفاوت چھینہ موس ینت دانہ
چھو مخفی عصمتک تس گنج بے بار
کو ٹھیو بٹھہ چھس بدن تام روپہ سنز تن
کو ٹھیو ٹاچھس بدن تام روپہ سند ہم
ملت کھورن حنا از خون عشاق

تمچ سرخی وچھت گولالہ فرتوت
وچھت لعل بدخشان ہیو ٹھ در سنگ
لب لعلن شکر چاکر کمینہ
بزیر لب پر زلون قند فلفند
ننہ خستہ دلن گتو مرہم جان
ننہ سیمین آسیب دل و جان
لبالب انمی صافی دلخواہ
قرار جان و دل تت جا یہ بیتاب
چھو چھاون زنگیا زن آب کوثر
کھون افسوس ون ڈمت چھ ہر لو
زلعل بے بہا و زگو ہر و در
تنہ روشت چھ در جنگل غزالہ
بصافی صاف تر آئینہ خوتہ
دو پستانش حباب آب کوثر
تمن و چھہ بن کتیاہ چھ بیمار
چھ کرمت سرخ زن زخون بلبل
بصد رنگ گل گژہن تس منز اتھن ہٹ
ننہ چھوس ملمتن خون غزالہ
زبانکیش حیشم عقل تاریک
دُر ناسفتہ چھوس ا زچھن رو
کمربن کن روپہ سنزہ کو مہر دانہ
چھ راہ فکر تتن کن سخت بیمار
کف پا از کف دریا نہ کینہ کم
کف پا از کف دریا نہ کینہ کم
بخوبی چھو سنہ کانہہ ثانی در آفاق

پرستاناه عجائب دِ رچهان چهوے
پری پیکر پسان تت جایگا هس
کنی چهس کو ہیی پرنوش لب ناو
سپن از جام عشق نوش لب مست
بخاطر یان پانس لگو و ننے
کنو بوزم ته دل مه گوم درهم
پیم ماران دل زپرده بیرون
یتهے پاٹھن و نان آسو واره زه
بروز و شب کران فریاد و زاری
تمامی شب بدر رد و غم و دن آسو
کره ان آسو لل ته وانی رت ته راس
و دن تژه تاوه منز زن ٹهر دوان آسو
زگره به آسو چشمن اشک جاری

ژنس تهوناو تت بیت الامان چهوے
دیانش مهور شه چهس ناو بابس
ته بوزت شاهزادن کوت بره جاو
قرار دل دِتن یکبار از دست
دلس نقش محبت لگو کهننے
کرم ماعشق سرگردان عالم
کڈم ماسر جنون در کوه هامون
بو کرنس هاره عشقن کیا چهو چاره
زدیده خون دلس آسو جاری
زدرد و غصه برسر تژه لدن آسو
قرار دل مولی رود نه ساتس
شمع صورت زن گه تهوان آسو
دِوَن فریاد تژه از بیقراری

بجلدی نا دوت بڈ آنه ناوک
ته مجلس بر ونٹه کن تت و اتاوک
دپس شهزادن اے پیر خردمند
ز درج گوهر خود برکشا بند
مژر در گفت گویم لعل نوشین
دم اکثر تناه از جام دوشین
زدکره نوش لب کرتم مه مسرور
غنچ تهچی گره هم از کام جان دور
تنہ عشقن مه کرتم جای زد دل
ز عشق اوگمت چهوسن پای در گل

بزم آرائی کردن عجب ملک بارِدوم و آودن پیر کہن سال رانزد خود

پگاه دتو جا لوار و ناله در باغ
ز بالین شاهزادن تهد تلن سر
رفیقن کن دِین از بخت فیروز
بحکم شه سپن مجلس ٹھا گرم
نجومی آسن مطرب زوایان
و زان آسو هر طرف سیناره سطور
بجان و دل تهوت نغمس کنوی گوش
سو رانک قصه تت منز یاد یوس
هتن تراون اچهو کن تنک زن ود

سنت فلو کره شین پرواز چون زاغ
لباس پادشاهی کرنه در بر
کره و برپای مجلس هیچو دیروز
تولت هیون پادشاهن پیاده از شرم
با آئین خوش و دستور شاهان
بهت شهزاده یکسو مست و مخمور
کران بر یاد دلبر جام می نوش
حصول جمعیت بر یاد گوش
دپن حاضر کرن گژه ٹیو کن زود

کرن تس تژه بد دلبلاه بیاک آغاز
امی سیت بیه نابر حال خود باز
عجب ملکن دپس پیا مرد دیرین
تهو حق فو ہیم کره دل مه تسکین
زه چهوکن بے شک سر اپا پر ز دانش
کلاس چهینه شیرینی لوچ هش
اپنه زهن تر او نهی فین سی تو چرکت
چهوبت تاثیرن تت بیاک لذت
بزوی فن واره پاٹهن امه ان کت
تفاوت واریاه چهی بیت نه تت منز

آشنا روښانه رفتار بو وبهي بونه فتنے
زه تهوی کښ بوزتم زار ها و دیدار لتئے
بمین نازن خریدار سپین جمال ته منتئے
بنقد جان گرفتار ها و دیدار لتئے
چشم مست ښا زلف چپی و ترا منتئے
کران صید خون جگیا ها و دیدار لتئے
وچهت یم لعل د رباز شهید ین تریتے منتئے
بین د نخفته بیمار ها و دیدار لتئے
ستمگر بے گنه مار ګکړدن کیت کهتئے
رواچها ستهو کړن گار ها و دیدار لتئے
متهو ستیل متکلد بولا که کاره پتئے
زه دو دن گرایه می مار ها و دیدار لتئے
دل مقبول افګار جان کړ ده منتئے
سپین تن دست بردار ها و دیدار لتئے

بیان شیدا عجب ملک از عشق نوش لب د بیان زاري بیقراري او

گرز هن چهونه هرگز از نار است دلخوش
دلس تم بڈ بهوی چها کار عاقل
دلس تم کت سر تیره آسه قابل
مه گو تاثیر در دل از کلامت
یوان جهم از کلامت بوی شیرین
توی ام بوبی کرنس بو سر مست
اچهو کهه ڈیشی دل گوم نیرت
عشقن یار زه سند فرنا ره برم
ز شاهی گوس باکل گوس دلریش
کرن هتو شاهزادن آه وافغان
وچهت شهزاده سند احوال غمگین
گرک تس ساره وی زجر و ملامت
کمے یم کیا زه تیره کت پار پیت آیم
عجیب ملک هئی نان آسو فرتاب سبب
دلو عشقو اچهن اندر کری جای
زه بدوی عاشقن هچهه تیر تراوک
شهت هکه کیا نهت گوهم نهانی
زه آهم غیر خواهش چهوی هبار
مخاطب هت خیال یار دلخواه

اگرچه آسه هچهون راست دلکش
کنو کت بوز تقی از دست نو دل
گرزهن تی بو زتقی تاثیر در دل
مشمنه زاه یه لذت تا قیامت
معطر گو جهان از زلف مشکین
دم یکبار عقل و هوش از دست
دوباره ون چهو مشکل ین سوفرت
ددم دل واره واره سور گرم
خبر کهه چهمنه نحنج کیا ایم پیش
سپین بڈ از کلام خود پشیمان
برسوئی سپین بڈ زار و مسکین
خجل سپین سٹهاه پیو در ندامت
زجم کهه بخته آست در آر گوم
دلس متر عشق دلبر هت مخاطب
مه کر هم کیا ه غمکنی و لانه دریاے
بیک تیر نگه لچه خون هار کس
بو وندی سر زه کرتم مهربانی
لگے پاری بیانشین تیار کس
کران زار س دو هس افسوس آه

عجب ملک	و نان هئی آسو یار س کن نهانی دلو معشوقه لاگو دوستداری	غزل ترنه بن

چها و گلعذار ها و دیدار لتئے
بهمنے مٹہ چهوی ار ها و دیدار لتئے
زه بڑ شید اگرفتار چه کیمت آره کتئے
د دن دن کوچه بازار ها و دیدار لتئے

نه آسوس صبر نه آرام دردل
بجي ناله دوان آسو شاهزاده
بغارت نيوس عشقن صبر و آرام
بيکباره تتوس عشقنوي زر
بجسم نازنين واره کهتوس تپ
روپه سنز تن گئيس باريڪ جئن موي
شب و روز آسنه تس نه نه ننڊر
مٺوس از درد دل راحت نه کهن جين
دوان از سينه آسوس شعله آتش

زعشق يار گو ديوانه عاقل
بياد دوست دل از دست داده
سپن تس صبح اميد بدل شام
سنس بيمار لڳه تراون به بستر
زعشق يار وانس جان برلب
پريشان گل رخس ٿي گيس گيسوي
زغم ماه دهس گوس چندر
سپين تس گلعذارس رنگ سوسن
بوان آسوس زضعف دل ٺهاه عشق

واقف شدن شاه بهگرد از بيماري و نزاري فرزند خود عجب ملک

خبر دِز شاه بهگردس و زير و
خبر جهنه کهه چه کياتس بنقراري
وهمت تهد تنيه ليومت آ ولاران
همس لشه الويامت آو درحال
نه ماس هيره وهو کرسنه تسليم
وچهون شهزاده تراوت سر بالين
پريشان دل وچهت گو شاه بهگرد
وچهون بله شاهني آنحال فرزند
حکيماه ان شهن دانا نه عاقل
کرن راهي حکيم تيز دانش
صحيح معلوم کرا زار کيا چهوس
حکيم بله شاهزادس وا تو برونهه کن
بعلم تجربه تم نبض وچهونس
بحکمتهاي خود هر راه بشتافت

جگر گوشه تهند بيمار از پيو
غذا کهه چهونه جز فرياد وزاري
اچهو گن داده سيتن خون هاران
وچهون فرزند بر بستر در آنحال
نه تهد و تهو فرشه تهه کرنه تعظيم
زدل واره گومت زارو گبين
کرن خون باري از سينه لپه درد
ودن گو تهد و تهت از پيش دلبند
ستهاه سوي تجربن منز آسو کامل
زه و چهتين نبض کرتس آزمائش
دوان خلل در کار کيا چهوس
ٹٹ جامه ٹٹ ماتم سوڌ ميهون
تسنز بيمار بوز نه آيه نه تس
مرض عشقن مولي سينوس ندريافت

دپن تس کرايز کره ليوت تاثير
پتزووي فن بڌ بزي کرتن لو دگير
دپس تم اُي حکيم تيز فطرت
ائي کر عشقه دادس راست حکمت
ژه او فاتي پين ناحق مه داور
دواچهونه عشقه دادس غير دلبر
نه عشقن داد چهوم يت کيا چهو چاره
زدرد يار گومت چهوس واره
حکيمس اد عشقن يله ماون
وهت گو پادشاهس نش باون

چهو زنگ شهزاده زرد گومت
چهو عاشق آه تمن سرد گومت
بوچهوس زنان سو گومت آه عاشق
مرض چهوس سوي لبنه تاب و فن
غماه چهونه کنفه بکين امت جهو
گرنه هس سوغ زن فيقاه کانه مهربان
مدارا سوي کرين تس باوه وين راز
چهوکمشنه شاهزادس عشق د
سو بد اچهس موافق با وه بتس مهر
گمت کت جايه اچهس تنه خاطر

تمی موجب کرواده چاره کار — سوائی آن بلبن استد چهو دار

فرستادن شاه بهگرد وزیر خود را نزد عجب ملک و آگاه شدن از حال او

بله شاهن یه بوزن حیله کار — امی سیتن ظلم اندوه و تیمار
جهاندارن وزیرس دپونه برخیز — برائی چاره سازی تل قدم تیز
تگی ٹری پرزن تمسند لک حال — وزیر آو شاهزادس نشر درحال
بتدبیر وفانه پرزه ناوُن — بهرصورت پتن حال باده ناوُن
وزیر آو شاهزادس نشر درحال — پرزهون هنتونس بزمی حال و احوال
مه گو دریافت عاشق چهوک زه کتام — توی چهوی ورگومت خواب و آرام
نته کته آسهی تیهو زعفران رنگ — ولم تی کم زه کرنک بوت دلتنگ
گمت کس چهوک زه عاشق بادم سر — کرن ٹری برزنهن درحال حاضر
بو وامن آسه یدیتهه آسماس — دمی تم هارت اینت بیارس جها مس
کمر بسته کری کوشش دربکار — بو حاضر ون کرن ٹری نش سولدار
بشیرینی کرن شهزاده دل نرم — سپن بس جمع خاطر گوش انرم
قریباه دته انونس اره باور — ونس تم قصهٔ خود پای تا سر
به کنیزاه بوزمت آسوس ٹش نشس — ونن تی باوزیر تیز دانشس
وزیرن قصه مسندیام بوزن — سپن عاجز منس کن دپونه فیرت
یه چهومنه بوزمت نساه تا بایدم — چهوکس مشهور شهر درملک عالم
ولستام کینه منزه زیو چهونه ززامت — نه نام نوش لب در گوش ته امت
گمان چهوم بد غلط ولو چهوبینک — عجب ملکس ته بوزت کهر سٹھا زک
دین بس کرائر کره بوت تاثیر — پزوی ون بدپزی کرنن بو لگیر
دوباره شاهزادن دیو وزیرس — چهوکر شاهان شاهن ته امیرن
زنانن هندرٹن دردل محبت — کنو بوزن گزهن برباد پت
وفاداری نه نانن چهینه پیشه — جفاکاری تهنز خصلت همیشه

دربیان تمثیل زنده کردن حضرت عیسیٰ زنی را از مقبره

ونی ات بپ ڈلیلاه بوزم جهیم
پکان آسو وته عیسیٰ ابن مریم
سر راه ڈیوٹھم اک مرگزاراه
پرن ته فاتحه با قل هو الله
ودان ڈیوٹھن مزارس منز جوانا ه
ضعیفاه ناتواناه نیم جانا ه

زمانم تن تنز از موی باریک
پنیثره و دودی بس چشمه تاریک
چو دیوانه ز عقل و هوش ڈ گمت
دو کهه سیتن هلاله هیوس گلمت
نکه گر هیهی مسیحن حال پرزهونس
پیهومت کیا زه چهوی تم تو زه دپونس
زناناه ٹاهه آسم جوره دتخواه
موویم سی مرته تمسدی مه گو داه
بو مسده داده گلمت چهوس غمن منز
بتلخی زندگی چهم مس منز

مہ آسوم وعدہ تس سیتین یہ کرمت
ون چھوس یہ ارن قضا کن کن بمنا
تمس رستوی ایم کیا زومہ درکار
تہ بوزت آو عیساس ٹھاعار
دوکھ لد آسو وارہ تنبہ لیومت
جوانس حس بچاآسو سہ وارہ

اتم کمل توی چھوم ماز ہرمت
بجلدی تس قفس کن نمیت
تمس رستوی لسن میا نو کرسزا وار
دین تس کن مہ ہاون قبر آن یار
فراو تسیت وارہ سوی انیومت
بدیگر قبر ہاون تس اشارہ

زندہ شدن یہودی بدعای حضرت عیسیٰ وایمان آوردن او

روانی یام عیسیٰ قبرہ ٹھ آو
دزن درنار جسمس آس تس گرگ
دچھت ہتو حال عیسان پرزہن تس
دپس تم تورہ یا عیسیٰ ندی جان
زہ انونک میانہ بابت ہیت مکانس
زہ انونک ہیت مکانس میانہ بابت
پرن کلمہ سین مومن یہودی
جوانوزی دیوتم چھم زنانہ
زہ ہوپوتم دپسند آسم موکرچھم
جوانن دیو پزی کن چھم زنانہ
بنزدگور گو عیسیا روانہ
دعا منگون زمین پٹ تھون سیر
اکس اکہ ڈلشیتھی گی تم سطاہ شاد
دہ دیوباز ومحبت کرہ بغایت
روانہ سوی خانہ گے دوشیوی
تتکو شہزادہ سیرس آسو درامت
نظر تس بادشاہس پسر برزن

یہوداہ اک قبر برائٹ بنبردراو
سیٰہ سوس بدن گومت بوان ہک
مہ وتم کیا زہ کمت چھوک عذابس
گموت آسوس دنیا نامسلمان
دیوم کلمہ زلم مہ داغ لعنت
دیوم کلمہ زلم مہ داغ لعنت
جوانس نہ عیسیٰ گو بزودی
اپز چھایا بدل تو ہتم نہ نہ
سین تس مردکتھ پاٹھن مہ وتم
ولی بوی از غلط راوس گمانہ
زہ کرتن زندہ یا پروردگارہ
وتہت گیہ از قبر آن جور پیکر
زقید محنت وہجران گے آزاد
بزرگ بولاہ اکس اک بے نہایت
سپاہ بادشہ بروثھ ہتن پے
کرت گردش سوفیرت آسو آمت
سین بیہوش دتولس جوش عشقن

دچھت گیہ شاہزادس سوتہ عاشق
دوشیون عشق دردل پیوک فایق
جوانس شاہزادن پوتہ چھوک ذور
دزت ہتہ محلہ خانس چھایہ دستور
یہ پچھ میانی کنیز زرخرید
زہرزن پری چھم ہرگز ید
زہ زاہم محلہ خانس زورہ نہتم
زہرا ین کنیز بیم سوس یہ دزعم
گندٹت گل قم جوانن ون پنن کنیز
زنانہ چھم پنن بر شیہ وبے دیر

پہے از انیہ کالج آس موشر
تہوت داغ جگہ اسم مہ گیشر
خدا ین کر بقدرت ون یہ زندہ
چھوپنہ بزمی وچان کتھ پاٹھن چھہ بندہ
بناحق چھوک کرن دعوای باطل
مہ کرہ بیر چھیاہ بیزلاگ عادل
بدی یہودہ چھوی ہن آہ مردم
ستمگاری مہ کرہ بن عادلی گم
دپن شہزادن امیردبتہ بہ کار
سولی از جان خود چھوپنہ یون عار

جواب دادن عجب ملک وزیر خود را وتعریف عشق وعاشقی میگوید

دپتس تم کار عاشق چھوی وفائی
کرس معشوق پہ جور وجفائی
ستمگاری بے تسک خصلت یار
چھو لازم عاشقن لاگن وفادار
وفاداری ہمیشہ کار عاشق
جفا ایشتہ الہ بیشک سع ی چھو عاشق

ذہ چھوک از جام عشق دوست محروم
توی کن درد عاشق چھوینہ معلوم
یمو چیو وارہ پاٹھن عشقتوی می
نمی واقف بدرد عاشقی گے
ذہ کیا زانک چھو عشقس کوت لذت
یمو زانوی یمو ذ ساری لت
بو مو ہینس تہ اُس تس دوارہ عشقن
کرس از جان و دل آوارہ عشقن
بگلشن ون دس لاگت عمہ دل
ایم بو یاہ ہیم تسکین ہنا دل

تو پُس تھف وت ہین لٹ نتہ مارت
زنانہ تند وسرکش گیہ پُر کین
زنانہ وذھہ تہ دپُوس پادشاہم
انین ہم زورنی بو ذورہ از ذات
ہتن تس شاہزادس ہیتہ لارن
پتہ پتہ ہتونہ لارن دپُتس رفیقس
وِ دوی چھوی جاہ نہ بایت تجمہ خواری
وَدان وارہ جوان یکہ آو درحال
دہ گت بوزت تہ عیسیٰ خبر تس پیو
دپُن تس ای زن بدخوی وبدبوی
خبر چھی کیڑ خواری تجنہ زی پت
پرن پس لے ہہ امسنزی ٹکانی
ذہ نے بوزک بو منگے از خدا موت
دپُس تمہ چھس کینز پادشہ بو
امس ہیتن بو شہزادن پرزنس
مسیحن دست سوی آسمان تل
وزیرن دپو عجب ملکس یہ وچھنو
سین نے ندہ سہ آخر تمسندی سیت
زنانن بیوفائی ہنز چھے خصلت
گیس سع ی عاقبت بیگانسی پت
ذہ دچھو مت چھوینہ روی نغش لیزاہ
اچھوڈ دیو ہٹت تہ فاو اگو کرتت پت
چھنوی نادیدہ پاٹھن مبتلا گوک
چھو تھاون بیوفاہن ہند محبت
چھو تھاون بیوفاہن ہند محبت

انہ تراون نتہ بر دار کھارت
لزن از قہر شوہر بر جبین چین
بو چھس بے شک کینز شاہ عالم
جوانس ذ ور تہمت کرنہ اثبات
جوانن ہنتو اچھو کین خون ہارن
دغابازی کرن شو بیا شفقیس
پھے چھاچان سیم دوستداری
ونن درخدمت عیسیٰ یہ احوال
یہ پتیین زن جوانس سیت ہرت گو
جوانس ہٹھ کوی لاگت جفا جوی
تیو لاگن ذہ داہ یک بد طبیعت
امی داوی دو بارہ زندگانی
تہوم بیشک اجابت ون گزھک فوت
بدزوی ہم اہن از یار گہ بو
بدو تنخانہ پانس سیت اتنس
وُہو کڈ لس و ست بیہ مو یہ ولول
پئے زن تم جوانن کوت غم کھیو
کرن انجام تس نیت ستم کریت
جوانن تس پتہ رنج تیز محنت
چھہ بے مہری زنانن ہنز طبیعت
کران بیہودہ چھوک افسوس تہ آہ
تہوت در دل خ ہ نادیدہ محبت
شنیدہ صد بلا ین مبتلا گوک
لعیب از قول وفعل اہل ہمت
لعیب از قول وفعل اہل ہمت

بوتړه هانډن هر طرف چه وس زندۍ تیوتام
وزیران زانو عشقس منز چه و محکم
کړن دم تر هو په لاحق از وکالت
کران چه یس نصیحت دانه تاثیر
چه کښتامت بعالم شاه مشهور
ښندی چه وس گمت لو زت محبت
تهقوي لس عشق در خاطر ریټت جایے
شهن ستبرت ان بیران عاقل
پرتر هون هتي کنو چه وه یوزمت زناه
اچهو ماډیو ټمت چه کنیه انزدور
یوفیرت دیس چه وته یوزمت زناه
جهانس اس چه فیرن قاف تا قاف
بجز گردش بهت تراه اچهینه وزان
بهر جانب چه کرمت سیر ملکن
تر یوزت پادشاهس در سټهاد ل
کنوی آسوم کتی و ایم ونه می

لبن کونه جایه شاید آن کی لا رام
شرایه چهس نه اټ نا رس گرهن کم
وقت تهد گووان شاهس دلالت
امس کرمت چه و عشقن پا بزنجیر
چه هستي چه و پیکر نوش لب کوړ
چهرتس قمرش بناید اک تسنر کټ
زنگ نام شاهی چه وسته په ۱۹
جهاندید یه سټها عالم نه تجاهل
ښان توش لید ملک دنیا
دپانس پادشاهس نامشهور
بعمر خویش آن نام شهنشاه
بکوه و دشت و دریا شهر و اطراف
توهي لس اس چه هتند وبوزان
ښتا یائی چه هر جا سیت خلیق
مهتول افسوس کهن بیښ اس مشکل
سونے آسم دلک راحت چه و نه می

پریشان شدن شاه بهکمه و نصیحت کردن بسررا

شهنشاه گو سټها لخته غمناک
عجب ملکس نشر گو خون هاران
تملق نه مدارا کوتت کرنس
اچهن هنده کاښته ما خوښن پا شه مهیا
زه وننم عیش و عشرت کیا زه نراو
دتوت کوه ترک غواب و آرام
غرض هر گه زه آسی شر مرغان

وډن و اراه زغم بر سر لدن جاک
دوېه چه شموکني مانند باران
مدره وعظ و نصیحت کوت پرنس
په کیا آسوی ته لکهومت کرمه لانے
هتوت ماتم دیس غمخانه پرادت
رټت غم عشقنوی کرتهس بع یدنام
دمی بیدا کرت بشک بیک آن

اما هتسند چه و نه کونه جایه پیغام
نه کهنه بیاه ډشاه رتت نه نام
بوسوزن جانه خیطره ساړ شکر
تمي ډماډن هر جا چانیو دلبر
بکوه و دشت و دریا روز و شب رام
ان شاید خبر از نوش لب تام
عجب ملکن دیس اڼشاه و ال
بهانس جانه سیبت قدر بالا
براه عشق لاړن کر چه وشایان
حشم هت سیت با ارکان و اعیان

چه ولاړ هم عاشقن لاړن اچهو کښن
بهر دم خون دل ګریان چه و کښن
کهورونښن بکښ چه ونښتر ط باړي
بسر لاړن چه و ښرط دوستداري
دلبن شاهین ته کمیو به وداهیم
کوزن شین ښر اونه کرابه گکوهیم
خبر ری چهي دودیم ماچهوم نه گمراه
کنوی نح آسوهم و تهم ته گروی اگاه
توقع اے پسر سوم نه جا نوی
زه تهاوک زنده نه ته پا وبیا نو

بخاطر جهو تہ ماسہ منهنجهاو
بدنیا ناہم بہت بہ بہٹھ تھاوک
تھڈن لوکن اپین صمیلین گنہ جھوشاپان
زنانن بہت گنہ منہن خاطر بہت
بدل تھاو محبت شو بہ از حق
بدنیا عشق حق دیہن جھو رونق
مہ ونومی مانیہ سہنیبی تھو زتن گت
زنیہیرین جیبی بلہ میانی نصیحت
نصیحت نہ زادن بوزیا مت
سٹھام شہرمندگو میو ونداست

اثر گیتن پن مہ عشق بر باد
محبت یارہ سند شہزادہ انیاد
ازین پس تہ گہ کرہ ون عشقبازی
تنہی سیتن گذہمنا مالو ورا ضی
زدل تاراج صبرو ہوش کرلین
وزین اندیشہ عشقن جوش کرلین
کران آسو سوز سینس صبرچارہ
ولی عشقن نتہو سہ کہنہ چارہ
ورین باشاہ اندر حال این راز
بیا بنشین ببین باغم ہم انباز

کرک بر تخت شاہی کامرانی
زپیری تو اٹومت جھوس لب بزگور
مہ ونوم آفتاب عمر برکوہ
ایم ساتھاہ نیم مہ مرگ پرزور
زبعد من تہ شوبی تاجداری
تہ کرشوبی گذہ ہن فلوانہ عاشوق
مہ آسم بزنت تراوک خام کاری
زہ آسوی قف می نپتہ تخت میانوی
یہ کرزانم زہ تراوک ملک تہ مال
زہ تراوک یادشاہی تہ حکومت
دلیس تم تورہ لیشاہ جوان بخت
چھہ راہ عشق راہ رنج وخواری
زعاشق یادشاہی ین چھہ دشوار
چھہ نفرت عاشقن ازکار دنیا
یہ کت بوزت نہ شاہس گوجگرخون
نصیحت تیر کرن تم شاہزادس
زہ تھوہم کن کرے بوا نصیحت
تہرہ میانی زہ چھوک غنچہ اڈہ فل
زہ آسوک میانہ باغک پوشہ دستہ
عقل کرپیدون دیوانگی تراو
تھوی بو تاج بر سر کرہ حکومت
مہ چھم دروقت پیری جان مید
بو آسوس چانو رخ ڈیشت تہ توشن
اوی بابت زحق کانجھن چھہ اولاد
کرت گم پرانی ہند ننگ وناموس

رٹنک مال وخزانہ جای میانی
ضعیف و ناتوان بیدست وپیرو ور
گمت چھوم یاونہ مہ شہرآشوب و
سیم یارت دہیم دارت مہ در گور
مسلّم می بپتہ ٹہی شہریاری
زہ شوبی بادشاہی چھوک زہ لایق
گرک کشورستانی تاجداری
زہ آسوی وقف می پتہ رخت میانی بوی
یہ کرزانم گزھک تھوخنہ احوال
گئی کتو تحقل بوزت ناروا کت
بعاشق کرہ چھو لایق تاج نہ تخت
سزائی عاشقان چھینہ تاجداری
انٹی کر عاشقن ہند دستہ کا نھر کار
پلیمت تم چھہ از آزار دنیا
ہنتون یارن نہ دیدا اشک گلگون
وچھون یلہ عشق گومت کارگرتس
منتو زلتم ہتو امہ عشقہ زبیت
وچھن آسوس زہ کرواہ فولی گل
زبا دلرنج وغم گوہم زہ خستہ
کنھن میانن زہ تھوکن عشق مہ شہزادو
مرزا کرد وزتھہ زہ ہن نال خلعت
گرہ ہن گرہ کاستم مانند خورشید
کرک می پتہ میانوی خاندان نہ رو
تھومنا زندہ نام جد واجداد
خجل کرہس سٹھاہ انو تھم ڈکس کوس

بو پانس کرتھ پھان آسو ہیتی خواری
یترھیا کانہ دادنی منز پان گالن
گمان چھومنہ بدنیا چھوس تو آمت
بو زان آسو سنہ شہ آسن سلامت
کُلس یدِ میوه گژھ کم گیا چھو پرا
نگاه یدِ گو کُلس آسن چیاتی
کرُس لاچاره عشقن چھومنہ تقصیر
امی پوژھ چھوس بنا بو پید گونت
مہ عشق نوش لیہ گو ہوش ڈالت
چھو واجب عاشقن معشوق گارُن
محبت عاشقن آسن چھو دستور
وفاداری کرن معشوقسی پت
مہ چھم خواہش سُٹھا زان آسن شتاب
اگر فرماند بدشاه جہاندار
چھ بیتو تامت باقی زندگانی
همن ژہ ماندن بشہ ہر ده ہر سو
یقین چھو میانو رحمت اوتہ زاه
مہ مارم شہ اگر ازتن ژلم سر
بہ ساسِ آیس ہیں چھومنہ سزاوار
شہن دپوس چھوہم چیشمن بیندگی
دپس تم تو پت کنہ چھومنہ چاره
بہ عشق نوش لیہ ام دلک ہوش
کران آس گفتگو تم تاگہ شام
عجب ملکس سو شب گو روز محشر
بینن دوده لوی آسوس ما انسخ

عطاسنہم بلاخواہش زباری
یترھیا کانہ زاسی منز پان زالن
بو پانس ماجہ زن آسو سنہ ناآمت
یہ یکی زنده وزن نا قیامت
زباد غم سو آسن گژه برپا
ژه غم ون کنہ مہ کھ میانی وشاتی
مہ لکھو میت دراز ل ہی آسو تقدیر
لبینہ تیم محنت چھوم مہ وومت
فراقک آتش تھولس بوزالت
وتہ او چھان یارس پتہ لارن
چھو تیھو معشوقہ سندی حسن پُر نور
جفا یدِ آسہ تند بے نہایت
تمکو یہ تو کرن شرمنده مہتاب
روم ہر سو تجسجوی دلدار
وچھین دہر طرف آن با جانی
مگر پیغام دلبر بو زه نا تو
لبن دیوه ناگہان آن غیرت ماه
ازین اندیشہ فیرن چھومنہ بہتر
مرن بہتر زرن نہ هجر دلدار
کتو چھوپت مہ دچھم چاپن ڈا آتش
مہ عشقن سخت کرُنم دل آواره
دوان از سینہ چھوم آتش تمکو جوش
تنگ آو بادشہ گو تھد تہت تام
زسوز غم کھرس گرک باتی تا سر
بہ نسخ حرف غم آسوس سع ناسخ

ان سُوی نادت ودونس سو احوال
مہ کرُم عشقہ تین سینہ غربال
کریو مہ اکماس از شہ اجازت
شہن ہرگز تھومہ تن اجابت
رفیقی چھوک تہ کرُم غمگساری
چھوی دستور شرط دوستداری
ژه پکیم سیت کرتم مہربانی
کرُم یاری چھوہم پیدِ یار جانی
بھیج دشام آسکہ غم مہ کاسان
سفر زان بو چھای سیت آسان

روی با پت چھدِ ن زن یا ربائی
کرن تھیو وقت الہ چاری وفائی
امی موجب کره فرد اسپانہ
شکارک تہ کره نبیر و رخانہ
دپیتم از بخن تھو جمع خاطر
یکی بو سیت بدسینک مسافر
دپان چھیم نادر اسخ رانخی چھو
میر دادن پی یاران کی چھو
دپیم مختصر تھو جمع خاطر
یکی بو سیت بدسینک مسافر

سمن بو عنبر بن موبه
قسم یکه پری رو یه
سر افراز بر بستانه
ولو بید روده جانانه
اغافله ز هغله ذرهم سن
موهبت گوهم شله و اسن
سهوی کته نا مسلمانه
ولو بید روده جانانه
یه جانه عشقنوی مس چیوم
نه اشفته خاطر گوم

چه زلفته دل پریشانه
ولو بید روده جانانه
نه زما ندک باغ و بستانه
گندطام ده عشقه بستانه
ته هندکوم کوه نه بیابانه
ولو بید روده جانانه
شمع لخ تنک طلت ازی
بیجان بر سوختن را صنی
چو پروانه ده پروانه
ولو بید روده جانانه

دربیان رفتن عجب ملک بسفر و همراه بردن اسپ را

عجب ملکس ته بوزت دل سپین شاد
عجب ملکس تح بوزت دل سپین شاد
یکه کد سر ز مشرق آفتاب بن
عجب ملکس ان راسخ ته دپوس
حفاظ تهونم کرک ید آقامت
دسم تم را سخن اے شاهزاده
کرک ساز سفر از صبح تا شام
لشب نیرت به پنهان گے نخانه
جلد یک چون پرند رات راس
صبح قلو وات اندر بیابان
گهے یک بر بلندی گه به پستی
بدینوال و وران آس کال
بصد زاری وداں شهزاده کیا آسو
نه آسوس تاب و طاقت هوش ته
دتن آسو لاعس کن کیا بنت آم
وتن آسو لاعس کن کیا ته کیم تهم
ته کیا کرمی بو کرتهس خسته خاطرا
لبن کته تو بره و دلدار جانی
اچھو کن خون باران آسو اوان

کرن سس را سخن ته بخشش و امداد
کرن لتس را سخن بخشش ته امداد
بهر سو جوش و تو لوزک جابن
نه راس بو له نادان زاجنم وس
سه روزی بیکنامی تا قیامت
مبر کیه غم کرے بو پور وعده
بین کنیزان رفقین تهو کیه پیغام
کرن بیٹهت سٹها مال و خزانه
نهکس تم بیٹهه نه کو نه جایه ساتس
بجلدی زان بیابان گے شتابان
کرک از باد صرصر تیز دستی
سٹها گے مانده کیه رو دکته حوال
عزیز غم غریب یتیم ره آسو
مسافر داده گلمنت اسو ابکیس
نه عشقن می زه د تو تهم زهر بر جام
فراقکه تازه بسیتن سینه بر تهم
ز شاهی و الو تهس کرتهس مسافر
فداکره بس بتن جان جوانی
وتن ئی ناله ته فریاد دیوان

غزل خواندن عجب ملک

تو لکنا پرده مستانه
ولو بید روده جانانه
گل و بلبل چه دیوانه
ولو بید روده جانانه

زچشم جادو یت آهو
پرانه مې زن زه همیانه
نه صبر کې سود و سرمایه
دو صد خرمن بیک آنه
ستیو جهوم چالو ماره متو
متو لاگهتم زه بلیگانه
بغارت ملک دل نیوهم
صدف پرورده دردانه
بزیا دل هت گزهن دلتنگ
لبر بر هیت یمی پانه
جگر جهوم تشنه دل بتیاب
بودر غم کم زه هجانه
تیوی لبس جانه هجر کې طول

گران آهو فغان هرسو
ولو بید ده جانانه
زه نیوهم ز بیغچې گرایه
ولو بید ده جانانه
ستیو مت گوس آره کتو
ولو بید ده جانانه
هدف کرهس به تیر غم
ولو بید ده جانانه
گزهي تمه نخو نه کیاتې منگ
ولو بید ده جانانه
قرار جان و دل نایاب
ولو بید ده جانانه
زن جهو نه طاقت معقول

زشوقت گوم بریانه
ولو بید ده جانانه

وني ون مشوراه پریاوه بوزک
مرسین کالجن هوشیار روزک
گرهوزي نن رفیقن زوره نیرت
همبووت یم گرهن د رخانه فرت
بیوش بدت ناره زان سمنبر
ستمگر یوک گرهن کرتي جهوهتر
دیس قم زوره نیرن کرجهو قفل
کهمو کنه کهه خطرو نه جهي زه شرکل
جهودریاوه یه ترد این بیابان
تتوي ڈیره منو با مال وا یاپان

دیان راوی سیتهی یا آس فیزان
ستگان رلس دهس میانی منز
زغور دو خواب تیو شهزاده بالکل
دوان آسو هو که سیتهي لوله گمت
رفیقن ده اده مشند گو دس سر
گورن ردو کنه اصلاح طاقت یار
بزاري راس دپو شاهزادن
بزاري راس دپو شاهزادن
گورن رفتار کوي جهو طاقت تاب و
سوار و هیم پیاده آی عاجز

گمت میدانی منز جال حیران
بیابانهای بې پایانی منز
سیپن لش ارغوانس زعفران گل
دوان فریاد ناله هوشه ڈلمت
ستهاه تهک یک یکی درمنزل دور
میین لاچاره گے دلتنگ یکبار
رفیقن ساری دیو شاهزادن
رفیقن ساري گدگیک یادن
امی حیران بو کرس سخت بتیاب
ازین رفتار کن و اتو نه هرگز

بهو هیت نا و منیر ساما نه ته هال
آده لگه نیرپش مطلب کمي کل
سیک نی مصلحت تتو بیور هو بره
کشتی بلیه باسباب وجیره
جهارس منز بد ربایگے روانه
چو بزف تند چون باد خزانه
تخلی اس ورس تنگ ورو
بد ریا درمتن سال ورگه گو
میان آب د ریا تد بهاه آس
کهوان از قسمت جو دسره

لبِ دریا و چین تیہ آس لسنی
پرتہ زہین تتہ آس ہتندام ناہنگام وپیم

کہان سرہ سان از کشتی ہستی
لشاناہ کانہ کبو کنہ زان دا آرام

دریان غرق شدن جہازہ بباعث بادِ مخالف در دریا و پریشان گشتن

عجب ملکن دوہہ اکہ راسخس و ن
دن و نیم تیت کرو کیا چاوسازی
بدریا و بخشکی کرنہ کہم سیر
یمن دوون ورہنی کھکُ کُڈنہ پہرس
صلاح چھوم بیٹھو کھوزا آنیٹرو
بلمپت فکرن ہمن نم آس تھو و او
ہمت گے غرق در دریائے خونخوا
بتقدیر الٰہی گے پریشان
قیضا آسوک برابر آک و عدہ
یران تختس اکس ٹاک ختا آسو
و دان آسو مبتلا چھوس و ن غمن منز
اکوی غم عشقنوی آسوم دگن یوم
بنوحہ آسو زامت نہ ودہ پا کن
ونان ہر دم جگر آسوس تہ ہنانی

کُڈتُ منزل سٹھاہ اس و اتنہ کن
مرومار وزہ یا تی عشق بازی
لبن چھنہ نیمہ تسند وقت گو زیر
چھنہ ونہ واتنی معشوقہ شہرس
بخشکی و ن دمو ہر جابہ قیرہ
زدریا موج و تھو آس و ٹنگ ناوہ
بڈک سامانہ ساروی گرہ بکیا
تصدیر نج و الم تت منز دنگ جان
سلامت ئے و دکُن دُ نو شاہزادہ
لساکنہ مرہ پوان ہیکہ آسو
جدا چھوس یا رسی نشس ما ہمتن منز
گرفتار بلا تیر گوس کیا یہ گوم
یہ کیا آسوم مہ لکھو مُنت دا پاکن
بنوحہ آسو ہر دم ئی و ناوی

غزل غو اندن عجب ملک ترجمتہ جہازہ

کاوہ تیمو نیمو لسن ناخدا ایس گرا وو
عشقہ واوہ آ ولنسی منزمہ بڈموناوو
یا ونس مہ بیوم تاون براننگہ ون تھاوو
عشقہ واوہ آ ولنسی منزمہ بڈموناوو
عارہ رتیوگا تو تسن نشین ما رنہ تاوو

سینہ بریان گوم گریبان
سینہ مبا نوی ترا وو
مول راوم سودہ چابی
مرزمہ نقصان آ وو
عشقہ واوہ آ ولنسی
منزمہ بڈموناوو
گرہ آست پرہ کنہ تھس
زرمہ والنجہ زا وو
گرہ درا یس سرہ کنہ نی
سرہ منترہ بیوم واوو
گرہ کیا اُت کہ مہ لانس
مرہ شرمندہ واوو
ذرہ ذرہ چھوم پولہ جگرس
جام وصلکہ جانہ آمہ تاوو
سودل شتہ لاوو یمہ پٹہ نت دا ماہ
دستگاری لبہ چابی تاوو
عشقہ واوہ آ ولنسی
منزمہ بڈموناوو

سادہ لاگوم میانہ خوتہ دل ءِ نادان دراوو
وعدہ آسوم ئی مہ لکھومت تی برابر آوو
گوس کن وَن بیوس فکرن غصہ غم کن باوو
عشقہ واوہ آوا لنسی منزمہ بڈ موناوو

طوق شوقک گوم گردنہ نال کیا موکلاوو
ذوقہ چائی خاصہ بیرم ساسہ بد بیراوو
سنگدلہ دلتنگ کرتہس ہنگہ منگہ موکلاوو
عشقہ واوہ آوا لنسی منزمہ بڈ موناوو

سخت مشکل گوم دِدل زہنہ منزہ دریاوو
زنگہ زنگہ سنز تہ سامان چانہ پڑہ بیراوو
زنگہ ربوبیو زنگہ ناوَن پاٹ پہ تنگ تہراوو
عشقہ واوہ آوا لنسی منزمہ بڈ موناوو

عشقہ ژورن سورکرم کتہ میلوزہ ہاوو
ژالہ کیاہ روزمنہ لعلس ہرہ ہندوی باوو
چھنہ اتہ مقبول کالی ڈال کیاہ گذراوو
عشقہ واوہ آوا لنسی منزمہ بڈ موناوو

بقیہ قصہ

بعونِ ایزدی تختہ ہٹھس کین
ادا احمد اہ کرن گوڈہ باحلاف
نہ آسوس طاقت دفتن نہ تاباہ
قدم تیز آسو تراوان بادل زار
ضعیفاہ خستہ گومُت سو لرش
پیوان برخاک اہ از ناتوانی
ونھان تھدگہ پوان تیز ارو مسکین

لگوس ہٹھو کھتو نہ آمت کیتوی زان
روانہ گونہ میدان ہنج ہتران وت
دوگن آسوس ہرلومت اضطراباہ
غذا آسوسنہ کخدا الاعظم یار
غریبیس ہیپد آسنہ گرہن ترایش
کھوان افسوس جان و جوانی
اتھو کھورو بگان تیز ارو مسکین

دوان فریاد عشقس مادہ کرہتس
یو ماس مایخرشس آوادہ کرہتس
سوز اسیح گوم کتیوین یاسہ آسوم
بیرن محرم غمن غمخوار آسوم
دقیقن دردکن نشہ بیوم دوار
شفیقن منزمہ سورم برآتتہ تہر
بغیر از حق لیومہ کاہنتہ دردل
کرم سوی پرانت جھم آسان مشکل
کف پاین بضرب سنگخارہ
گمُت آسوس خارہ پارہ پارہ
دوہین گھتیرن کرن میدانی سیل
بگردن نال آسوس عشقوی حبل
نہ دیٹھین بستیاہ نہ کاہنتہ ہیچ راہ
ندان نن ہندوی گونہ یہ چاہ
دین القصہ بعد از رنج بسیار
دوہیہ اکہ بستیاہ دیٹھین بمودار
وچھین از دور بالاک عمارت
ہتران وت عمارتکن بکیس ست
بہ نزدیک عمارت آولار نھارزان
ستین خوش وقت اد کتیرہ اہ چھو

عجب تکلیف ویس پیٹھ چھوس نحر سیاه
زحبان و زندگانی بے نصیباه
زِ ہیوم واواه مہ تقدیرن بناگاه
گمت چھوس ماره و نتیم جا چھیوم ریاه
ما و چھوس یعنی تیو الغیبہ و آس
نگر بر گشتہ بختکہ بلیہ و آس
غرض چھیوم جانہ خدمت کرنہ انصاف
سوی زن کیا زہ چھک سبز و یم صاف
دویم زِ چھو بینہ سیتین یار و ہمدم
غذا کیا چھوی ہتن ریداد و نتیم

وسان از آسمان آرسی بگر خوان
لکس مشکل نتہ بیلے آریکہ و نان
زِ ہندام میدان نہ جنگل دینوی
مولی دیو ہمتہ از تام آدمی ذوی
زِ ہ دیشت حیرتن اندیشہ پیوس
ذروی دلفریبت شادمان گوس
درین منزل رفیق و ہمت کیست
چگونہ زیستی و خوردنت چیست
زِ ہ چھوینا کاٹھ دویم بیم یا
خدا ہر کینہ چھوی رزاق و یاور

کرن و بدتیہ و این حلقہ در
دلن زانوس عمارت آسہ خالی
اندر کن ژاو یامت عام و خاص
عمارژ کن وچھانی گوشہ طاق
بنام ایزد عجب طاق دلآویز
شوگت شخصاه وچھن تر تخت زرین
لوتہ لوتہ ہیر کھتو گو زبران تخت
دُرن تس تعد تولن از روی پرنور
قد رعنا تس ندن سرو تازه
رخس پیٹھ زلفن شہمار بر گنج
رخس پیٹھ زلفن شہمار بر گنج
کران ابرو دلیر زانہ چشم جادو
بستر بر شوگت در خواب راحت
تحیر گوس غالب تس وچھانی
پری از تام وچھم چھمنہ تر و می
چو گشت آن نازنین از خواب بیدار
عیار خواب اچھو نش بلیہ کرن دور
جوانا اک ہیت ڈیو ٹھن بہ بالین
بخشم قہر ذرلس نتہ و آواز
چھنہ وا تان تیو مرغ درنده
تیوت ین شیری چھو نہ زہر ہاران
مبالغہ چھس لوگنزران جانو تیوین
زجان خود زہ ما آسک گمت سیر
نتہ باقی حیاتی دانہ چھے نہ
سلامت ورن گژمن فیرت ژہ شوداه

نگہبان کانہ وچھن نہ ڈیڈه اندر
موژ لس بر اندر کن ژاو حالی
نگہبان دور مکان ڈیٹھن تہ پاسس
نظر پیٹھ کن کرن طاقہ وچھن طاق
چو ایر وی بتان فتنہ انگیز
بخواب ناز بر فرش نگارین
ببالین گاه خفتہ بیوٹھ چون بخت
اگر وگو چھا پری یا چنچ حور
وزل وٹھ چون گلاب زنگ غازه
چھو ہندوی ختن مشک ختن سنج
چو ہندوی ختن مشک ختن سنج
دو یا دام اسیہ یا دام آہو
عجب ملکن تسنز بلیہ وچھ شباہت
میس آسیا ناد ردہر تانی
فرشتہ یا قمر یا نوش لب چھی
کشاد آن فتنہ پرور چشم بیمار
نظر تراون بہر سو مست و مخمور
بچہرہ خاص ظاہر پاٹھ مسکین
کنکہ چھوک کیتو گژھک الیہ دجابہ
زہیبت رم کران شیر غرنده
پرنده جانور تیو گرچھ بہران
خبر چھہ نہ کیاه زہ چھوی امینہ جاپٹھن
کرت بیو ایت جایہ توی سیر
زه ماموتن انگ ہیت یور یا نہ
قضا آسوی کرک تم زی گرفتار

لدان رزاق سارن رزق یا نہ
دیم سوی رزق یم تیو واتناوس
یہ میانہ قسمتہ تم تورہ لکھومت

دِیُس نمہ تورہ چھپی تم بدگمانہ
رفاقت سوی کرم یم زندہ ووس
تہ واتم لش لدن یم آسہ حکیمت

حکایت پر سبیل تمثیل میگوید

دلیلاہ چھی زہ آسی لوہ زمرز اؔ
گرزمین شہرس اکس آس سوا زم
لجن جایہ کہس گرمی سٹھاہ سخت
کھوت صبحس تمی وہہ تیل آسوس
نہ شرمیت آسوس بضن نیدان منز
پیس پوند تیل فول نیرت نبر گو
در آندم ہاتفی میدا آوا
رزا قن وآتناون قبر بہٹہ کنس
یہ کینژاہ در ازل لکھومت وآتی
بتھے پاٹھن غذا تیر کینہ چھومت
و مامن دایہ نم کریادِ دردل
عجب ملکن دیر و تم زہ چھک کیاہ
سرس مجرم مہ کرتم اَی پری رو
دِیُس نمہ بڈ چھومیانو قصہ مشکل
ونن احوال میانوی پوشرکال
بیانہ نش چھومیانو قصہ زیر دو
سپہ لا رچھم ماہس پایان نا رو
مہ کرمت نازمست چھوم ناو بابن
عزیز آسن لجہ ماہس جانہ خوتہ
بیس ہنہ ناو چھوم مستانہ کرمت

گرہ دامت مسافر آسو شخصاہ
تتو ی گرہ ہنس سینمت آسو عازم
کلِس پل ہیوٹھ ساتھا آن بکوحت
گموت تت یا طبیعت میل آسوس
فولاہ اک ووت سوس ہندن منز
لنجہ ہنجہ جانواراہ و ننو لمی کھیو
بانین باعث لجی محنت برہ باز
غذا اتم وچھتہ کتھہ پاٹھن لدن تش
بہرکس بینس وس آس آخر تہ واتی
تہ بیدوی دز زمین آسی نی اومت
کران پرکینہ سوی چھوی حل مشکل
پری یا آدمی یا حور یا ماہ
بہ تنہائی زہ کتھہ پاٹھن کرن چھوے
تہ بوزت کر توانا تاب کرِ دل
سو ظلم آسمان بوزن چھو اکال
شرئے دن مختصر چھس یا دشہ کور
سو چھوم شہ ملک بجر نیک ژتش تھاو
بو چھس لولہ تم عالیجاہن
تو ی چھس مبتلا زندانہ خوتہ
ژ نہ نم نند ابہ کیا چاو برمت

تقدیر الٰہی بوزکن تھ
مرکس احوال بدنر کس و
گندان آس کینژن بید آ
بیازی آسو تولمت ساز و روزی
دکھن اندر بوانس نٹھ نہ سوزی
گندان آسو عیش کرمت سردار
مولک آسوم مہ گندمت گرم بازار
بناگہ پید گو عفریت بو زور کرت
وست آوا نہ ہوائی تہ بدبخت
بو تو جین از ہوائی آسمانی
از ہو آس فانی

ہہ کیاہ میرو ونناو بہشت بستانس
خبر چھنہ میانہ حال مجلہ جانانس
عمارت چھپی تہ بینس عفریتہ سبز جاے
سو سرش کنیہ پینہ کنہ چھوپروا
ورہ واتوم ہنت جایہ نیو اری
نجات چھ چھمنہ کنہ امید واری
زو وشت باد شاہن ہو دلس غم
نبر دی زنک رو نیرکس سن رحیم
ژن تھیو ہمہ ستن تم سجلدی
فرزند شہزادہ الوٹمہ نا دیدی

دماہ اک بہہ کر و اظہار احوال — دنو باہم گرداز مہ و ل
مدت وانم کوئی زنہ بیکسی چھیم — سٹھاہ ہمجنسوی لشنہ بیکسی چھیم
دہر انسان موکہ ڈیٹھم زماہ بہ — ٹھکٹھا گدڑ وادہ آرا ماہ دماہ بہ
فراغت چھمنہ دپس ہ ورنج رہ — کلام جان نوازت بو نرنج رہ
کرم ضایع الہم ماڑ یو بدبخت — مہ وزم داغ دل از دلربا بخت
دپس تمہ ون چھوگومت دیو نیرت — مقرر زیرہ چھوس ین تورہ قیرت
گوڈن ون تری ہن ساری حقیقت — کمیو موکہ بر ونٹھ آئی اثر محنت
ہنیبٹ لرزہ تراوت بر ونٹھ کن یکپ — دنو اس سرگذشت خود اکس اک
کمیو موکہ پانہ و اتک بیت مکانس — تیرہ بنت کیا ژاک پانے قید خانس
دپس تم ملک ترکستانکوی چھوس — تمی شہرک ملکزادہ بو آسوس
پیٹھ تہ ماستند نتس حال یا ون — نشان فی نام وخط وخال باون
زعشق نوش لب تم کرس آگاہ — رواں شیہو دوان فریاد یہ آہ
بدرنیگو نہ مہ واراہ کال وانوم — سہ زمانڈان مدت فی و سال انوم
دوہس راس ین ماہن تہ دہن — کرم گردش بیابانن تہ شہرن
نہ تھاوم کانہہ جایا کانہہ مکاہ — لسنہ کونہ جایہ ڈیوٹھمنہ نشانہ
سٹھا تس بیت تو چھم زار تہ خواری — بیابانن کوہن زمانڈم زو یاری
اوی چھوس خانمان تراوت بو فیران — تہ بوزنت عقل گیہ شہزادہ حیران

تسلّی دادن یار مست عجب ملک با احوال نوش لب و گفتن ؏

اسانی آس دپن خاطر جمع تھاو — تنک محنت نہ غم ساروی تہ شراو
زمن اکنون پیام یار بشنو — نشان و نام آن دلدار بشنو
توجت بڈ محنتاہ یدوی وستام — خوشی کر مطلبس آتک سرانجام
بوز ان نوش لب چھیم شیر خواہر — موافق بلکہ مشفق تر ز مادر
بڈ مرہ اس چھ یکجا پانہ وانی — بو تمنز جان اسس سی چھہ میانی
عجب ملکس تہ بوزنت ود نہ ہوش — سیتن از نام دلبر مست و مدہوش

سہ شس
گرہ گنہ ہنیمی وپانہ دہیوس
دپن تس آب زیبو نہیم عشقہ چھیس
پیامس خواہر جانی ہمن گوی
چگونہ نوش لب دانی ہمن گوی
ستنا سائی گئی گنہ وارہ ووم
گرہ زہم دانہ خاطرہ لمر غم
دپن تمہ میان بنہ پانس آمش
بدنیا کنیزہ کانہہ اس آمش
دوہ یہ اکہ موج تسی کو چھہ یہ ست اس
گران تس تہ شیرین خیرہ حیرت اس

زنانہ پیدہ گیہ تمہ ساتہ خوش خوش
کرت زیور زگوہر گوش تا گوش
ادب سیتھ رچھ کرس تمہ بو رہ تسلیم
قدم تھاون پیٹھ تس بر و کنہ تعظیم
تعجب کر سٹھاہ یلہ نیک خو ڈیٹھ
ہرن کو چھہ مستانہ آہو پری وین
محبت سان دتو تس شیر شیرین
ہیتون تمہ بیدرنگی شرتس دن
بالعجب ماجہ میانی دیپس کن

کیچ چھک نا دکیا چھوی آپ پردی
بدین زیبائی و خوبی کیچ چھک
بگفتا حالِ خود با مادر من
پوچھس پہ ین جھنن ہنہ پادشہ بای
دیان پہ حکیم خداوند مشہ الہوشہ نا و
توئی پتہ ماجہ میانی دپوسہ فیرت
دپس تمہ بیہ دوہہ ناہر زہ چھی کو
نقدس طرفسی آسیم مہ کہنہ کوم
گیس لاچارہ سیر پوشیدہ تھاوم
پیرت ماتہار درین خانہ بوزایس
پرت ماتہار درین خانہ بوزایس
عطا کرہیم ز درگہ دختر خوب
نیم تولتھے بخانہ و اتنادم
تمی دوہہ کورچانی ڈیٹھ چھم
از آییس لع لہ اسندہ سیت لالاران
بینہ سی نوش لب زاہیم زہ نکھنل
ذیتی دہ میانہ ڈیٹھت کورمیانی
دتن پرین کنوی کمہ حالہ فرمان
وبھت گیہ حکیمہ شند پر انیہ پیش
سہ ڈیشت کیز گیہ دمیان مسرور
ددی اتش شیر جادوت مای کیاہ بہ
ہمتن کن ماجہ میانی دپو با اخلاص
حق محبت مشی نیتھونہ دون زاہ
دتش تمہ وعدہ کرتش عہد پیمان
مقرر تی چھیتس ہر غرہ ماہ

عطا کرمت خدا این چھوی خوبخوی
مہ بادم سر بہن فو لول تیچ چھک
گرفتہ در کنار آن خواہر من
زدوس اندر چہ در بیت الامان جای
کران پرین چھو سرداری بہنہ زاو
گرڑھک کتو از زہ تیھو سیامانہ پیرت
بو آسس وا زمر تیو از رہ دور
تیوت د اتت مہ آزار وضع گوم
بزودی پردہ جنی مہ پراوم
کرم دم وضع سیمت جمل در ایا
کرم دم وضع سینت جمل در ایس
گیم خوشیا سٹھا آسوم شیر کیوب
ز خوبی نوش لبتن نا و تھاوم
منہ منز جای امنز بیٹھم چھم
بخانہ آسنم شر باز پیراران
تنہ پرت ساتہ آسیم یورکن کل
بو دچھ ہن کو رشک حور جای
کرن گرڑہ نوش لب حاضر بیگان
انگ در مہدشیں باز خویشس
ہرن اندر بغل چون لخت لوز
دماہ بھتھی تمو گرز ہنج سکھر کر
زہ نہ ابہ ارہ ون گو القاہ خاص
کرن گرڑہ مہربانی گاو بیگاہ
ملاقاتش ہرمہ آسہ ایوان
سہ دختر ہنہ ایوان تیچ تھک چھو زاہ

ہر غرہ چہ روزان بیانہ راتس
گرہ ماہان روز دگر پتیس ہہاتس
گرہ کاش دی چھت تراس ہم اتم
بران اولاہ چہ باہم کہنہ غم اتم

ترغیب دادن نازمست عجب ملک را در بارۂ رفتن بسوی بحرین و کشتہ شدن عزیت از دست عجب ملک ۴

بحرین
ساکھر کرو تہ یکن گرڑہ سوی
تتی نیری مدا اسپ ہنی عین
بجلیدی تتی قدم ون لورن تیک
سمک تتہ ماجہ میانی باام وانک
احوال سارو
ژہ ونہ سن میانہ زوہ
کریچ حی عشقہ دادس وارہ دار و
ہمراہ
عجب ملکن دلس گرڑہ ہیم زہ
ہنمی سین گتہ ہم مہ بیڈ قدراہ
وتس تمہ سادہ کو اہ چھیو زہ لامکان
زہ سیتن میا نیران کتہ چھیو امکان

سو ماه هیو تیره سیتی ته بین هوء
زلزله کوه و میدان ژول گو
هئین گو تہ پٹھ تس شهزاده جیون شیر
جدا از تن کرن تس سر بشمشیر
روانه جوی خون گو سوی میدان
همه دریای خون شد سا ز میدان
عجب ملکن بدبه عفریت مارن
کرت تس بع زیره زیره تو ده کهاران
دعا هئیوس پرن تمه ناز مستی
بمطلب و ت ناوی حق زه دستی
گلان آسن بوبت زندانی منز
کهرم از جان بد حطن پچھ داستی منز
لگی باری تہ ذریا سرته لا دن
عجب ملکن تہ دیوس ای پریا دن
شدی آزاد از دیو نگون روی
گر آمسک گرفتار ای پریزاد
پیادی خدا اپینک زه آزاد
ثنا دیت خالقس کن بے نهایت
هئیومی یم زندگی تا این نهایت

تمنا چھوم دلس تتھ واتھ کر بو
کھوون تل ماجہ ماس تراوه ها سر
ز ستین میانو تیہ نیرن چھو مشکل
گژھ هو ید کره وہه سالس دو ر نیرت
گژھ هو ید کره وہه سالس نو ر نیرت
لبعد فرسنگ یکلحظه چھو و آتان
عجب ملکن دپس کیاه گوس طاقت
لقوت چھوس بو تمہ ز خوته برتر
اگرچه این زمان چھوم جسم لاغر
دپس تمہ کینه چھو طاقت تہ قدرت
امس سیتن لسبر تن چانو چھا تاب
سهل کا ماه جینه این دیو مارن
عزوده سان دیوس ای پریرو
اعانت ید کرم حق یاوری بخت
اگر این قصه ات آبد عجب تر
بپاین اندر الم ترکیف آن فیل
سٹھاه گے بوزهی تتھ دست پایه
شجاعت بدزه چھی تہ پرار تامت
مشخص وقتہ گو عفریت پیدا
و پرشخصاه و چھوون از عمارت
عجب ملکس نظر بلیه پتس کن
اندر کن حق تعالی سند هتن ناو
سلاح و ول گنڈن محکم کرن ل
کشاه کڈ تھی لشدت لاتس تیر
وست پیو بر زمین آند و ملعون

بدیده ڈیشہ کر بینوی شهر بو
تمنا چھوم تنهاه و چھ ما نجو هر
پته کره لار این دیوسیه دل
تتی پٹھ باز گشت آنہ لیو ر فیرت
تتی پٹھ باز گشت انہ لیو ر فیرت
چھو دیو زشت سیرت ما چھو انسان
نه پٹ لبه دست دیو بد لیاقت
یقین چھوم کر امیم زورن برابر
بمر دی کر تکم زورن برا بر
بتیغ تیز دیوس هع زه هی زت
زهیبت گو منتن شیرین زہر آب
نه گو تو بن علانی سینه دارن
بفضل حق بو گالن دیو بدخوی
نه تھاوس تاج بر سر نه بپاتخت
لبوی لشه مز و دهنگر
که چون گشتند مرغان ابابیل
دعا کرمس سین بی زد بلایه
انهی آن دیو بد کردار تامت
بکوه و دشت لرزه گو هوید ا
کر کھاڈ لانس کس چھو کن بو مارت
پرن لاحول لشرن لعنتس کن
ذ وس فاتحه پرت بیوایه پٹھ درا ف
کمانی زه لاک سینوس مقابل
اکی تیره تہار یاون چو نخچیر
سین جاری ذ زخم تیر تس خون

ثنا دپ خالقس کن بے نہایت
گرنہت فارغ زشکر ایزد پاک
خرابا تو تہ آبادانوی منز
میان راہ واتت کرکھ تدبیر
سبک لیے قاصدا تہا نذت تک تیز
ذنک نے رد ست تس خاطر قرۃ العین
سو قاصد سوئی بحرین گو روانہ
بزودی ووتو در بحرین سیع از راہ
بجوش مضمون لکھومت آسو نامہ
سر نامہ بنام ایزد پاک
بو آسس قید در زندان ہجران
بقہر حق سپن آن ح یو برباد
بہردم فکر عقو احب دپن مہ
دیت کیا ہکہ سپاس وشکر بیچون
خلاصی مہ لیم زان ح یو خونخوار
مہ واراہ آمتن سچھوم لولچاک تو
خفاہ ژلہ ہم وچھی یلدوی پرنور
خوشی چھم خواب گیمز تاب چھومنہ
بخدمت واتہ کر ژلہ ہم ذلک شر
میسر نداہ تہ آسمنہ غلاصی
تمن پر این گناہن گوم پور
وپھہ ون برگر ہم تولہ ما بو فراز
ژلوم ساروی لگ غم غصہ ماتم
دلیکن تاب ہجران چھومتہ الحال
ولیکن واتہ کر چھوم دور منزل

تہوی یم زندگی تا این الغایت
ہر کر وت سوئی بحرین چیست و چالاک
ژنک منزل تہ تک میدانوی منز
کرک تحریر نامہ خیر تاثیر
ذلوک انعام تس ووپہن یمہ خیز
گرہ ھی تن پیش شاہ ملک بحرین
یہ تیزی واوزن یوزد شبا نہ
ہتا دآن نامہ در پیش شہنشاہ
چھو نامہ نامۂ فرحت شہا مہ
از و آمد پدید این ارض و افلاک
گیس آزاد مشکل گوم آسان
بو کرتس رحمہ سیتین شاد و آزاد
خلاصی بخشو ون تہ سوی سپن مہ
تمی ووتم نجات از دیو ملعون
سٹھاہ چھس کشہ ون از پر دیدا
سنت گومت دلس چھم ہا ہو اجاکو
اما دپش چھوم تیر منزل دور
اچھو کن خون جاری آب چھومنہ
نثار پای شہ کرہ ماہ بن سر
سو غم آسوم سزائی ناسپاسی
بہ نزدیکی مبدل گوم دوزہ
بدیدار تو ون گرتھ ہا سرافراز
بحجر دیدار شہ ون چھیمنہ کانہہ غم
سٹھاہ چھیم نہ در دل چھومنہ اول
توی چھوم اضطرابہ گمتوی دل

تہ نش کرواتہ غمگین دل گرتھ ہمشہ
وچھت چھم لولہ جاکی مہ گرتھ یاد
بینک سنہ روبرو پاٹھن تہ دنشت
کمم اظہار نزدو دل بہ پیشت
بینا سنہ روبرو پاٹھن تہ دیشت
کمم اظہار در دو دل بہ پیشت
سراپا حال پننوی کرمہ اظہار
سلامت آسس لیث شاہ جہاندار
خواندن پیسالا نامہ ناز ہیست

وجوب لوشتن ورین سیدن او نجانہ

شہن بلہ پر خط گیراہ گبیس ست
سجان مشغول گو شکر الہی چت
مضمون چھس چھ نامہ آسس ن کاتس
کرن تس قاصدس شابا تس شاباش
تگر از ناز مست آسک تہ ہمت
بزودی تس لشکر چھو کر تہ درا
بشہر و زآمدہ از ناز بسم
بہفتم روز پیش شہ رسیدم

سم ورو باټه ټک کړه کوه پښتون
لچه بدترنګه همسر پرېښتس
هلاک د بوچونه زاه کاران ان
بلا یا ماموتی شره ماره انسان
ګزنه هون نتوانسېمي پېړي مسیر
بو میه ها تمامی فوج و افسر
بهر صورت زه انه بېت موکلات و
ښته یکه بېت نه مفتی راوه راوت
ولی تتو واتنک آسو منه جرات
توی آسوښ نه بوپه کړه چهی تهمت

عجایب چهوم ایوان شهزاده ښندکار
سندوان سهاتر جایه د شوار
وزه زو باوس تمه قصه مستند
ازلچه باګیه هند قصه مستند
سیلیمنت نوش لپه پا آسو تشند
تتوی ګو میانه تخته بیلت پیدا
کین آس خبر ګیر بدس ښس
تمی موکه آسو درهیسو بګردش
موافق همسفر اسپس پس تم
شکسته دلانش واتوی بدس تم

نوازش کړه شهن بتس بې شماره
لکهون نامه دتن بتس قاصد سکن
بدین مضمون لچهين در خط عبارت
بو آسوسن چانه بایت خسته احوال
دوباره زنده زن کړینن یو مرده
فراقه چانه آسوم سوره ګومت
ینه خط چانو واتوم ګوم دلخوش
کرم ازیا وری بخښن زلوم غم
درنګی تراوان اشتریف وتول
مرصع بروشه لدس مخته زانیان
جلوکش تیز رنګ اسپان جو نترنک
دوان ګو نامه بېت قاصد روانه
سوه خط یامت وچهوک شادان خندان
پرت خط ول شرک بحری نیچی وت
ملاقات تمو کړه پا نوای
زفرحت واپو شاهین طبل شاهی
انک سنبرت ګداسکین ومحتاج
شیانه مال کرنس پرشس حال
سلیمان ګو کمر زنده دوباره
رهائی زاه نته آسی نخ امکان
دپس تمه فضل حق سیلنو مي همراه
بناګه پید ګو اک شاهزاده
تمی ازدست خود کړه دیو معدوم
سیه لار بوزت جیرتن دیو
یوان اصلاد ین چهو منه بادر

زه در تهم زندګانی از دوباره
ګړ ههی تس پس پیه لول و اتناون
سپین وار دیه پیک تیز کارت
ګرسن هم قاصدن از شادو خوشحال
غم تو از دلم یکبار برده
زمین تنګ آسمان ثیردوره ګومت
ننه آسوس یې اکنده مشوش
ولی کل ساته توزکن چهم
ون کو تاه کالن بر اروان سها ګل
کنیزان و قمر پیکر غلامان
سهاه مستد مولک پرنګ نه اورنګ
ونن تس بالسندنام وښانه
خرامان درای هم مانند خوبان
ګرک ازتیز رفتاری صبایت
مفرح ګي غنچه روز کنه دانی
دزک کو چمن ته بازارن منادی
دتنګ خیرات تراوګ جزیه باج
چګونه رستی از عفریت بدحال
لسندی وهمر ګو تهو دیو ماره
سبب کیاه ګوی زه موکلیک تاسان
تمی تو تخم نجات از دیو ګمراه
ذتر کستان ګمت رسوی آسو تیدا
جهیو لو کوی بیانه خونه آبه معصوم
ازین واقع تعجب هم سهاکهیو
تکت اشتر بوت کوتاه ګو دلاور

مولہ موتجہ دیو بد داتس دتن راتو
موافق ہمسفر آسس فوطت تم
موافق ہمسفر آسس فیٹس تم
رواحاجت بنن لتس خوشخصاس
بوکیا ونہ میانہ پوتھم غم ملن گیت
دلس تم تس کرن لازم چھہ یاری
دپس تم تس کرن لازم یاری
چکی یدوی مطلب اَتھ اون
مس پل دست کری ترتھ رفاقت
اثی ید نوش لب داد و نرس
بخوبی کرنہ تس مرغوب خاطر

تھکستہ دل مرتش تہنا کنوی ح اتو
کنوی موکلاو دریاوس ٹرس تم
کنوی موکلیاو دریاون ٹرس تم
بیار خوشس ول واتن وصالس
سٹھاہ کرتھ رفاقت یو چھو سیت
چھن تو جبر چیانہ یاپت ایثر خواری
چہ تو جبر چیانہ پوتھم اثر خواری
زجام وصل خ لبس سو چاون
کرس تہ خوبیاہ ید چھہ لیاقت
تھوی فرتن مرتس عار انرس
دلیتچ چالس نہ دیہ نہ لیظ ہر

عجب ملکس گمت تبدیل رنگ آسہ
بدخشان لعل لن میت زرد رنگ آسہ
مولی تم رستن رنگ پرزنس نہ
گراہ اکھ تم پہ نظر ہر سر کرس نہ
عجب ملکن دلس کتہ کہ پرزون
گژھک تو ایثر لاغر کیاہ چھی تن
دپس تم پرزوی ہرگاہ ای پتھ
بیان آسہ پچ ترکستانس اندر
بڈیو مت چھو پس شہنشاہ خلش اندر

دربیان طلبیدن سپہ سالار عجب ملک را پیش خود و سیر قدن و شناختن اولا بسنح

دران اثنا عجب ملکس دتن ناد
بجا انن شاہزادن شرط آداب
مس ڈیشت سپہ سالار خوش گو
لچی میانی موکھ پوزم تہ محنت
شمارہ خوتہ نتن رد تو نہ انعام
حکومت گرتہ گند سامانہ دتونس
تھہن در دل تسز کیا زرٹن ہای
دوہہ اکہ دراو سیرس شاہزادہ
بوقت شام فیرت آو از سیر
پیس ناگہ نظر فس اکس کن
غلامن حکم کرتم پکہ ناد یون
غلامو سیت لہ اسنح نیو بخانہ

یو واراہ چھوس تہ نس آنتی دلشاد
بپایبوسی تہ سیپن شرفیاب
پرز تھہن کیفیت از کہتہ تانو
قیامت تام چھیم چانی مرمنت
تکھ پانس سو بہہ ناون پاکرام
بجائے خلعتاہ شاہانہ دتونس
بتخت سروری تھوس ہن جای
قشونہ سیت ہت از حد زیادہ
ٹکن تہر آسو دربار حوران غیر
سو راسنح زیر یتن حال دونن
یہ در منزل گہ من واتنا دیون
عجب ملکس شن انوک شبانہ

اسی آسو پادشاہ زادہ دلآرا
سمنبر گلرخی معشوق زیبا
سنو بوزت سو گوناد یدہ عاشق
جو اسوس تمنا وی یار موافق
تمس کر غلبہ گی عشقن گرہ دراو
بوتھون سیت دریاوس وٹس نو
بچہ اکسی بو رودن پیٹ کنوی زنو
سیرہ زتوی ایہ ون تہ تھزین
بٹس کن آیہ آخر بیٹ پراغ
کھفوس باقی آسہ سم زندگانی

بادی کلہ تموتہ کیوتر سکالاہ

دوہیہ اکہ گو عجب بکس خپ لاہ

ہوس غالب بدل الغ نوش لب گویس

دو چنداں بہ وشمہ خوتہ طلب گویس

سترین باناز مست احوال اظہار

ون کوتاہ سکال عشق فرح آلہ آزار

عاشقن ہنہ چہ جوتیر دل صبرہ ستوی

سکرک بامستہ والبتہ ہیتوی

تنی منزت دمش بامست مہ شہ چہوم

ہنہ ہنہ وضع ہا ندن جابن جاچہوم

دبوس نہ بوت کوتاہ کوک بیتاب

چہو نہ ہوران عشقہ نارس صبر کوی آب

پگاہ بیوما چہ سیتی وانتہ یے ترنک

ژلی غم دوی آں لدار دیشک

فلاتی باغ بیا کو چہوی یار ازنگل

ژہ گرہنت باغسی اندر چہ بیل

ژہ گلہ تامت کو ہن دباغ وداہ

بوانی نوش لب سلامت باش

اغافلہ پاہٹہ ژی بخش وتماون

بگر دریا فت ژی بکہ بہ ناون

خبر کہ چہمنہ کت کنو لکو مشوق

خبر کہ چہمنہ کت کنو لکو معشوق

لبن کنہ سرکریس قربان پادن

دیوان یارہ ودیوان بیہوشن سپین

وفادار ومہ دبو یار چہوس چانو

تہ بوزنت شادمان دل سخن گو

نشانو پاٹھ وارہ پرزہ ناون

ستوک ہتولسن بہ زہن او داد سارو

ژہ بوزنت نالند کو نہ چا پہ پیغام

ازبن پیچ زکھی عشقن بہوشن ترا و

عملاتا سلامت چہی ہشانی

ژہ آسوی یار لیومنت چہو بوان

عجب ملکن سہ بیتابی وچہن یام

ز دریا تا تغتل دیو خو نخوار

ہمان پیغام یار خود شنیدن

زاول تا آخر وارہ دنوس

مبارک شاہزادس دا سخن کہ

غماہ نہ خوف یدی ڈیوٹہ سپیار

سلامی نیون صبحس پانسی سیت

لیس از پا بوس شاہن کہ نہ اظہار

خرچ کرمہ پتہ امسار آدن

گمان آسوم ہمدارہ آسہ مومنت

ثناحی القیوم نہ تہ تھاون

سپہ سالار کوتاہ شاد سپین

بزرگی تخت نسن پہ ہندو زلور

خلاصی لبو نہ کنہ گو رحمت حق

خلاصی لبو نہ کنہ گو رحمت حق

ہنگورنت وندہ ہس لگہس بالین

عجب ملکن نہ وچہتی پوتس کن

چہوہی سوئی آ دنگ آرام جان جانو

نمک تی نورستن پیدا رحس گو

کھورن تل کلہ تس بہ خاک تراون

ژلو بینا محنتک از دوش با دوے

ژہ گو بیابخت کجر دراست تہ رام

وچہونت نا عشقہ دادے کیا بنت آو

بیر چانوی چہر چہوم مہ سی ونانی

توی چہوی کو منتوی آرام جانن

کرن ز آغاز واقف تا بانجام

بحال خود کرن راسخ خبردار

دگر با ناز مست اخبار سیدن

قسم ہا وقت نہ باد دادہ انوس

عجب ملکنہ خوتہ خوش وارہ گو زر

حمد دی عاقبت گو بخت بیدار

سپہ سالار سی لشکرس پانسی سیت

بیہوی کیا چہوم سو اسنخ آدنک یار

حفاہ چہوم ڈاسند تھو لنس مرادن

توی افسردہ نتہو آسوس لو گو منت

دوبارہ یاریس میلہ ناون

بجان راضی بدل آباد سپین

برن مالہ کرن سالار لشکر

ازین مژده عجب ملکس امید اه ز دیدار دلارا گیه پیدا
بمعه راسخ روانه گوسوئی باغ هشرن نش گلعذارس بلبلن زاگ
کرن حاضر تتوی اک ارغنون ساز غزل بازاس هر گونه خوش آواز

دربیان اظهار کردن جانور حال خود پیش معصوم شاه شهزاده

دپن راوی سو در باغ آسو فیرن دلیل تیو وا تناوی جانوارن
دپن معصوم شاهن چه شه سیان روز وَنی آواره کم حیرن کرس بوز
عرس کتهو تتو یوت آیس ماجه سیتی وچهت تیو میانوگی نم شاد کیتی
یه کت ایسه آسنه در گوش تح امز چه موکلت بازمست از دلیو آمز
پره اهن هتو مس تره کره آیک مه ونم خوشی بخشس دل غمگین سپنتم
مه آسوم لول آمت ووَه اده جانوی ژه دیشت کاژه زوتی زلو مه گرانوی
ینه جانچ خبر آسمنه ازتام نته زی ارتو مه کر لگه هی یه آرام
اده کر پراده ما تا وقت موعود بیکا عنته نش لو داته ما زود
کرم مه پر شاه ازاینه کا رلچ سراسر کیفیت ماضی و حالچ
چگونه گشتی از عفریت آزاد بگوتا جان من گردد ازان شاد
ژهمس آسو دپوم عاد میانوی نمی سوزم تتوی غمخوار میانوی
منوشاه پیده گو مارن سو عفریت بوانس موکلات دیانسی سیت
تمی بوتیو دوباده وا تناوس اواره واره کاره انته واس
خدا غم کانس آسن فوله ون سو چهو تگ بلراوس پس چهوس ون
مه ونوس چهک وَن سیاوی یه باطل تتمس نش آفتس کس آسه قاتل
دپوم تمه پرت اکس ر گاه چهو درپس ترن آن منوکس کدس چهو هر کس
مه دپوس پرچه کت جانی ولیکن نشانی آس نش لش دیو ته جن
چهو پرین قوت جن بلکه برتر بدین قوت میونه نش برابر
گره هون تتو آسهی یکدنوا مکان بوکره ما در خلاصی کوشش انجان
چوره وی بهاس تس نش شیر شرزه هوائی جانوارن آسو لرزه

دپوم تمه ماز پیشکش هزاران
سه چانی تا قیامت چهم مه لادن
سو گو مت آسو عشقه چانه اوقات
یه موکلن چهوم لتصدق چانو پنه پاٹه
بدُت منز حیرتن یوزت بیم
تعجب آم اسمانه پیس
ژهه هره یوده دپمس چه
ژه تمه دوستی ون واته پایان
نه زانن کانهه نه زانم کانهه ازتام
ژه کوه پره چهک کرن نا حق بلام

هر دو از دو هرش نا مت چهو مه ناو
چهونه گومت مه یاوِن لخچه اه واو
سمچهو جانوکرس غمگین و دلتنگ
فتو تمهم شیشه لایت آسه انیس سنگ
روا چهانی اته تمهت مه تنغم
زیره پره شرک زن والخچه زه دفتهم
دلاسا کرتهه دپوم است ونوی
پرس منز کر اته سا نه دانه ونوی
زتر کستان الومت سو عشقن
نتر سخت آسو الومت گوس عشقن

کلاه وول آرزه سوول نه بی
گلاب و بی نه سوول بر سوول کیاه
سوول کیتیا چمن بر سر سوول کیاه
سنبل چمن بہ زلون نگ کیاه چھان
بناه بوز اندری کیاه نار پھلان
بنفشہ کہ رٹ تہ عشقہ بیچھان
چو زلف گلعذاران عنبر افشان
بدر غ عشق لالہ آسو سر ور
دپن گو سمن تن چشم بد دور
سراں بیچھان زشبنم روز سر سوی
سمن تن بن زلوی شب بوی
ہتھران پٹ کیاہ وزل گھای اتّ ر
ژلن بلبل گلن پٹ ہتھون ناد
مشکبو تازہ روگل یاسمن لاو
سمن لسنرین وخیری ارغوان تیاو
شمارہ پوشہ زاژن ہند نہ کنھ آسہ
زہ کیاہ بوز کنیتن ہندی تاو
ووپی در ہر طرف آمژ چھ در جوش
ڈالانی پوشہ مایہ بلبلن ہوش
ہتھ مت آسو سبز کہ فرش مخمل
کرن تس برگ گل سیم و زرس نل

بڈس تن بوزمت آسس صفت چانن
گھستانن تہ ویران غار نی فیور
بڈس نا و عاقبت ز تدرف دریا
مفصل حال لتس ند مہ و نوم
مہ پٹ ییم پوت غیرت کرسو وچھزن
سوکنو گومت مہ دپومس یور انتن
دپوم تمہ چھوم مہ اندر باغ ہتھ مت
گنے ییم راہی منز گوم تا ثیر
گییم تس ند دید ایچ مہ گاہ
ہترم ییہ مستناز ہمرہ یچھ تیز
عجب تہ کہ داس یریاہ نغمہ پرداز

تو یئ ژہارن تہ گارن وچھا چانن
بیابانن تہ دریاون منزی فیور
فنٹس نم ہمسفر ہو کلیا و تنہا
سو غیرت بوز ہی مہ تہ حال لو نم
لوے منز باگ لعلک باٹھ رچھزن
وچھن لازم چھو وی آن سمن تن
سٹھاہ تہ انتظار چانہ گلمت
گییس بوزت لتس ند احوال دلگیر
وتھمت تہ تھد گییس بے اختیارہ
دگر آن ناز مست فتنہ انگیز
نیم سو نہ سیت باسپنارہ وسان

رفتن نوش لب ہمراہی ناز مست در باغ و صفت آں

گییس تمہ سیت ہت در باغ زایس
بہارک ابتدا اردی بہشت آسو
زنگہ زنگہ آسن نن گلزار فلمت
لگن بکہ آسہ پوشن واوہ گرابہ
خطائی گل چھکن عنبر وتن آسو
چمن تہ لور بر بر سو رپو شو
زلہ ون گل تہ ٹل ہر سو ہزرنگ
بینزلہ آسن کرمت کھاس خالی
سر سنبل کھٹت از شرم دریای
عباسو کاسہ بر مت آسن لبریز
گل اودنی پٹ بلبل مست
اچھہ پوتن چھن ہنر آسنہ گرند

وچھان از ہر طرف گلزار آسس
سپینمت باغ زن باغ بہشت آسو
زمستی پوشنو آسن ہنیہ ڈلمت
ہر آن آسن عطر باغس جایہ جایہ
سپنموت باغ صحرای ختن آسو
سگومت چینگو نافہ فروشو
فولہ ون صد برگ جعفر تہ لوزنگ
چھوت پیٹر بزیہ پایمالی
مین پوشن اندران میان چھینہ جائے
سئے یاقوت گو نہ چیت عرق ریز
زیورک ہت ورق نن آسن دست رد
کچھہ کنہ نسترن اندر اشکہ خند

چھین گلبرگ چھیت نہ سرخ و زرد اس
چھین گلبرگ چھیت تہ سرخ و زرد آس
درختن آسو نہ حد میوہ دار ن
صف اندر صف ہزاران در ہزاران
عنادل در چمن سرمست جولان
صف اندر صف ہزاران در ہزاران
بشاخ سبز قمری آسہ بولان
گلن پٹ محو گیمت جانور آسہ
لنگہ لنگہ آسہ قیران زنگہ بلبل
اگر فردوس بر روی زمین ست
خوش الحان جوشہ آمت جل تہ گنتو ر
خوش الحان جوشہ آمت جل تہ گنتو ر
کنن ییہ عمزدس گرزہ ہیی آوان
نہ ترٹھ آواز سیتا رس نہ سازس
نہ ترٹھ بلبل و زن شرنے تہ طنبو ر
نہ تتھو در نغمہ زیر و بم تقانون
بلا تشبیہ جنت آسو زن باغ
نسیمس آسوتت منز جای آرام
بیٹھس باغس اند ر بیخوف وسواس
خرامان ہا رہ آسے باقما شہ
لوان کیا آسہ باغس وشہ زمالہ
بہر سو کر تماشای گلستان
ژوشی ہا زیور و ساما نہ پور ہ
پکان بلہ وات گلستانسی تمس کن
عجب ملکن مہ یامن روی ڈیوٹھم

چھکن زن لاجورد س سیم و زر آس
چھکن زن سیم و زر بر لاجورد آس
نہالی مشک بید آسہ سایہ دار ن
بشاخ سبز قمری آسہ بولان
صنوبر سرو شمشا د ہزاران
صنوبر سرو شمشا د ہزاران
عنادل در چمن سرمست جولان
گلن وچھ وچھ زون شام و سحر آس
زنگہ زنگہ یئی متن ہند شور و غل
ہمین ست و ہمین ست و ہمین ست
تمی سیتن اڈان ہاتن گمر سو ر
تمی سیتن اڈن ہاتن گمر سو ر
زدل گرہ ہے مس غم غصہ پرواز
نہ تتھو چنگس نوائی چین پرواز
نہ تتھو مزمار و موسیقار و سنطور
نہ شادمد تتھو ربابس گوک موزو
دمس کر بارم نسبت گرہ ہس داغ
نشاطک صبح زن درشن تمکو شام
ژوشہ وہی آس تم کر تھی انہواس
کران خوش ساشہ طوطن ہنز آشہ
کران خوشبوی بوٗن گندتہ مالہ
چمن وچھ لالہ زار و سنبلستان
بہشتس منز دوان زن آسہ عورہ
ییم ناگہ نظر جانانسی کن
دلس منز سخت عشقن نقش ہوٹھم

نظر یامت کرم لتس مہ جبینس
وچھانی آم عشقن تیر سینس
نزاکت ترٹھ وچھت دو ہ مینہ آم
یکو ئسس تتہ خوعشقن کرس آم
ونہ لس اجمزترٹھ آسہ عشقن
مہ تسندی خوتہ واجن دہ گن
شنیدس کس بو باو لس نہ دید س
تفاوت پڈچھ دیدس تہ شنیدس
عجب یو زالہ زن ڈیشت بو کاگل
وچھ تم گلہ ختن ما یہ چھو بلبل

وچھت گیسو چھیت دن گیمہ شہمار
نہ رودم زلنس نہ روز لنس وار
شمشیر دو ابرو و خستہ کرنس
زنجیر جنون پا لبستہ کرنس
استن ہمتسندیس ہا رن تغافل
کہتن زو عاشقن تمسند و حسن بل
سو خوشدل رو و بر و ساز و نوا ہت
بو گیمہ غرق غم عشقن ہوا چھت
سو تراوت زیٹھہ دام زلف مشکین
بو ہتھا و پیش کش عقل و دل و دین

گوش چهوم دیوه همه عشقه تناب جوش
بوخته کتووں گوم نهت ورعشقن بو
بوخته بلبه چکنه تهاؤ وله زارن گوش
نوش لبه نده بانی میانه مسه روش
سمبر عشوه گری ستنک ری نو
جهیم زلف نیم بیخ نیم سر دوش
روی قمر ابر سیه موی چهوی وبوش
نده بانه نوش لبه میانه مسه روش
چشمه زه چهی پراز باده سر جوش
بوزه نوی دیته و نوی ال مه گوها بهوش
یاد گم چان بن گوم فراموش
نوش لبه نده بانی میانه مسه روش
ماده منتیو وته زه چهوی یا نو کمکه بوش
ماده منتیه یاده زه روز خاموش
مرده گرهسن نده مه لعل شکر نوش
نوش لبه نده بانی میانه مسه روش
میاله مه ا آسو رتک دوس راغوش
گراو زلم گرانو و مری جیا نو چهو مدهوش
بتش غمکه یش بلم دنه مه وصلک نوش
نوش لبه نده بانی میانه مسه روش

دران حالت ٹہالرزان گیں بو
دران حالت ٹہالرزان گیں بو
دلم بیه جوش درد دل بار عشقن
دماه تاراج کرم صبر و هوس
دلس تلقین کرم از صبر بسیار
بیکد بدن کرس عشقن بو پامال
یه کیاگه تهم بو کرنفس خسته خاطر
گیں عاشق اس خوشرو جوانس
اس زتوی چهوں مشکل بس میانو
بو تهدته جا یه هر گز کهه تو رهس نه
الوم مه نه زمست و نوم س دو مهل
دتوک خیمه بوتت منز باگ بیٹھس
تهوت اس مدی بس کس بهرده
حلد گیه یا زمست بس بیٹھ ٹھکتھل
بهت چهی نوش لب در خیمه غم تراو
متس بلبه تاو میانوی آو در گوش
بهوش آو بعد ته تهد تهت گو
خیالاه ون موافق میانه حالہ
کرن هم نغمه پردازی تس ساز
یمی ابیات پر هم خوش نوالن

بتن زنجیر دربر کرده گیسو
بتن زنجیر در پا کرده گیسو
بو چهیں از پای تا سر مار عشقن
بدل گوم ارنه هندر رنگ دین پوس
ولیکن آم نه تت کهه ته در کار
بلاچاری فنوم با ناز مست حال
درین گرداب ثی چهکس بظاهر
اسند مژگان تن آم گان بنیں
نیراز باغ نیرن زو کهس میا نو
ز رنگ و شرم خود دلس کن نچیں نه
دیو خیمه عجب ملکس مقابل
عجب ملکن نه تتو تامت بوڈ بهس
دو چشم نرگسین پرآب کرده
خبر میانی ینج و ننس کس نیل
ژه عصه تراولزچهی کو سمن کراو
وست بیو برمین گو سخت بیهوش
دین تس ارغنون سازس مژ رزنو
ژلمنا از دل غمگین ملا نه
دژن اندر مقام است آواز
یمو سیتن ژلن هم پرملالن

غزل خواندن ارغنون ساز از جانب عجب ملک و بقیهٔ قصه

روشه دلو یا ونیے واره فولم کوش
نوش لبه نده بانے میانه مسه روش
گوش چهوم دیوه همه عشقه تناب جوش

یته گوم کنن مه سوایم ماه قصب پوش
تته دلس شرمه کرمم هوشه مه ڈل هوش

شه زلن آیسه بنا دشه تهند روش
لونش لبه تنده باني میانه مه روش

ترک و فانیست به اې ترک جفاکیش
ماره متیو پار رگے زاریم مینوش

پارفلت مارسرک زالوهس میپوش
لونش لبه تنده باني میانه مه روش

گو مه دلس گوم صدا غیر صدا دوش
هوش نعو مقبوله دلس و بوه لوټهی اوش

بهر دلارام دل و جان وتن بفروش
لونش لبه تنده باني میانه مه روش

منځوم غم غصه امشیت پر الونسا کوے
ژه ماوم روي و ندي کرالونسارو
منځوم غم غصه امشیت پر الونسارو
ژه ماوم روي و ندي کرالونسارو
تولت ژهین پرده از رخسار چوماه
نته ژالت ژهتي خیمه بیک آسه
بوچوس تشنه ژه چوک آیسه مصفا
ایم کرتار ډیشت آسه ب دریا
مري بوترینه هتو چچي ما بر دوش
ژه میانوي عرض لله کرته درگوش

بقیه داستان

غزلخواني کران آسوار غنون بساز
سرودس منزونان آسو یم ایداز
یوان از هر طرف چوم بوي دلدار
توي ام مشکني کرینن لخ سرمست
لعشق خوشیتن دیوانه کینس
دماغس چوم ایوان خوشبوي دلدار
کیتیو ژهانذت متیو درشس ږهما
خدایس کهو ژته وجه میان ارې
لگے مه باره یارو یاد کرتم
نبر نیرت مه ماوم روي رنگین
سعادت بخش چوم از بخت فیروز

موافق آرس آیس آواز باساز
کران آهسته سوز عشق ابداز
چچو ما گومت پریشان موي دلدار
زجام بیخودي مستانه ومست
بگرد روي خود پروانه کرنس
نوان ارټ مه دل چوم سو دلدار
متیو مت ته اده چاني چوس بها
توچم مه اده چاني کیژ خواري
اکي دیدار ژه یتن شاد کرتم
یه والیخ ایژ کیژ اه چچي ژه سنگین
بهت مه چوم نکه یار دلافروز

بوفیو ریس و بیچاني گرد عالم
چچوي بید کیباړه نبر نبرک بکیدم
مه ماوک موي مشکبین بووینخ بیا
گرژهم بید ادیس صبر و شکیبا
بیکیدار کیم چشم حلقه در گوش
گرژهم شا بدیه غم ماي فراموش
ژه میانوي عماراني بوژ تمیز زار
مه دادي چانه گومت دل چو او گکار
چو ماند از ساز وقوال اغنون ساز
عجب بوداز خوشي دردادآواز

عنبر زلف مشکین خاله
وچه وَن نیزه نجیپ نی
دُپشیت زاله لگ غزاله
یکهین ساله زه سالوی
تن چهوی یار نالی ناله
یمیر اک پر زنت زالوی
مقبوله لارتس دنباله
یکهین ساله زه سالوی

بقیهٔ داستان

ونان ئی ئاس دخیمه عجب ده د
دوان ئاس تیر پر آماج معقود
بیا لـی جان من غمگینم بین
یه گوئی عاشقی مسکینم بین
زُ لو هم بجان هِمت جان جان جانه
ته دلیشت صبر نو رودم مداته
شمع جا ده دل پروانه کرتهم
یا آتشدان خود بریانه کرتهم
نه چهوم ملاقت مه زی نشن ورنش نت
نه چهم کت با فخ زی یت فرصت

بجو شگوئی همه ور عدن سفت
حسینی ساز کرده این غزل گفت

غزل خواندن عجب ده داز زبان نوش لب در اظهار عشق میگوید

معشوقه میانه مه میشاله
مه شوقه چانه بر موپیاله
نیم یور چهوی سواله
وچهتو باله کیاه چهوم حاله
یکهینا روشه رٹت ناله
یت پوشه واره نمتوڈاله
دلو لله لله وت لاله
بلبل واره دموناله
صاحبزاده باقباله
وَن مو میالو رٹ ملاله
چهوی قوس مه هلاله
لایان تیر اچهر واله
میخانه چشمه چهی کله واله
پیمانه چهی مالا ماله
مهربانه قزخ فاله
گجبو چانه استقلاله
مجنون مت صاحب حاله
ژما ندت زونه نجد که یاله
ناگرایه کهتو کهه تلپاتاله
روه بیوم پنجه دتوتهم باله
ترتهی چانه تجس زاله
وَن نودانه دورر زاله

یکهینا ساله زه سانوی
یکهینا ساله زه سانوی
دتهم زه هو نجه درشانوی
یکهینا ساله زه سانوی
توشان وَنده هے کرانوی
یکهینا ساله زه سانوی
گلو بریه بو تانوی
یکهینا ساله زه سانوی
دپوهتهم ئی مه تی مانوی
یکهینا ساله زه سانوی
چارت نازکوی گونوی
یکهینا ساله زه سانوی
مستانه کرته دل میانوی
یکهینا ساله زه سانوی
ماهس کاستم گرانوی
یکهینا ساله زه سانوی
کیاسنه لیله چهوی لانوی
یکهینا ساله زه سانوی
هیبه ماله گوم سره چانوی
یکهینا ساله زه سانوی
الفت آسوزن پرانوی
یکهینا ساله زه سانوی

بہ پیشس آمت چھو مہ از سخت کاراہ
لبمنہ ہیچگونہ سکا ہفتنہ چاراہ

ترتھی نالہ بو وچھس عشقہ داس
بو کرون کھوژہ ننیس ننگ وناس

خلافاہ کھنتنیت منز چھو نیہ دامہ
زہ پردہ نیرون ڈلیتھ ژہ پانہ

چھو تکس ٹپ مہ یون وَن لفون نس چھوم
وَس چشمو کینی اَش خون نن چھوم

برآمدن نوش لب از خیمہ رفتن تہ عجب ملک بقیہ قصّہ

تو لیت خیمہ نیبر ہیوایہ دراےس
بلا اندیشہ در مجلس بوژ اےس

وچھون یام یام میانوی وی گاہ عالم
بزلف من سولگ چون مرغ در دام

تیتھ بیہوش پیوٹھ سوی ٹھاس کاکی
بیالین بیٹھس با جاہ واجلال

بہہ دل مہ پتس تول سر بزانو
و تہ مس گرد سوز عشق ازدو

بہوش یلیہ آو وچھس وارہ چشمو
ہنون خون ہارہ نوی خمارہ چشمو

وست بیو بار ہا بیہوش بہ خاک
زسوز سینہ تم جامن دتن چاک

کڈان آسو آہ سرد از دل بزاری
اچھو کن جوی خون آسہ جاری

سو یامت وارہ ہوش آو خوش گو
ونن عشقن قصّہ ہتھو نم سیر نو

ژہ کیاہ زانکھ یہ پت محنت لوکم گیژ
ژہ ژہ ہانڈان دژھان محنت لوکم گیژ

تلم کم ستم از دور آفاق
بو فیو رس عالمس گرجفت گہ طاق

بمطلب عاقبت وَن گوس واصل
مدا سپنوم دلک مطلب مہ حاصل

وَن یتو تام موتہ نشر آسہ فرصت
دموخلوت بیچھا داد عشرت

کر دوَن بر بساط کامرانی
ادا خوشپا ٹھ باقی زندگانی

مہ متند گفتگو بوزم کنو یام
دلن نہ آوم کرم مہ عشق بدنام

اگر چہ دل مہ لگومت آسو تس پت
ذرہ م نہ بیچہ دی پانس کنوی وَت

بصد حیلہ زبیہوشی ارچھوم ول
بصد سان مہ گنزرم کار مشکل

پاسخ دادن نوش لب عجب ملک را در انکار وصل

خیال وصل من دپوس عجب چھوی
نیون ژی آدمی ہم جنس پس چھو

کرن نسبت ژہ با ہمجنس شونی
ابئی نہ غیر جنسس ژہ خونی

کنہ ہمجنس با ہمجنس پرواز
کبوتر با کبوتر باز با باز

کرک پتہ خاکس بشر آدم
دژن نہ با ملک الفت کرن دم

زپہلی کس حوا پیدا کرن یام
دِژن تس سیت دردم انس و آرام

چھو لازم پرت اکس ہمجنس تہ ہانزن
کرن ہرگونہ شوبس میل تس کن

خلاف جنس پتھ ہاری لعالم
ہنت تس پن مصیبت غم تہ ماتم

ژہ زہ ہانڈن چھوی پن ہمجنس آسان
ستین آشنائی چھینہ امکان

شلہ چھوم ژہ چھنوی چھین پاسنانہ
مولی بوزک نہ یدِ دک سر چاک جامہ

شلہ چھوم ژہ چھنوی چھین پاسنانہ
مولی بوزنی یدِ دک سر چاک جامہ

عجب ملکس امی گتہ وارہ گژہ سر
تمس فون بیوستہ تازہ زخمس

عجب ملکس امی کته واره کره یس — متن زن نون پیو سر تازه زخمس

پاسخ دادن عجب ملک نوش لب را

ودای می کن دپن لے یار جانی — زه چهک نر پاطه میانی زندگانی
مه واره تیره توجم چانی مشقت — گیم بر باذی پت پادشاهت
وفاداری کرم کیتراه مه ڈی پت — جفا جو چهک ته لاگن بے محبت
رواکرتم دلک حاجت نه مطلب — دوائی وصل دت بیلراوتم تب
زه چهک میانی حیاتی جاودانی — فدا ذی پت کرم جان و جوانی
زه چهک میانی حیات جاودانی — فدا ذی پت کرم جان و جوانی
زه ماوتم روی کره تم مهربانی — دِ ذت زن مرده جسمس زندگانی
چهوسی بو تریته هتو پیانا گه راس — دتم ون شترباه اک ڈات دادس
کرے یم سخت سرگشتن مه یاری — ولیکن چهکنه بو زان میان زاری
ستمگاری مه کره بر جان مظلوم — بو چهوس لاچاره گومت کره معلوم
لگے پادن زه لادن تهاوتم مه — زجانم وصل جا باه چاوتم مه
بر کناهی میانی چهوی فوا با — سینتم ایل وتم رتت جوا باه
قیامت تم کرن برپا روانی — کتهوکن ضرب ان آسوم دوانی

جواب دادن نوش لب عجب ملک را

مه دپوس یوره شاها بوزتم حال — مه نش نیرن یه مطلب چهوی ته اشکال
زه چهوک انسان بو چهس جن پریزاد — مه تهک چهی ات کلاس سست بنیاد
هوس میانوی زه چهوی بیهوده گومت — یه غم بیفایده بل چهوی ڈه کهیو مت
بناحق چهی زه توجم ایتر خواری — ائی هرگز نه از ناجنس یاری
ازین سوداژه کنه حاصل لبی نه — وفائی غیر جنس ش ائی نه
مه پت ید داوه راوک عمر ساری — لبی نه انفتیح بو یاه مه لادی
زه میانوی وصل سینی نه میسر — هئی نه نار ذاه ده هیزم تره

زه مهرمن زه یک یک بار گی دل
تر ناشتر گرن چهو نه سکار عاقل
مو لچ کت چهی بو چهس کهو زان یاد من
مه چهو منه زاه گمت آلوده دامن
دره ناسفته چهوم کو شیده از تام
منه از تام لبو مت آفرینه سکام
اپز کنه چهو منه چهس بو پاک شانه
بنا پاکی مه گر نه هتی بد گمانه
ونمرات هپ گواهی در و دیوار
باین پاکی سید بازی چهو وار
اپز کنه چهو منه چهس بو پاک شانه
بنا پاکی مه گر نه هتی بد گمانه

زاری کردن عجب ملک نوش نوش لب را

دپوتم یار دیگرے دلارام
ستم چانی مه از تامت نه زاجام
پری نه ون دمی نه عذر نیت
دکه دن چها روا خاطر شکست

نگہ ئی آبہ رسم خوبروئی
میسر عیش چھوی پہ جایہ خلوت
چھو حاضر ناز وگل ھم ساز و ساقی
رباب و چنگ و نے سیتارہ آواز
زہ چھوی بہ پاڑھ دامن پاک ھومت
مہ چانی دادہ و چھیتم کوت غم کھیوم
بو عشقن زال لاگت لبتہ کرہیں
تیر عشقن زبر سر وس مہ ذر ھتم
جوانی سازی پہ دادہ راوم
کمانی چانہ ذرہم تیر سینس
مین زخمن مہ نند مرھم ماہ دم
گران گو گفتگو از حد سو غیرت

گرن عاشق گشتی و تند خوئی
خوشی کرزان تیو خلوت غنیمت
نہ شب وزی نہ صحبت دوزہ باقی
بطول گفت گو ضایع مہ کرنا ز
مہ چھوم دخستہ سینس چاک کرمت
سرہ کرم دادہ چانی کس ستم گوم
ون کرم دستگیری خستہ کرھس
خبر آہستہ مولن تام ہر تھم
حکومت سلطنت یکیا دتراوم
چھو کہ لذہرٹ دوان چھس پن مینس
دکہ دستس دلا ساک دماہ دم
جواب این سخن د پوس مہ فیرت

روگردان شدن نوش لب عجب ملک را

بوصل من نبی لو چارہ سازی
بنیو مت زاہ چھونہ در ملک عالم
ز انسان زاہ وفاداری لبی نہ
چھہ انسان ہنزی خصلت د دغائی
بردم دل گنڈن نہ اہ چھونہ دستور
چھونہ انسانی ھیو کانمہ دغا باز
مہ انسان ہنزی چھیمنہ مولی تیرھ
غرض دیوہ اسہی کرہ ملک مہ بدنام
چھسی لو لو چ طفل شیر خوارہ
زہ چھوک نہ حق گران پاس جفائی
چھسی لو چالو د ناد پہ نہ خام

گران بازی چھوک با عشقبازی
پریزادن ہشر آمت آبہ دم
بغیر از مردم آزاری لبی نہ
سراسر کار انسان بیوفائی
بعہد و قول خود انسان چھونہ پور
چھہ یم بد عہد ناساز و فسون ساز
مہ کر دیوانگی پتہ اک تو گژھ
یوچیز و بو نو ہرگز گژھی رام
لبیہ اہ ھم بر ماہ دت وارہ وارہ
گژھی لو زاہ مہ تش حاجت روائی
بصد حیلہ مہ کرہ مکس لبتہ در دام

مہ دوت تت جایہ قل پتہ کھہ یوی نہ
گلی تتہ بیول حاصل کھہ ابی نہ
پتن و فقتہ وتن مہ کیاہ چھوی حاصل
مرادس نہ اہ مہ تش سپنک نہ واصل
ونن چھوی تس حکیمن داد شایان
مہ تش سپنی بیمار آسان
مہ تش مطلب زہ بیری تو مولی زاہ
دمی تو وت لمی تو زاہ نہ بر راہ

عجز و زاری کردن عجب ملک

نوش لب را بار دگیرہ

عجب ملکن وچھن پلہ تند خوئی
بشیرینی گرن آہستہ گوئی
ستم گر ستم زہ اے بیداد گرکیش
بشمشیر جفا کرہ ہمس بعج دل ریش
خوشا کمیت کرمنز با مدارا
زران چھونہ دور رمیا لو یارا
خوشا مدکمیت کرمنز با مدارا
زران چھونہ چالو دور رمیا لو یارا

ره ته می در ازل آئی آسو تقدیر
بدل کړزاه ته ات گڼه هی تبدیر
وقف بد تهاوه بورې نبیت پنس پایان
بشرط آنکه کړه هم عهد و پیمان
بیا کی کړزه مه بیت عشقبازی
سوائی عقد کړ زنه دستبازی
شهوت کړ زنه بنفس مه کړ میل
نکړه دن شرس کړه صبر کوئی جیل
عجب ملکن د بوس کټ چپک ره کهوران
زکار بد جهه عاشق بابک ره وزان
قسم هاوت کړن یله عهد و پیمان
ز بوم شکت درار خاطر بیک آن
وجهت داغ جگر د تو لاله زارن
اکس اک ئی سرهت دن گلعذارن
خوشی با همه کره بې نهایت
کړن هر اک اکس شکوه شکایت
نګن نه کېسه بو زن تم اشارات
ده عاشق کیاه ون وقت ملاقات
وچین گی مو تعلق اک اکس کن
مئی فرحت فزا هتو ساقین دن

به نزدیکی یه دوره کوه زرن چهوم
مه گومت عشقه چاپی کوت لتنگ
کرم می باخت زې پت صبر و آرام
گڼه هی ید میانو محنت رنج علوم
بو آسوس وقته اکه سرمست و مغرور
خیال سلطنت آسوم مه در بر
سو نخوت زې لښه مه گوم برباد
گلت گومت تلت بو چهوس مه گالم
د تن ناله سېهاه از بیقراری
سان عشق جانش جان سد آسم
لیمنه کهته باقی تا مردن
مه آسم عید از دیداره جانی
یه تلخی تراو شیرینی زراه کړ

ازین بدز لیستن بهتر مرن چهوم
ره والنجه میانه بخته چهی گرمنګ
ږه تهوم تهم بیو فا که باعشر نام
یه سنگین دل کره هی ده نرم چون موم
کړ نس عشقن زجاه و سلطنت دور
یوان آسو منه کانه پانس برابر
مه نام و ننګ بالکل گوم برباد
بو باپی سوخته چهوس مه زالم
ز حد بیرون کرن فریاد و زاری
ز باد خوئی مولی چهکنه گنرهن رام
عمن مشرا و مت چهوم خواب و خورد
ره کرهم خسته دل د لداره میانی
غریبس لتقا تقاه اک گراه کر

تاثیر شدن نوش لب ازا زبان عجب ملک و رضا دادن بشرط و عهد پیمان

کرن یله عاجزی تم بې نهایت
آتش دا ره چم عشقن اثر گوم
عنان اختیار از دست دادم
بدم پائی خرد اندر گل غم
بچنگ عشق زن زچمن لچیم زیر
ز ننګ و نام خود بیزار گشتم
بلا چاری و چهوم تس کن بالغت
کرا بو می تا باپندم صبر بسیار
لگو منه چاره عشقن دور د توم
ره چهوک آدم بو چهیں از قسم دیگر

مه گو تیر سخت والنجه سرایت
ازان سیلاب آبی فرق سر گوم
ره صبر و خرد یکسو بهادم
غریب ره گیس د منزل غم
هتوم و این بوز غم بم وزیر
ز عقل و دین خود بیزار گشتم
گیس انجان و دل شیدا بو نس هت
دلک سر میانو ین گنه نه بهاز
بیکله صبر و هوش تو ز د توم
امانت آسو قسمت ئی برابر

میک تاثیرنی دتو مستئی جوش
دو یوی از خرد بیگانه سیپن
تهی گی شادغم مٹھو پرانو بکل
چوان مس آس وصلک لوکه شیشه
بیک جا عاشق و معشوق آسن
دوان آس اک اکس جام پرازمی
چهومیت آس مس جت لوکه نیستی
سپن یله واره دل ز عقل خالی
بخواب ناز شونگ بر فرش زیبا
رشت گو نیک و بد گی منت ہشیار

زتن ہت دوره دور و صلکی پوش
شراب شوق جت مستانه سیپن
خوشی کر بلبلو ڈیشت تهی گل
بهت نن آسو مجنون لیله ریشه
ذه فارغ دل بهت از ذوق آسن
زسلک عقل و دانش یکطرف پی
تهر ہمیت ڈت گیمیت مستی
بگردن اک اکس ژہن دست نالی
نهاده روی بر رخسار زیبا
خبر کنه روزنه از یار و اغیار

تفحص نمودن ما در نوش لب دختر خود را و وقوف یافتن بر حال وی

بخانه نازمست آسم بهت موج
تس زہی ماجه کن دبو ماجه میانی
دیس مه سیت چهس مست ناز بیمر
ژلان آسکنه چهوک برس کالکونی لول
بهر جا باغنی قلمت چهه گلزار
بو چهس نان شبس ما تو رروزن
بهت نت جایه چهک خالی ز اغیار
مه رستوی ماجه میانی آونه عار
مه رستوی ماجه میانی آونه تاب
گلستانس سه گلرو فیر ہر سو
تنوت واز اہس آس تت جایه خفته
شونگت یامت بو چهنس باخسکر لب
خفافت تیر جس آزرده سیپن

ستاده پر یه آس فوج در فوج
بمین گو ژیر کورن کیا چهو معنی
پتی چهک بیه نازمست تو ژ گیمر
شفیقن نئی چهونا صلکوی قول
لب جوین چهو آمت تازه سبزار
نوائی قمریان در باغ بوزن
وچین ماند بلبل حسن گلزار
درآمد در گلستان همچو مهتاب
درآمد در گلستان همچو مهتاب
مه تره ماندنه آیه در گل آن سمن بو
بغل اندر بغل باهم گرفته
گیس رب مژلزن ان پوش تن سطنب
خجل گیه گوس دق افسرده سیپن

دین با نازمست از غایت قهر
چهو پزیا ہٹن بنا میان اہٹن زہر
پهوی چهارسم وآیئن اصالت
شرمدارن ژه داوت پژ خجالت
عداوت پژ مگر آسی ژه سانی
کرت رسوای عالم کو ریانی
حسد ورزی کرت جای محبت
پتهوی شو پیا ادائی حق صحبت
بدی ما زاه کری ار کرته اثبات
کری نیکی ژه پتهوت مکافات

ریخت واژگون مهرس قهر گوم
ٹهرون تسکریس ما نحپس نہر ہیوم
سزایانی لکک تتهو پتهوکرن کار
بوری ماسکال ہی پدازووک خار
ووک و تسکه کنگ زاه تو نپس نه
رچهک خز بیره گل خرما کهس نه
ژه چهو پنه کنه خطا ره چهوم مه پائین
مه پائی پران ملون زعفرانس
تو ہنزا آسم شہما مه منه کامن
ژه کنه نمم داغ تهو نمم جای بامن

زتن ناموس پیونس ننگ آسہ رییس
نوس آئینہ حانس سنگ آسہ رییس
ہیبت دپونہ پرین کن جد الیم
سکہ وا ہتہ پاٹھن ہیر دو نائیم
جدا ولول کیہ یوت آک اکس نش
یہ کت گژھ تھوون کینہ اکس نش
تتھوی تولنہ گژھن یم تھوونہ بیدار
خبردار تھونہ یم سپن خبردار
سنجانہ نوش لب گژھ وانناون
سوٹھن سنگس اندر لو تہ پاٹھ ساون

ہمس گژھ گاش ترکستانہ باون
وکرمنہ سخت دردو یرانہ تراون
تلوک ولو بہ ترکستان سو تراوک
نہ کیا معلوم چھوم کت جا یہ تھاوک
بو تو ہیس نندو ہر اتھو ہس سجانہ
کوٹھ ہس ینس اندر تھو ہس شیانہ
نہ تھاوک می خبر متہ زنہ نش میان
دتوک درد کھاہ یاوت نوی زان
خبر اسہ اک اکس تھاوکنہ دانہ
تھوکنہ کیہ خبر اسہ اک نشانہ

یہ کرزانوم مہ چھوہ توہ دشمن دوست
فرم اخلاص توہ سیتن کرن مہ
خبر چھنہ کیا زہ آسی کینہ خواہی
زہر زا پان کرن یتس خشم تندی
کرس تمہ توروہ فیرت عذر خواہی
خطا یدفی المثل میانی اتھ آو
بخشتم ون ببا ہس جلّ واجداد
کرمین ہند چھو پیوستہ یہی کار
دلس تمہ منز چھاوت میانو اولاد
مہ دزدل حسن ظن آسوم سٹھاہ چانو
گنگوانوم مت جوانا ہ خیرہ سر چھوی
وطن ہا اسند چھو کت ملکس چھوچ گیا داش
یہ فتنہ ظاہر ابر پا کرت زہ
فتنس تہ تیز نارس ہل کرت زہ
یہ جائی باعث یت مطلبس فل
سہ گیہ شرمندہ سارے حال وونس
یہ شہزادہ چھو ترکستانہ آمت
بملک جان و دل عشقی چھو غالب
کران دیوانہ عشقی ہوشیارن
سہ ٹینس کیفیت تمہ باوونس سار
زبان شیرین کران در خوشکلامی
خبر یلہ ماجہ میانی لب از انحال
پتہ بنہ نار ہتونس خاتیر گوس
بجا روز سنہ عقل مصلحت بین
غوطن گیہ بہ بحر خشم وکین آس

ہینڈن ہند امہ ہون چھوکن پوست
چھو مشکل نار حسرت ون زن مہ
توی پتہ روبہ اتھم رؤیا ہی
بفرزندی زامی سر بلندی
بو لاتھک لیہ گنہ چھس چھینہ راہی
عفو کرنم جبینس چین متراو
ز قرآن کاظمین الغیظ کر یاد
غضب منشرن رحم ہین بر گنہگار
بوزاہ بخشینہ کم کرتھمنہ بیداد
منتھر لاگنت شستہار آسک مہ کرزانو
ملومت شورسی نارہ لسر چھوی
تندی رو یہ یتو تیر مہ آفتاد واز
دتونت سگ کند گلس ع یہ گڈ برتہ
یہ جائی باعث گو بو کھمہ وہ
فتنس تہ تیز نارس تہ کرت ہل
لتہ اندر احوال ماہ وسال فی نوس
یہ عشقن انو متوی چھونہ پانہ آمت
سوئی مطلب سوئی رہبر لطالب
انان بد نامیاہ بڈ نیک کارن
متیزن سر بسر سر کس گرس دار
قسم کھت موبو ونونس تمامی
رٹن سوی کینہ در سینہ زٹن تال
یہ کرتھ ییہ تر مکر نش خارہ تیر گوس
خطا آسو سنہ کھاکن تر جبین چین
سینہ شمع زن تیر ستر مکین آس

بیدار شدن یوسف لب دے خانہ خود و گریہ و زاری کردن در فراق یار

صُبح قُل بلبلو تل شور و غوغا
خبر آسم یو چھس در بر نگارس
نظر تراوم نہ ڈیٹھوم باغ نی گل
گنہ میچھم صبح سینوم غمک شام
نہ ڈیوٹھم یار نہ گلزار آن باغ
ہتیم وَن دِن نگارس گلعذارس
وچھو منہ روی زیبا یارہ سندوی
بجائی گل بسینہ خار ڈیوٹھم
دِیان آسس دلس با چشم پُر آب
سو عیشاہ راتحاہ دوشون آہ برما سو
مژرا لوم تژرکرم بدنس
نگارا بے مدارا سرو قد ہُرا
ہند رلاگت نندر یاٹ و زلو ہم
متو زلتم ھتو مژرا و ھتس بو
نندر یاٹ و زلن ژورے لو اچھا
دُرہ فلہ میانہ کت گوشش بٹت جابے
خریدار و کمیو بازارہ ژہارت
ہرے لس آرہ دِل گلاب بو بو
پری دیوانہ کرھس مہ جبینہ
کمان زن گوم قد بدُ الجمالے
زلیخا یوسفو ژی پت انیس
تبلیخی چھس دوشن شیرین فرہاد
تہیادِت نقد دِل نت دور گوہم

گیس بیدار موژرم چشم شہلا
مقرر گب چھہ نندرپن بہارس
نہ بوزم از چمن آواز بلبل
مصیبت پیوم اشک از غم گرم اوم
نہ راتنک عیش لالا برجگر داغ
پس شوچس ملنس تہ لیسارس
نشانا ہ کا ھنتہ نتس دلدارہ سندوی
ہنوم ژہا ندن خزانہ مار ڈیوٹھم
سہ محلس انچی ما آسہی خواب
خوشی شولس دِپن کرماتماہ آسو
وَدان آلو ہتیم دِن نتس مدس
بتا ماہ منیرا خوب چہرا
فراقاہ للہ وَن تھاوٹ زلو ہم
تیم بیہ ست گرہ ہم شرر او ھتس بو
تہوَن پھیو داغ مشتو کے رو اچھا
ژہ گوشن میانو گوہنا تراوتھم ما ی
مہ ناوَن یاو ھتم کمہ وانہ کارت
دزس مہتاب ن مہتاب ولو
یہمتا یا زبید نازنینہ
سدِ میو تیر عشق ہیہ ما لے
سُتے لبن فِ دودِ ی عذا ابے لس
گرژھمنا بیدہ خوشدیدار فرماد
جفا کاز دو لس ژُ ور پیو ہم

مدتو اردو بدن گوھم مہ زالت
ہکے یو دو لد ک آتش یو ژالت
ملالہ گوی کمکو کوہ پتر دو ھک
کمس طالع ور کس اقبال پیو ھک
چراغ خورمی ژہ ہون غمک شام
انہ گیو گوم خوشدیدارہ موکھ ماہ و
فروغ نور مہ رخ ژ ورہ ماہ و م
ہشتیو جمالاہ حورہ ماہ و م
پتہ لیہ ہے اماوت چھمنہ معلوم
نتہ ژرہ مانہ ہجرک تیر مسموم

تمچھالتہ ہے اماکا نہ چھو در دل منہ
ژہ تھو تھم لالہ دیو داغ بردل
سوزی کتو باوی پتہ تقریر
تکمیر کس تتو سوائی باد شبگیر
تیوہا صبحکے خوش بو بہ واو و
نتو نس گلعذارس میانہ گرا و
زگردِ رہ ژہ دامن دنیزہ اول
بیہ انگہ نت نظی گنہ ھرسن بس بل
جفا اندیشہ کس تراوت ہے مظلوم
کرت کتھ تمامہ جت با یمہ معصوم

سر اسمیہ گمیبن جامن دتوم جاک
ہلوم آئینہ بانس سع رتہ خاک
ودراخ آتش دوان بحر گرد ان ہس
ولو کنہ نفس سع تازہ بنیر زل

غزل خواندن نوش لب

مدہ لو بوو چھس الہ سندر یال تیمو
دور لو جانوی نر الہ کو تاہ کال تیمو
فول لعل باغن لالہ رکھیا نیلہ آلوی
بادام چشمن ہند بو بنیا لال تیمو
ہاوس جانے رس عشقنہ پرچھو کیس
کیا غنچہ گوی ژلوم تہ ہینہ یال تیمو
نا سانزہ جانے سوزہ درس روزنا غمگین
پرہ نالہ گمنڈام جانو نوبت نال تیمو
مردوی ہمہ کن ژمایہ تھاون تہ ونت یا نہ کسی
کس بجتہ بڈس آسہ بیتھو اقبال تیمو
حمارہ ہژی عارہ رژی چشم زہر آلود
مس پیالہ چھی کلہ والہ مالا مال تیمو
بیداد عشقو سیت نیوتھم دل مہ گو بیداد
مژگانہ تیرو سیت چھوم غربال تیمو

موہت گو ہت دچھنہ گینہ زانان
برن بنیس سپن لس جانہ ہولہ
مدآسی کرن آخر جدائی
شکستہ دل کرت طنازہ مغرور
ہتھو واوژہ کیاہ زانگ کیاگو
یہی کت گلشنس منز آن گل اندام
ژہنہ مشعل گیس یاون تہ گوم
تنو رس عشقنس منز چھس حطب زن
خزانہ ژام اژ ونی بہارس
ہند رزن گجہ شرا ونہ آفتابہ
فولہ ونی بہارس رنہ رنگ گوم
دہفتچہ ژونہ سر نو لنھی گرہ تن ہوم
ہینہ تھر یاون گرتھم بَرہ مے
شمعصورت لو چھس گریان سوزان
ینبرزل تن بیو رنہ مایہ وبس
فولہ ون پوشہ تھر چھر راوس ہار
صنوبر قامتن ہیج ویر گرنس
سرک پمپوش آسن فوج ترن ہار
دوہ پہرس شام میولم خام کارے
گجس رنج کامہ پوبنی آمہ نیس
کبابک پاٹھ تجنس گرم تاوے
ژتٹ کم شہر نی دتوم منتہر می
تیھس جانانی رستوی لسا بو
سو تراوت کرایم نندر تہ نہ می
سو تراوت منگہ گیاہ یت پانہ نگس

وہت گیہ جانہ پژھہ ای جان جانان
ژہ دلوم لوکہ رستیو عہد وقولہ
یہی چھا سہ طریق حق ادائی
سمن اندامہ بب برقم ژزینو لہ
گمت چھیم والنجہ دگیر کی سرو
سہی سرون صحی انزم مہ پیغام
سو تیس دودی شو رس نہ پیوم
ونس دوان کرم نر سروسرن
سولی دوہ ستم پوہ گوم ہارس
تمام چون طپید ماہی بتابہ
مولہ رس علیشکس خضر سر رنگ گوم
شکوفس شین گلزارس کرہن پیوم
زرہ زرہ سمتن زاجت زہ می
چھو پروانہ سوبے پرانہ بو زان
فرکہ ون زرگر کہ نہ ناوہ تجنس
ابہ ون ودودی سہ اوس نار
سوس سرتل گیم تیشہ ہیر گرنس
کرس عزقاب غم خورشید رخسار
درس گوم فوطہ لاوم طوطہ ہار
لگوم ورلاوہ مورے آوہ سیلیس
اڈہ دزژن گیم سر مورہ لاوی
لدرت طرسن ہیم طوس اتہر می
سو تراون غیرنی سیتن لبابو
سو تراون شربت شیرین چھو دہ مے
سو تراون بازہ گرنوش و رنگس

بلبل صفت شیدا بوڈیشت گیسو گلزار
چھوم نال ولت دام زلفک نال یتمو

گو بار غم بہت خم وہم شمشاد و صنوبر
از الف قدت سرو سہی دال یتمو

سر باده وندی سرو قامت کرته خرامان
پامال گیس خسته تر احوال یتمو

دو کانه عشقنه می کرلوم سودای محبت
مه سود ر ادم مول ہارم مال یتمو

ای سیمتن زرچا نو مه لو زره ہمانی
الضاف کرون زیاده مرزال یتمو

دو یاره یکھنا یاده مه گو داه دور رچا نو
ون روزه ہے ہر حال نالی نال یتمو

دل لیکے میرا جور و جفا نال کیوں بھاگا
ہمکو نه ملاتم چلا کس نال یتمو

مجنونه چانے میله دراس لیلی زتت جمیل
رٹھتم زه جنگل بال سنگ مال یتمو

ہیه ماله لوسم لیه کرسنه بیه سوناگرای
کس لشه نتن چھوم سال تلپا تال یتمو

عذرایه رٹنم وامقنی مایه دلس جاے
سنیاس کس بو ترا وقس گو پال یتمو

دلداره خو شدیداره دگر بار ہمیشا
مقبول سوزی جان با ستقبال یتمو

در بیان خشم گرفتن ما در نوش لب بروی افسون خواندن و تغیر صورت شدن نوش لب بالشکل جانور

زنجرین موج پیانی آیه یا مت
کرم نمه خشم و تندی و ملامت
نجل کرنفس کنھی نہ ایم زه ہش کور
چھوما یتھو کار بد مستور و دستور
کمی شتھرن زه نیتھه ات ناوه و چک
متھر لاگت کمی ترژه تاوه زاجک
حیا بر طاق تھاوت شرم تراوت
پری قومس خجالت یاوه ناوت
نه کھو زک ننگ و ناموس نه عیبس
ذرت جای شکیبی دلفریبس

بکار نا سنرا تھاوت رضا زه
امی مو کمه عاقبت باے چھو قضا زه
تمن سنتین زتت بار کونی اتھه واس
بہ ہندی یم و به از نیھو یو آیه افلاس
قبیلن بام تھاوت داغ نھاوت
بدنیا ناو سالوی منز چھاوت
بد از نکار بد باد نام و بد کار
تھوت پانس پریشانس زه بزار
کیک از نکار بد بر نگار و بد نام
تھوت پانس پریشانس اندر بام

مرن چانوی منہ آسوم عید شادی
لسن ماتم مصیبت نامرادی

لسن بدتر مرن بہتر بد ختر
منہ آسن کینہ ژرہ دختر بد خترٕ

کرم تمہ لعن و طعنہ بے نہایت
منہ درِ دل گوم نہ ہرگز سرایت

کرن آس تیز زیو چون تیغ ہندی
دون ضرب سخن آسم تنندی

پشان آس مشان آسو منہ از دل
سو شکر لب تسند شیرین شمایل

بخشم از حد سو نیرت آس گیمژ
منہ نومس نہ جواباہ یوِ فیرت

بو محکم زن آس دِ عشق دلدار
دمِ سر دوژ ہوم نہ لو لکوی نار

یکس اُتھ تیوت زر چھمن تھکو شکس گاش
کرن اکراہ بیہ گژھہ ہو نہ گژھن فاش

فوکھا دتم پیرت ماتہہ سنے یم
بیکدم جانور صورت بنے یم

دیُن دوزم امی سیتن گہٹ سیر
نتہ گژہ درمیان خلق ظاہر

بیایان سابہ زنیدن جانور حکایت خوجہ دلیش معصوم شاہ

ونن تیو تام سر معصوم شاہس
انن انصاف تس عالم پناہس

یہوی چھوم باعث تبدیل صورت
گلن تمہ جھس تس چھمنہ کدورت

منہ وانم دہ ورہ درملک دنیا
وچھن درعالم سفلی و علیا

تھو منہ جز تفحص کانہہ مکاناہ
لبو منہ زاہ تسند نیاہ نشاناہ

یمن وہین دہن ژھانڈم ...
لبفرصت زاہ تھو منہ پای سجا

بہر جانب وچھوم در ...
بشہر و بحر و بر در کوہ و ہامون

نہ تسند زاہ نشاناہ در نظر آم
نہ بوزم زاہ تسند کو نہ جایہ پیغام

وچھن واتس عمارژ چانہ پٹ یام
ژہ ڈلیشت خوش سہا بلٹھن یو بر بام

عجب ملکن ہوی ڈیٹھم ژہ انہار
ژلوم لو باہ منہ ڈلیشت جانو دیدار

تسنزی برانہ وچھوم سٹی اخبار
براہ عاشقی وچھوم سزا وار

ژہ کن وچھ وچھ وساتن آسن لو بابرم
ژٹرت اُدہ پانہ لاگوم پان دام

تہ بوزت شاہ معصومس منہ ستم گو
لف بکر چارہ سازی فریاد پیو

دیُن لس دوز خوش غم تراو ساری
کری بوائت عمس منز غمگساری

ژہ سیت سی کھد چھوم پرِ زندہ ورو
بو تراوی سلطنت ژہ ہند نال ژ زندہ
ژہ پیٹھ لس دلبرس بُنش و آشناوت
نشراو وصل آرن معشوق چاوت
مسافر لاگتھے ہمرہ ہمت بو
سو دلبر جایہ لو ژھانڈن ہر سمت بو
بہر صورت ملہ وِن جان جانس
بییم فیرن منہ یدسارس ہیانس
دلیس تمہ شہر یار اشاد بوِ ینی
دل فارغ ز غم آزاد بوِ ینی

ہمہ ژھانڈم یاد اندر دشت و کہسار
نشاناہ زاہ لبو منہ زان فی وفادار
باین پرندگی فیو رس ہر سو
لبو منہ یوی آن گلہ وی دلجو
بہر سو رفتم و جائے ندیدم
نشانے زو مقام او شنیدم
خرابی و آبادی رسیدم
بدامن پای صبر خود کشیدم
دوہن وہن وچھوم سو دم اچھن گاش
دوبارہ چھمنہ کھتس دِ لیشیہ آش

عبث چھوي رجواني تھيو خيالاه — کنهي ٿيا ڪ نه ان بيٺا نسالاه

تمثيل گفتن نوش لب با معصوم شاه

بزرگاه خاص آسو از اهل اخلاص — چھو تسي نا و ابراهيم خواص
بهن ورهن منجو تس ڏئين نفس — دوهي کرين بدل ڏنس نه زاتن
هميشه نفس آسوس ئي تمنا — گهر هوم ٿڪ يا مدراڪ ڏئين هنا
کڏهن نه نفس پاڪس نراته مطلب — بهن ورهن هتن نه ڏئين برلب
ڏوهه اکه و انو درويش اکس نش — زبيماري سي آسو آمت بالش
ببالين گه بهت کرنس سلاماه — تمنا و نته ڏيونس کهنه چھوماٺي
ڏيس تم مرحبا چھوي بر لياقت — پين حاجت کڏهن سم چھونيه طاقت
بهن ورهن تون نه ڏئين نفس — ڙه نس ڳيا نيره مطلب بيا نو کريس
ڏين معصوم شاهس کن بتعظيم — مه حاجت نيره نه بانس ڙه چھوبيم
تسلي چھوم ماز ديد ار جانان — نهو منا چاره ان ٻي هجر و حرمان
ڏيس تم چھي زه شستي اعتقادس — چھو يا وريانه حق هر نامرادس
زدل کر محو نقش نا اميدي — چھوختم هر سياهي ۾ رسيدي
سبب ازس چھه خاصه کارسازي — اگرچه چھين نه حاجت بي نيازي
توکل کرته بر فضل الهي — کري حاجت روائي هرچه خواهي
مطلب ۾ اتنا ون آسه ئيس ليس — بصد فرسنگ نيه تس هم لحظس

تمثيل آوردن معصوم شاه قصه مار و شيدا

شه مار وش ڏيه آسو اک امراه — بجود و داد و احسان بنظير اه
درآن وقت آسو نه تس کا نعمت يا تي — باحسان و بلطف و کامراني
باخلاص آسو کياه صاحب کلاماه — قيام تام نامي پادشاهاه
عبادت کار و بار آسوس هميشه — تلاوت روزگار آسوس هميشه
شهن توجه سوي بالا چشمه يامت — بذوق دل وهه اکه آسو خلوت

بهت بانکس اندر جز اهل صحبت
کران نته آسو فرقانس تلاوت
بذوق دل وهه اکه آسو خلوت
بهت بانکس اندر جز اهل صحبت
کران نته آسو فرقانس تلاوت
تلاات از خواندن فرقان حلاوت
وچھون اک جانوار اه خوب نامت
سنهن توجه سوي بالا چشمه يامت
وچھان مشتاق تس کن جهاندا
تهنده رنگ تس گو شوق بيدا
کيرت
شهن تس کن وچھن و آسو زن
وسيت آواز هوا مرغ زافنان
به پيشان ٿيو آن مرغ خوش رنگ
شهن لطف ڏميا کف ٿين زنگ
اراده حق سٽين لاهر در آن آن
وتهيت گو جانو شه بيت و يران
وڏن هتيو جانوارن پاد هيت
هراسان آسو تنجيد اس ڳ و وحشت
اکي حرکت سنس کرو منس فن گو
بصد فرسنگ بلکحظه گذهت پيو

سلامه باد بگرینس با خلاص
جو ابا ہم تمبر گریس قدرت شهزاده خاص جن
دلیپ شاہزادن ازانی مطلوم غمناک
زہ بکس جھوک رجنین چا بی خطرناک
کنوی نوسیت جھوبته سکانه رفیقاه
نه یارہ دوہ کانه نه شفیقاه
دلیپ ہم بوز سوداگر آتو اسو
کران نودہ بسیم زر آتو اسو
جہازس منز تو اسو مال و زر
غلامان و کنیزان ہمسفر ہت

بامر حق مخالف او وتھو سخت
بڈت گیو نا ویا اسباب یا رخت
لگوس عیب جزیرس منز شهکال
زہ یامنت ڈیوٹھمک دل گم خوشحال
مدارا تم کرس دپس دین تراو
دمی ملک عوض بوداد مشراو
پر ڈمنت جھوی دمی سکوی دو
مخمور غم زر رضی شاد و خندان
دپس مارو تن ریدن جھوس بو نانان
زہ آسک شاہزادہ جھوک توی جان

اکی حر کتہ ہتس کر و ہس و فن گو
امید زندگانی تراو شاہین
ہچن نہ چشمہ موزرت بیوت گو تنگ
چھو سارن ڈاٹھو آخر جان شیرین
زبیم مرگ خود تہف چھونس نہ
زبیم مرگ خود تہف چھونس نہ
زباد تند کر تم تیز پرواز
زخاک شہر و آبادی نبردراو
جزیرن منز جزیرہ اک پسند آس
تو جن تہف جا لو اسن یام تا میت
ودن بخت بد بس ہیٹ کتو لگوس لیعر
زاعمال بد این مشکل بنت آ نہ
زاعمال بد این مشکل بہ پیش آو
مرن بر حق اما میا نو مرن کر یو
بہر صور تہون بر فضل حق دل
درین مشکل مہ حاصل کیاہ چھو کہن غم
وچھن ناواہ یوان ازطرف دریا
شہس تراونا و ڈلیشت وحشت ازدو
نتو ول تن جزیرس کن تمک ناو
کرک بر پای خیمہ خوب و زیبا
کہت بیہ جایہ بیٹھو تختس شاہزادہ
ہنوس خصمت امیر و نہ وزیر و
تن تنہا تھوک شاہزادہ تم گبس
سین تم گرم رو اندر دو یدن
زلوس ڈ راز کمینگہ و تھو نبردراو

بصد فرسنگ یکلحظہ گزنہت یو
بہ صورت یا سین میانن گناہن
نہ ژانن و ارتس اتہ تراوس زنگ
سو دنیا دار آسن یا سو مسکین
امید زندگانی چھو رستہ
امید زندگانی سو رستہ
نعم ہمراز گو شاہ سرافراز
جزیرن منز تتھوی گو تیھ گژھن واو
اندرتت و تھو شہس لو ہیم و سوال
کرن شکرانہ جان بر سلامت
مہ ہیوکس نہ دہ پانی ژاو در گو
بنت کیا آو تقدیرن زہنوم وو
بنت کیا آم تقدیرن زہنوم دو
کمس گو روز بد تہیو میانو ہیو کر لوٹ
چھو تس نش عقد حل کل مشکل
بہ لکھو منت ڈراز آل اسم تہ وانم
خلایق تتا اندر ہمچون ثریا
بہ پستی و ہمہ ہستی و دستور
بٹہس پیٹ شاہزادہ ناو منزہ راو
وتہ ہیس فرش مخمل ہائی دیبا
اکابر روداری ایستادہ
بہ کشتی تراو دردریا تمورو
مرحش و فتہ گل گنڈت تہ ہیس
زلیستی تل کلہ ہارو ن ریدن
بی تحقیق شاہزادس نش آو

سبب ونتم بہت کوہ چھوک ژہ تنہا
بہ تنہاہی مہ ونتم کیاہ مدا چھوی
دیپہ تم چھوس فلان شہرک شہنشاہ
توابع چھیم ستھاہ داناتہ عاقل
چھہ محرم تم بعلم رمل وتنجیم
سعد ونحس زانن چھہ ماہر
دپوم تموی یون لوبرت ژہ کتہ گب
دپوم تموی یون لوبرت ژہ کتہ گب
بیس طرفن گژھن لازم تہ ملزوم
ژہ لکنے ہیم چھوے قطع حیا نے
کمربستہ نجون شاہ جہان چھوی
وزیرن کن دپوم ونتو تمکو سر
مہ چھو منہ تاب جنگ ان شہنشاہ
ژ لن میانوی بیس طرفن چھو آسان
تصرف ہر طرف ملکن چھو تسند
ژم کو نہ جایہ مارہم گیاہ چھو چارہ
چھوی مہ دوکا نژہاہ چارہ گرتوم
سمت تدبیر ہہراوک وزیرو
صلاح نیک وہہم چھوی تہ بہتر
شرط چھوی ییت رس تجایہ وزہ
تمی سیتن ژلی گاگل ستارس
توی تنہا چھو ست جایہ وزت
میسر چھیم ضیا فتہای شاہی
ونان بادل اندر کن شاہ ہارون
غرض تختک تہ تاجک آسہ ہمت چھوک

ژہ ہمدم سیت چھینہ ہموطن ہا
ہمن چھوپہ ذوق کنہ ذوق خدا چھوے
قشونہ چھوم ستھاہ بد حشمت جاہ
مدبر مصلحت اندیش قابل
کران راز سماوانی چھہ تفہیم
ہمتن سرّ از پوشید نظاہر
بملک خود ژہ وزن جان لب چھوی
بملک خود ژہ وزن جان چھوی لب
رتس نامت ستکرن چھوے ژہ کتوم
اذاہا رون رشید دستہ وانی
اگر در خانہ روزک خوف جان چھوی
مہ سیتن عداوت چھو منہ ظاہر
درین مشکل مہ ونتو چارہ چھوم کیاہ
ولیکن چھوس بعہ از وحشت ہراسان
ستھاہ در ملک ظاہر ناو متسند
ز جنگا وکرن مشکل کنارہ
تردد چھوژلم بخشتس فہم بوم
ہمتن میانوی گرہ نیرن صلاح پیو
سکونت منزہ وس نوسی زرس کرہ
کنوی زن بدژہ چھوی فکرن بوزن
دوانی چھوی تحوستکس وتارس
ز خوف دشمن جان زہایہ وزت
کباب زان وبریان مرغ وماہی
تموسند چھوعمداہا رمت خون
توی حیلہ ونت نہ ہوت سماست چھوک

مہ مامنزودس بدرای آسم
نہ ود نام ونشان وجای آسم
بہ نفس الامر کرہس بیوفائی
دغا بی ژرت ژہ یس بہت پادشاہی
یہ صلن ژانو منت چھوک یدپتہ یادہ
کران کہژ چھہ شاہس یاد
دپن ہارون رشید سن وتنھکن یادہ
یو چھوس ژانان فاقہ ماژہ آسک
کباب وثان ہتوک ہمہ گرگہ چھن
شراب و آب پاکیزہ ہتوک چھن

بنزت یا بوت آسہ جمن زانہ
مکلف خاصہ بہدستار خوانہ
قلمتراشاہ گژن نازک ستھاہ تیز
ورت تت ماز آپہ رپن کرت ریز
قلمتراشاہ ورت چھون یارہ ہمراز
ہتون ہارون رشید سن آسہ نماز
سیتن ہارون ستھاہ ممنون احسان
دپن ستہ نزار دس آیا رہ مہربان
ژہ مزمان وار کرہ تھمبدارہ خوبی
معاوضنہ خدمتاہ ژہ تہ میان اشوبی

کرن تصدیق دل سین خواہ نخواہ حق
پر تسلیم قضا گو وارہ صادق
یہ افسانہ ونت معصوم شاہین
دئین با نوش لب تمہ نیک خواہین
نظر کرہ وچھنہ قسمت کیا مقدر
چھوتس تتو واتنوی لیس تہ مقرر
زہ ید ارسی نصیبہ یار دشین
بدنیا روی آن دلدار دشین
خدا بیشک تسلی کنش و اتناوی
زبنیں مرگ تسند پروی ملی وی
دلیل اتو تام آہتس و اتناون
بجای خود گزنہت تم ڈاف تران
و نی امہ تیہ بو قصہ بو زکن دار
بہوش و گوش بوزو روز ہشیار

تیاری کردن معصوم شاہ بسفر بیت الامان و رفتن بد نطرف

یگاہ بلہ و ایو صبحن کوس زرین
لدن برابر قصر قدم زرین

ائی کیاہ شکر احسان مبانہ دستہ
ولکین نعمتک حق نکھ و الن
قبول یدوی چھوم خدمتس عرض
یتھے پاٹھن ذہ آپر تھم بعزت
اجابت تم تھوس ام توج قلمتراش
تمی لحظہ تقدیر خداوند
بزور عطرہ زایین شراک تالس
بحق تسلیم کر تم جان شیرین
بحق تسلیم کر تم جان شیرین
جگر ہا رون رتیدس کو پر از خون
عیان تم ڈیوٹھ تقدیر الٰہی
زرن نہ دل کرن در کام و ناکام
ونان شرمندگی ہت آسو باحق
دئین تقدیر انیرہ دگو کرت کار
رضای حق قضا اسند بلاریب
محض تیو میانو واتن آسو مقسوم
سٹھاہ شہزادہ سند تس آسو فیران
سو ڈیشت و ہمہ جانک د ورتس گو
بلاشک مہ چھو آمت جانوزون
نکہ بیوٹھس سو مرغ تیز پرواز
وتہت گو جانور پرداز تراون
گلستان ڈلیشتی مسرور گو شاہ
بیکساعت بوتیو واتس بناگاہ
بدر دربان ڈیوٹھن تیغ درکف
پران حمد و ثنا اشح ادہ مارن

مسافر پانہ چھوس سست تبید و خستہ
چھو برحق امر حق برحق چھو پالن
ادا کرہ ما بوچائی خدمتنک قرض
تھتے بو آپراہے زی لشفقت
ورتت تا ماز آپرنس کرت فاتش
بناگہ آیہ شہزادس کو ڈرپو ند
وست پیو گو متس تبدیل حالس
قضا گو کارگر نتقی گو نہ آئین
قضا گو کارگر نتقی ڈلو نہ ائین
دوکھن سیو ٹھس چھوکس زتن پیوس ٹن لو
سئین حیران بعلم کبریائی
پرن انا الیہ راجعون تام
کھتوم یارب بگردن خون ناحق
پتیو جائی قضا ہر کانہ چھولار
بدست بندہ لکھو متی آسو از غیب
تہو کنہ کینسہ علم غیب معلوم
وچھن پیدا سین آمرغ طیران
دل ناشاد ڈیر مسرورس گو
گڈم البتہ زین جائی خطرون
گوڈس اتھف شہریارن کس کران بان
بیکدم باس غیس اندر و اتناون
بحیرت آسو واس کتو وچھوم کیاہ
لچھس ورس تتو کانہ و اتنہ زاہ
تمی درجہ وتھوی پٹ رحلہ مصحف
دوگانہ بہر شکرانہ گذارن

نهنگ زنگئ شب و ار و تهف
هزیمت کهت شپلن خیمه کډن پهت
سپین فیروز شاه روز برشب
ز نصرت مژده هت باد صبا آو
کوهن پیوتاف عالم گو پر انوار
بانصاف آو گوتت پنجرنشس
ژه وتم اے زلیخا ئی زمانه
دلیس تمه تیین پوچهنت ژی که کاله شهار
جدا گویں مدا یعنی دلآرام
بنر تمه جایه نیرت آو بیجا
ز سر تراون خیال پادشاهی
رٹن ملیه آفتابن مغز پچ جای
قفس هت شاهزاده دراود راه
هژن بیت الامان کن وت بتیزی
اکس الحفظ پر کنے زاه ته آرام
بگرمی تیز روتم آس در راه
سفر وا راه کرت تم واتنه کن
فرک شیطان شبانه کرنه گمراه
کلس ٹ هت قفس تنها پکان آسو
ونان آسو آسمانس ای کنج اندیش
ائی کیاه مارنه سیتی ژه حاصل
همین نوع آسو دول ور هن گراگشت
وٹهن پٹ جان واں از مشقت
دلیل هجائرین ها ونس وت
تسند تیر دعا بر آسمان وا تو

ستاره رود پوشید خور نها
ز وحشت رود اندر کنج ظلمت
ستن با کام زرین جام بر لب
شب غم در او روز خورمی آو
ز خواب جوش سپن شهزاده بیدار
زبان بانوش لب مژرن بیرش
کرتے هت. ما زوله از رات پانه
تمس آرامی سیتن چهوکیا کار
سو صیاد غمس گو رام در رام
کرن رخت سفر ساروی مهیا
کرن اسبارس دوهس سفر چ تیاری
شپلن کرنه خیمهٔ تاریک برپای
موافق نین خدمتگار همراه
لبسامان گو روان با صد عزیزی
ٹکن چون باد یک از صبح تا شام
صبا پو شکسته رفتارس مولی راه
غلاموهنتو سه از سختی تهی پن
تن تنها زلس تر اوت سر راه
براه دور بے رهبر پکان آسو
بوکر تهس بے گنه بیگانه خویش
الونت کیا میانو هیو ژی بیش مشکل
کډن منزل کنوئی لو دشت در دشت
هرسے پس نه همت تت فیروزیت
منجن باری رحق سیس مروت
بتوفیق خدا بیت الامان وا تو

قفس تها ون کلس یکیو او یژان
کهٹت از چشم مردم جا نو ربان
پرن گو دوه شم حافظ جسم وجانش
درن دل ژ او منز بیت الامانش
جنو یامت چهوک نامت بخشم آس
بصدیو اس ژه هتو هس کرن تر اس
بگر از جان ژه چهوک بیزار گومت
بشتر نزدیک و دراز خیر پومت
دوک منز باگ اندا ندیر کر هس
ستمگار شدید وجبر کر هس
پنه رهیون هنتو هس کتنکو چهوکس از کجا آک
چگونه زاک در ملک خطرناک
میان صد بلا کتنه آک سلم
ژه پانس کتو نهایت در آک ظالم
بکام اژدها یا فی کتهو ژآک
نٹهس تنس کتهولایت بدت نیر آک
د پوک تم پانه خ لبس آسه همراه
ستر کنه نه هیچ کس تس و اتنه زاه
پوچهیس از نوش لب آمت خبر هت
پیام غمن با فرحت اثر هت

ستم کس کس
پیٹھ ریوس باختہ زہ میہ زنانک سوٗ
نیشہ ماو ایس کی وذات کیاہ چھس
چھوم میہ جانہ ٹیرہ توجمن چھہ خواری
دشمن پانس ابدا کرنے زہ یاری
دیتن تمہ نخشنک شہزادہ خاص
چھو مقبل صاحب ہمت باخلاص
وی دم کیا کتھو چھو ماش پاٹھو فرزند
نزاری چھوس ستہ منکمت ازخداوند
یہ ذ لومت چھو متن سنگ منگ خدایہ
وچھان آسس امی تمہ ہاپن تہ گدایہ

عزیز بر
آسو سارنی از حد زیادہ
چھونہ در صحن پکومت ذاہ تہ پیادہ
پرزلون وننس پیرو یرہ آیس
بعیش و ناز کرمت خوی آسوس
دوہہ اکہ آسو مستہ جام آواز
گھہ آہنگ نی زیر دھگہ راز
سپند و عود و صندل مشک و عنبر
دزن چھہ جون دل دشمن یہ مجمر
نواساز آسس بہ آواز دمساز
بہ عشرت باز خوش باز ہمراز

توجم از حد مہ خواری و مشقت
مہ چھیم ہمراہ انمز دارہ بوز و
سپن تم خوش سٹھاہ لاران گے تام
خبر بس ماجہ ہنز یلہ ماجہ بوزن
خبر بس کورہ ہنز یلہ ماجہ بوزن
سو پانس سیت تمہ نیو ترنتھ کن بس
بہ پیشن پانوئی جن زاویامت
منت کرپس بصد آداب تسلیم
دیُس تمہ کیاہ زہ چھوی پیغام انومت
بجلدی کورہ ہند پیغام و نتم
دیُس تم چھیم مہ انمز سیت پاس
سفر تیہ سخت دُن وُہہن کدن پھوم
ازان آسوس مہ معلوم آسنہ وت
براحت زاہ تہ رود تنہ زمانے
ہماندم دراو ول ہت نوش لگے
زحال بیش ڈیٹھن صنایہ گیمژ
زجین نیرت وچھت تس کوہ زکن باکب
دعا پرس بافسون از دل صاف
بت مہ روسپن بہ خوی اصلی
بشفقت تنگ لوٗ تمہ ماجہ در بر
وچھن تمہ کوز یامت یوی مادر
دوکن ڈیشت اکس اک ماجہ کورو
جدائی وچھتہ کیاہ گیہ ندہ پانہ
دچھکانے عیب نے آفات و بلیات
اکس اکت مہجہ بعد از دوازدہ سال

بجم محنت سٹھاہ آسمنہ وزوت
مہ تراو وَوت اتھ توہ دوروٗنو
وننک تس پادشاہ بائے پیغام
کنیزاہ شاہزادس نشہ سوزن
کنیزاہ شاہزادس نشہ سوزن
وچھت معصوم شاہ خوشدل سپن تس
کرن بہرادب جم سرو قامت
دعائی مال و جان کرپس یہ تعظیم
جگر چھوم ہر دختر خون سپنمت
گمین بیدار نارس آب تہ ہنتم
بسختی وات اس ہمینا لامس
توی چھیم زون بجر مشکلاہ گوم
پکوس پیوستہ بہ سر نوش لب بہت
سلامت وات تیو اقبالہ چانے
مرنہ زن کورڈیشت ماجہ زوٗراو
کتج زن پنجرس منز ہایہ گیمژ
بجن دگ اشک سرخس گوک دلچک
ڈلس از دم سوزم یکدم زلس شاف
ترٹھی گیہ تیرہ پرپز ادس نسلی
دتن بوسہ سٹھاہ بر روی دختر
کھوٗن تل تراونس از عاجزی سر
زہ تہ مہ یوٗت نہ دورکیاہ زدنی
لگھت تی آسو ناحق گو بہانہ
تہوک نے ندہ دوبارہ کر ملاقات
کرکن باہمدگر تقریر احوال

پوان کیا آسو مستند تور کوی گاہ
نظر یامُت ییم بروٚی ییتھ تام
پشت پیٹھ بٹھس پو زٕت ہیتھ مقابل
بو آسس دوہ مستانہٕ ڈیشان
سر اس سپن بیدل ہیو لا
منغص گوس عشرت شوقہ میانی
ہر اطراف دام و دانہ تھوہم
امس بلہ شوق میانی ذوق گوم
ہین تھوہم مہ در زرین قفس جاے
بہ بیش دوی خود تھولس سر طاق
امی تہجہ مہ گڈتت جایہ کینہ دوہ
لجس بلہ پنجرس اندر تقدیر
امس گیہ میان بیمارٕچ ہا سخت
لزن لژہ خاک گوے غمناک سیاہ
کتھو میانیو سپن شاداب و خوشحال
وننٕ ہیتوس پنٕن احوال حال نسود
بوچھس مشہ ہو شاہن کوڑ پوس
لکھت آسوم گژھہ ہین درماتم غم
سراسر باس عشقن حقیقت
دُدس دل تاز بو زٕت عاجز تہ آس
ہمت تہ دل دھی کرنم نصیحت وز
ییم یدوی مہ تراون پادشاہی
مرد پوس چانو تتو وانٕن چھو شوراے
کڈن از تن لباس شہریاری
کرن شاہی امی پو زہ میانہ برہم

نمی نیسانہ بوتتو واتس بنا گاہ
زسینہ غم ژلوم بیٹھن بو بر بام
مہ کن وچھ وچھہ آسن تیاب گوڈل
امس مہ کن وچھت دیٚ آسولو یان
تنتھے تیتھ ہر گل گژھہ پوشنولا
سرودس شوق اوسن ذوقہ میانی
بدل دانہ مولل دٕ دانہ تھوہم
وترہس بچن نہ الہ عمداً پان لاگم
خورش محنت نمکو آسو سنہ پروا
بہت جفت مہ کن آسو مشتاق
دلس پیٹھ زن ہیت آسوس غم کوہ
ہتوم بیمار لاگن ہر تدبیر
منٹھوس کرتوٚت شاہی تاج تہ تخت
مہ پرِ دس جاے کیٚ تو آیس بگفتار
بہر دل مہ کرنم پرسش حال
بیان کرمس پنٕن احوال سوز
مہ رستوی کانہہ اولاد اچھو نہ یلس
بہر صورت مہ ذرنم جانوز زم
تتھ تیتھ طاس پیر طریقت
کرن مہ سیت درغما انتھ و اس
ہمت بو ماچہ ماس نشس خشر ونز
شوم بیشک ہمراہ تو راہی
گژھہ ہین بیت الامان چھو کنیہ میندکا
سفر پراون تہ تراون تاجداری
سپن یکدم چھوکن میان یہ مرہم

رفاقت ام کرم کرین بو ممنون
وندت لگس پن میان ہیکو چھون
رفاقت ام کرم کرین بو ممنون
وندت لگس پن میانہ ہیکو چھون
بغمخواری امی کرِ یای میانوی
پنن ہرنس تہ لگس آی میانوی
سپن یہ ماچہ مستند حال معلوم
ان یلس شہزادہ معصوم
ستہا گرن دلا ساتہ مدارا
گژھہ ہوم ژی ہیو مہ گیراہ غمگسار راہ

بو چھس دو ادہ مستند نیز
وران دیوانہ تہ فلوا بنیز
مہ مستندہ دیشچ اسمنہ امید
مہ بیس دختر گمژ آسن بو نوید
از بن دختر گمژ آمس پو زہ آمسان
مشکل گوم چانی سیتھ اسان
بو کرنس و ارہ یاہ ممنون احسان
ژہ تراوت سانہ بابت نازنعمت و
مہ ہم بو ہیتن ماچہ جمعیت
بو کرنس نہ دتو تھم وون اچھین
ژہ بو یتی مرحبا شاباش شاباش

گیس خوش جای نو ڈیشت یوسی پر لوز
بخشیے ژی یہ مہ رو غیرت حور

کرن نیتھر بعقد شرع پانس
خوشی کر نزاو غم از تھ محلخانس

زچشم غیر از تامت چھ مستور
دپس یم یو رہ نیرہ کت گرچھ منظور

یہ چھم خواہر بو چھوس اسند برادر
گرس کتھہ بد نظر زانن چھو مادر

بنی گنز رت وچھن بو چھوس مس گن
چھو نہ ہیر کلا ماہ نیھو کرن نن

یہ گل نش بلبلس کرتن حوالہ
یمیس اسند چھو دل زغ داغ چہ لالہ

ہگھے زماندن رضا میا کو چھونت منز
یمین ہجران دن کر وچلکوی سنز

منے منز جای چھک اک کنزی پور
چھ گمیت ہر دوس از عاشقی دور

منے منز جای چھک اک کنزی پوز
چھ گمیت ہر دوس زعشق مشہور

مہ کرمت عہد پیمان باخدا چھوم
یہ معشوق عاشقس واتن مدا چھوم

زبد عہدی چھو سپنان آدمی خوار
یوان اندر عذاب حق گرفتار

دپس نمہ حال تسند چھو نمہ معلوم
خبر چھا آسہ کتو لگو مت سیو مظلوم

سونت زہنومت چھو ترکت اس اندر
کنوی نہ لو نزاومت ویر اس اندر

خدائی زانہ تس کیا آو در پیش
زندی چھا و نہ یا زل موو دلریش

دپس معصوم شاہن یہ یان ہیت بوز
خطاہ ہیت ملک بحرین قاصد آوز

بنام ناز مست کر نامہ مرقوم
عجب ملکن خبر تس آسہ معلوم

یقین چھوم تی سو زندہ آسہ ہرگاہ
مت نش آسہ واتن گاہ بیگاہ

تی سینی تسند پیغام اظہار
لبوتس نش پیام آن و لا فگار

ژہ لکھہ نامہ تس کتو تی چھو تدبیر
بجلدی سوز قاصد کر مہ تاخیر

نامہ نوشتن نوش لب بجانب ناز مست

بسوی نوش لب نامک اشارہ
سپن از مادر خود بہر چارہ

قلم ولول تولن از بہر محبوب
کرن خوش اشتیا فک نامہ مکتوب

زنجیر دل در مضمون گھارن
بکاغذ از عبارت مختہ ہارن

بمعنی پیچ پیچان صاف شد حرف
بجون وی یدہ لکھونس شرح شنجرف

غزل شوق تک کرن نامہ مرقوم
میان نثر زیبائی چہ منظوم
سلام وادعیہ لکھونس یہن پیش
وتن نامہ لدکن سوی فا کیش

غزل نوش لب

وسے گلن آوے بہار
از سالہ انتن بالہ یار
ولول ان فل لالہ زار
از سالہ انتن بالہ یار

تت پرانہ مارے گوی ژہ کیاہ
مشرا وھس کیا چھوم مہ راہ
آسکہ ژہ پیالی غمگین
از سالہ انتن بالہ یار
چھم لو چی گیمز مہ یار
پیوی ناژہ میانوی زاہ نہ یار
گوبینا کتن پیغام
از سالہ انتن یار
تس کن مہ گل چھم رات دن
چھس تنیہ لیز کرو چھن

یہ ہس پتہ پتہ چھو منہ وار
لاگت چھو بلبل ون دِس
بینہ زلین کیاہ چھوس خار
پروانہ لاگت گت کرس
چھم کل تہنز مول چھو منہ ہار
لیہ کوسنا وم تم وچھان
ہیبہ تن منہ دوٹم اندہ زار
شراون شیرین زنکا جنس
دل ہت تراوم دیلکوی قرار
تیر یلا دتوم کٹشہ
پتہ ناسوس ہیہ یولہ نار
تم یار نہ اچھم نارہ وُس
کن بادہ اندرم حال زار
پلہ کتو بن کت یار جان
بلہ ناگ چھا کینہ آسہ چرار
فولنے گیس گلبن برہ
زولہ چھو منہ دردل چھوم آمار
مس پیالہ دتوم عشقنوی
چھس منتظر در انتظار
گوشن کرس احوال میانو
لگو سیر ڈل فوج شالمار
دربغ بو تہ ہانڈن سوبو
سرپادی کرہ ہس نثار
بلبل کران چھس گت گلن
قلمت منہ چھم تازہ انار

ازسالہ انتن بالہ یار
منز سنبلن زلگے ہس
ازسالہ انتن بالہ یار
تت شمر وسیس تل کرس
ازسالہ انتن بالہ یار
بیہ نے تہ بالہ دہ مارہ پان
ازسالہ انتن بالہ یار
گل نہ الا عشقنہ لاجنس
ازسالہ انتن بالہ یار
رُودم کرزہت وپرن لشہ
ازسالہ انتن بالہ یار
کت جایہ لگو منتس چھوس
ازسالہ انتن بالہ یار
دلہ زار وہس عارہ سان
ازسالہ انتن بالہ یار
للہ ون بو تشس کہ زرہ
ازسالہ انتن بالہ یار
حس چھو منہ لاس کت کنوی
ازسالہ انتن بالہ یار
بیہ زامہ ترلہم زونہ گرانو
ازسالہ انتن بالہ یار
کرڈیشہ منتس ماہرو
ازسالہ انتن بالہ یار
ولمت چھہ زلف کاکلن
ازسالہ انتن بالہ یار

دیوان عشقنہ نارہ چھس
دیوان ون ہس دیگر ہس
ایوان ہس چھونہ دانہ عار
ازسالہ انتن بالہ یار
تراوت ترلوم طاقت فراق
چھوم یولہ جگر ہس اشتیاق
منہ ونتہ ان وزہس تیج زار
ازسالہ انتن بالہ یار
ینہ ماوم حسن عجیب
دیوانہ کرن ہس نوش لب
ازخان ومان کرہ ہس فرار
ازسالہ انتن بالہ یار
کنتو گوم منتو کنہ منہ جمیل
تنہ تہ در ایس کنہ ابیل
منہ خرو چھوم ناپایہ ار
ازسالہ انتن بالہ یار
ناگرای دوم ناگسی
ہیہ مال بو تت ٹپ زاگسی
تن منہ راوم لوکہ چار
ازسالہ انتن بالہ یار

بیتیں منگہ کمک استمداد
تت ہے دمپ کرہ ہیم یاد
دل زحلہ ہت گوم جادوگار
شلہ شانتہ کرتس نیر برگار
یلپہ کتوت وتہ چھیں بے زاد
تس ہے دمپ کرہ ہیم یاد
تم سر و مہرن تراو نم جای
ہیم مہ چھیرکم منہ منزجای
عارضی چھونہ عشق بے بنیاد
تس یا دمپ کرہ ہیم یاد

یے مہ ارض و آسمان افروز
مقبول کا پچھان چھوی شب و روز
فیروز بیچھو روز افزون باد
تس یا دمپ کرہ ہیم یاد

نوازشنامہ ہت پیک صبا دو
دوانہ سوی بحرین ذن ہوا گو
بہ بحرین آ و در در گاشہ ژا و
یقصر نازمست از محرمی ژا و
خبر او ذت سہ گیہ خوشنود و خرم
پین ذن تازہ گلدستہ ز شبنم

شامن ژلوم کرتی سوگرای
دامن ژس روز شمار
یس ژالہ بارس عشقہ نار
مقبول کرنس دلفگار

یا من مہ تھاوت گوم جای
از سالہ انتن بالہ یار
سوی زانہ کیاہ گو ھجر یار
از سالہ انتن بالہ یار

غزل دیگر از نوش لب میگوید

وس بارہ متو از بیوم یاد
وس نارہ زاجنم گوم بیداد
رو چھوس روشن مو چھوس شام
در بند کرد آن سرو آزاد
مصحف روس چھس الف جیم
ابرو نون تل عین صاد
تم وامقن تراوس عذرا
شیرینہ میلہ نا از فرہاد
ینہ گوم تراوت تھاوت پام
ونہ کس تس ز تو ہیم بیداد
نزدیک و اتت دور پیوم
معصوم کرنس بے اعتماد
ترکان یمن در شیراز
از غمزہ ناوک زن صیاد
یس ازل آس ملہ ون
مہ چھو غم ہمدم تس دلشاد
بربوکہ ایس تیرہ لاچار
یاس پیہ نا لایس ناد
نشہ پیوم دور گوم روان

تس یا دمپ کرہ ہیم یاد
تس یا دمپ کرہ ہیم یاد
در چین گیسو چین تا شام
تس ہے دمپ کرہ ہیم یاد
دندشین ذن چھس خم الف میم
تس یا دمپ کرہ ہیم یاد
منت لیلہ کرنم نہ زاہ نظر اد
تس یا دمپ کرہ ہیم یاد
تنہ آشفتہ دل پیوم دردام
تس یا دمپ کرہ ہیم یاد
معلوم چھو منہ کمہ ونہ گوم
تس ہے دمپ کرہ ہیم یاد
چھا کونہ تس ہیو تیر انداز
تس یا دمپ کرہ ہیم یاد
رشتہ سلیت کمان دون کرتہ کین
تس ہے دمپ کرہ ہیم یاد
ژرہ ژرہ در ایس ژہار نہ یار
تس یا دمپ کرہ ہیم یاد
دشہ چھوم دشہ بٹ دتسراوان

بہ پیش خود سو قاصد منگہ نادن
پرن نامہ ہرن چشمو کنی خون
مشر تمہ در سخن لعل شکرہ بار
مہ کیاہ معلوم چھوم پیغام تمند
شبانہ نندرہ ہیتو یتہ نیاوہ نادوک
بہ بیرحمی کرک آوارہ مارہ
تمی کنھ قاصدس ستین کران آس
کنیزاہ آیہ دپنس اے سمنبر
اما چھوس رنگ روس بوزٹ دلمت
ننہ واری خبر بوزنت سے درایہ
غریباہ ہیو وچھن لو زنت برس تل
زہجر یار رگجہ نازنین تن
ہیہ پانس پشر از باد غم گرد
رٹن زن چیرہ بویاہ ناٹھو دربدر
حرم محلس اندر ژانن باعزاز
گمان فی نہ چھوم زہ اندر دو غم چھوک
چھسے مشفق بنے دینک چھوہم بابو
کمن طرفن لگوک تقدیرہ سیتی
عجب ملکن پہس مہ راژ از باغ
پرت دنوہس یقین زانوم بو دوس
پننہ جانک نہ پانک کنھ نہ غم کھیوم
ونیوم از طالع بد کیا بنت آم
بو فیوس عالمس تہ ہارن سو دلدار
ہر جانب دتم نش گلہ خس وون
ترٹھی آسم منس عشقن حرافت

عنایت نامہ تس درپیش تھاون
جنون انوس دلس بوزنت سو مضمون
کرن تس قاصدس کن تلخ گفتار
سپنمت آسہ کتھو انجام تمسند
تبرکستان ولایت فی اتنا وک
مرت چھا زندہ گومت کانھہ و بادہ
زنرگس ہمچو شبنم اوش ہران آس
عجب ملک آو ون فرن وانو بردہ
کونہ ترھموی ہلالاہ ہیو سو گلمت
کرن نہ ما بہ ستی کنھ تہ وایہ
ہٹیو مت ژر گمت افسردہ ہیکل
گلابس ہیو مت رنگ سوسن
ارن زن روی گلناری گمت زرد
زگریہ ونہ پٹ کھتو لوزا اختر
خورم دل پاٹھ کرنس پرسش آغاز
لعشق نوش لب ثابت قدم چھوک
ونناست زہ ونیم کیا بنت آیو
عمن ما گوی بدل تدبیرہ سیتی
تولت نیوہس نہ تھو ہم برجگر داغ
رچھن آسوس خلاسن نزرو دس
ولیکن یاد رادن پدستم گوم
ونت کس نہ انہ کرم صبحی شام
کڈم محنت بغایت رنج بسیار
ژوکو بکجل ماس فیوس کنوی زن
تنہ ونہ ما چھو منہ ونس ستم مہ طاقت

چھو دور ریاہ سند یارکس قیامت
چھو دور عاشقن مرنن علامت
دوان آسوس قدم از صبح تا شام
پتھر بیو ہٹستہ زاہ ساتھا یا رام
مہ یوزم نہ تسند کو نہ جایہ پیغام
نشا ناہ کھنتہ کرتسند کو نہ نام
وچھو منہ روی آن مہ دو زیا
توی چھوس گلمتن ہمچون ہلالاہ
وچھن ہن ہن گجم نادہ ذرم تن
ہن ونہ کرا وچھو منہ بولہ زحمن

بوچھوس دومتن سر ایا بولہ نارہ
ستہ می آسمم اتھو نا پائیدارہ
شکوہ و سلطنت ترووم مہ ترسن زیت
بیس کن ماتس فن آسہ غیبت
مہ راوم راز دن سیدانی منز
ستہ ما آسم بہت بیگانی منز
کومین نہ نغارنی فیوہ رس کنوی زبان
تمسن ما آسہ دل اغیار نی کن
ودن دس کونی زران ورن ویاری
یہ بیہودہ توجیم ما اتہ خواری

دُ بس تمه کرنه از خاطر ژه غم دُور
مه شوں فن قاصداه آمرت چه پچمند
سو خط تمه آسو لکهومت جواب نه باپت
خطس اندر لکهس بو چیان خواری
فرخامه لکهون رنگین مضمون
خرسیه بس پٹ کرن نن مشک تری

سه چهے اندر وفا داری ٹٹاه پور
خطاه هت از صبا زفتار چهوس نند
لکهس فیرت بوون چانی حقیقت
مبر کا ته غم گری بو غمگساری
بابیات و غزل رنگین و موزون
جواب نامه تس سوزن تیزی

غزل نوشتن نازمست بجانب نوش لب

فصل بهار آمد خوشبو گلن مبارک
بیرون نه دلن آمد غم بلبلن مبارک
ایکه روس پر نیاد قد چانو تازه شمشاد
دلو مت چهو سرو آزادم کاکلن مبارک
رخسار ید ژه هاوک گلزار منډ چهاوک
یامت نظر ژه تراوک بادم قولن مبارک
چهی گیسوان مشکین بو یا چو نافه چین
بکشای لعل نوشین طوطه گلن مبارک
تیر مژه ژه گستاخ دچهم مه گیم سورلخ
لوله دلن نمی آخ زاه کره بلبن مبارک
خال سیه بر لفت دام بلا بالفت
بازاغ زاگ زن هت منز سنبلن مبارک
عاشق ژیره چهه کرتن کر خسته عشقه رتین
یم چان غمزه ڈیش نم تنتن مبارک
بر مضطر اگ ستمگر بس ون تیوی ستم کر
کن هاوه راز دلبرس ید فلن مبارک
عشقن ستم بنن یس دالنجه کنډ سلن لت

سستن
نی دادلدونت
سنبلن مبارک
گره
بلبل گلن چهو گلزارن
پروانه شمع زلهارن
بلبو همیشه لالارن
بیزارن مبارک
عشقن شراب یم چهو
بیخود سوگو تهپهیو
دیوانه نی وچهان گو
دل عاشقن مبارک

مه رو پری هاون موکه
زاه کر بلبن ټی چهو که
جگرس لگن یمن ژهو که
پٹ تنگلن مبارک
مقبول راه دلبر
موپک بوای رهبر
بپی ژه نذیر وی کر
صاحبدلن مبارک
فصل بهار آمد
خوشبو گلن مبارک

عبارت تت جطس بنی آس لجهم
بو آسوس چا نہ پوڑہ غمگین نہایت
بو آسوس چا نہ پوڑہ غمگین نہایت
وچھت از نامہ جانوی گوم خوشدل
فتوح تازہ گو حاصل با وفات
چھجم نامن رسینہ گسہ دہر غم
بہ کینزاہ کہ متوی آسوی ژہ مرقوم
بحمد اللہ ژہ سیپنوی بخت بیدار
برین شادی ژہ چھوی بجید مبارک
عجب ملکس لشہ آسن بہ محروم
ژہ ہتہ ینہ گو ژہ بش از قسمت بد
ہمیندم دا لو چاسن قاصدس کھی
فراقہ سیت چھس گجر ژ رویہ تن
بلیو مت چھو سہ زخم خنجر عشق
اچھن چھس نون لجر ژ لولہ جا بی
تنہ شو گمت چھو نہ خوشپا ٹھہ راتھا
ہمس نو رہ بہتہیں چھوس غم رگو مت
غشن لایق لگمت از ضعف و سستی
ورس جا بہ نوی محبت خوار ژہ گو
ہمت ون از خیالات ہیری
پیس جان عشقبازی کتھ مشکل
بنیو مت حال بد چھوس سو رمت ترن ان
زخان و مان خود گو مت چھو بیوار
شفیقانہ کرس ون قدردانی
رچھوس من بعد خاطر لو زکھی میانو

تتھے پاٹھن تچھم تتہ چھم مہ وچھم
ولیکن آستہ جای نہایت
ولیکن آستہ جای شکایت
قرار جان و دل مہ گوم حاصل
کہ مکتوب آمدہ نصف الملاقات
ژہ آسوم زندہ ٹدمہ جان حیات چھم
ہمکو مضمون مہ ساردی گوم مفہوم
لبوت وارہ دوبارہ راومت یار
مبارک صد مبارک لک مبارک
سو ما معدوم گو از طالع شوم
تتہ غیب سو لجنستہ چھو کہ لد
پرہ بیو مت برہ گو مت چھون ہی
ہر یو مت انگ لخ چھوس ان زردین
تتھے پاٹھن تیہ گشکنجر عشق
دوان نالہ چھو ٹھ دلمت حالہ پرانی
سوائی گریہ چھو سنہ کا ہفتہ ساتھا
بتہر یا ون تہرہ بیو مت ہر تو مت
پشن چھس خواب گیمژ تندرستی
کرس عشقن ستم بیوار ژ گو
گمت تیر لیست کرس دستگیری
ہمس ٹہ داہ کرن کیا آس حاصل
ونیو مت چھوس لہ واتی جیب و دامان
کرس یاری یہوی چھوی آذنک یار
بدل غمخوار لاگس نے زبانی
زتہ ہا ندم از محبت فایدہ چالو

تصحیح میانہ از رغبت عمل کر
مہ لگی ٹھہ بہ شیرین از شکر چھی
تصحیح میانہ از رغبت عمل کر
مہ لگی ٹھہ بہ شیرین چھی ز شکر
وٹن نامہ دتن بس قاصدس کن
شب اندر روز تو وارد سیپن
ٹکانی واتو دربینا لا مان سوے
بہ پیش نوش لب تم نامہ بھاو

جواب نامۂ نازنین بجانب

نوش لب ۶

بہ پیش نوش لب تم نامہ تھاون
سو سیز نامہ و جھت کیاہ اشک و تران
خطکو مضمون بوز گوس دلبخوش
گلابک پا ٹھہ خلوتس روہی دلکش
ازان پتہ نامۂ خوبی لصد لوب
تو لتن اندر کنار خود جو محبوب
مبارکباد نامہ ماجہ ناون
نہ معصوم ولن تم منگہ ناون

مہربانی گوڈن کرنس چھ فرزند
عجب ملکن نبحرین و اتو پیغام
جواب خط اوم تم فرحت افزای
بخیر و خورمی زندہ چھو وارہ
ونوم ون مصلحت تہوک چھ مختار
دُیُن تم کار خیرس منز تدبیر
تہوک ہر گاہ اجابت عرض فرزند
لسُرعت کر تلاش عقد بندی
گژھو در ملک بحرین مال و جاہت
تتی دوان رشتہ جانن وصل بخشو
گنیس رائی یژ پیدا ییس ہای
بنا بر مصلحت گیہ پیش شوہر
تامل کُر شہن اول درین کار
یہ یک دوشون تہ معصومنی رائے

بہ تدبیر چھوک بے شک خردمند
سو قاصد یس گمت تتو آسون آم
چھو ون لت طرفدارن شہزادی
دلس وُنہ عشقنوی چھوس خار خارہ
کر و کیا کتھ چھو لازم کیا سزاوار
چھو در تعجیل خیر آفت بتاخیر
دہن دون ڈکستن کرتہ پیوند
توی حاصل گژھی اقبالمندی
جہنیر و سلطنت مال و وجاہت
یہوی مشورہ پسند دلمن ہیو
وزیس سیرہ صلحکوی یکبار زیوبائے
بیک رشتہ کر و عقد دو گوہر
با خرتت صلاحس تمنہ چھقوار
بخشہس رخت نہ زیور سراپای

دربیان عروسی نوش لب و آراستہ شدن او

چو بایکدیگر این سہرا گفتند
نسیم مژدۂ وصل بہاری
عنادل در چمن ہا محو گشتند
تیاری کار خیرس منز چھو تعجیل
عروسانہ کرک کیاہ شادیانہ
مشاطہ آیہ با آداب و بلساز
عروسانہ کرک تس ساز و سامان
شہانہ خاص تر زیور تہ گوہر
گلابی جامہ دوکس مشک آلود

ازین در ہا سہر الماس سُفتند
در آمد بر بساط کامگاری
بوصل دلبران کس نالہ گشتند
تتی لوگہ کرک ییہ نہ بتاویل
گندکک ہر سو شہانہ شامیانہ
نگار نازنین ییرن لصد ناز
مزتین پیشوازہ رونہ دامان
گرامی پارچن ہند حلہ در بر
ملت کافور و صندل عطر تہ عود

شبن گل منز بستین گیس گلگون
سرن پامال کتیاہ سبکینہ خون
گلابن جامہ دشیت لگو دس خنک بہ
توی تس وپہ دستن لگو زنگ زر
نمن ہنز منز دشیت اغوا ان یوسش
بشن یپ کھٹ بشن رود گنہ کا یوش
تمش تس مہ جبینس شوق بہ ون جان
زر خورشید ان کھتو مت لسو ہان
زندان دشیت ڈگ کھتچی زن
وستہ پیہ در شفق گیہ غرق در خون

ہلال ابرو ون منز خال شاداب
یلا لاہ زن ہیت کرسیس محراب
کمان ہمت نگیاہ زن تیر تراوان
ز ہیت آہوی چین نخچیر پاوان
فسونگر چشمہ زن مست ہلائے سیراب
خمار آسو کرن جادو شعلہ در آب
تکحل فتنہ پرور ہنز چشمہ
دو صد جان قیمت آن یک کرشمہ
اچھن ہندکہ دنیادی بدام آسو
اچھر وان شادہ قتل عام آسو

بنفشہ وستہ زن مشکین کلالہ
شکبندار آس گیسوئی گرہ گیر
بسر تم زلف سرکش پیٹھ بر پا
کنس تل نیش زن پر تاب سنبل
فروزان آس گوشن گوشوارہ
وتھان آسو نور گوشن مختہ جمکہ
کنن فیروزہ دُور آس الہ وَن
ملہ وَن آس کرمز زال وانگن
ھتون بر فرق سر طفین زرکار
جمر بیر چہ وُڈنہ جالکر آسو مختک
سو سرخ تیر سرخ گو از رنگ غازہ
پر زلون حورہ تھوزن نورہ مشعل
جمال از مہر و ماہ تس گوسٹھا زر
کمند ہنت آسو رخسارک خیال
خزبین حسنکس نتہ آسو دربان
زخس پٹ حلقۂ بینی شبن کیاہ
عقیق آبدار آسوس رنگ سرخ
سنز آسوس مُدوّر دز زنخدان
بگوہر حلقہ بند آسوس مرصّع
ٹکس آسوس ڈکس پٹ لوزبر سان
دوپہ نرہ سون کرو سینن کرہ تی
گلن باوٹھ ترھن گند ڈہس مرہ بند
گو ڈن پازیب رشوندار خلخال
زہین یلہ نال مروارید مالہ
سمن سرو آس قامت گوس رعنا

پریشان تراوتھن بر برگ لالہ
تمکو حلقہ بحلق خلق زنجیر
شکار اہل تت داس چہ عشقا
بدعشس پر زمرد آسو کنفل
نوان آس جان مشتاق وارہ رہ
کرزہ پلنن کران آس جمکہ جمکہ
بنن نہ لعل مالن تم مولہ وَن
مسلسل عاشقن کتو دام جہان کن
سنبلزار گیہ حیری خبردار
نتن آتا رتت فرخندہ سنختک
گلاب تیھ آس وقت صبح تازہ
زجلوہ آس نیران نارہ وُزمل
تہ یم وچھو کلمۂ لاحول تم پر
سرافراز ن کران درخاک پامال
پلو رب ترکاہ سینہ ل نامہربان
تنھ زُونہ چھس نیچہ حالہ برماہ
زہ مختہ مالہ خندس کم سٹھا نرخ
بلورک کاسہ زن درآب حیوان
کرت زن طورکے نورک ملمّع
ملک تت گن وچھت از دور ترسان
مرصّع آس تم از گوہر و دُر
بقیمت از قیاس عقل صد چند
گنڈن یلہ پاپوس آس اقبال
ستارو دتو کرت نورس قبالہ
بجنت کرو چھن حورن تمنّا

پمپرخ کیاہ سین ہم پیکرہ زن
پریرون خوشی پون پوشہ تراوزن
شکر لب نازنین صاحب تمیزاہ
کمینہ شو ہس شیرین کنیزاہ
لرک پیرت بسامان در عماری
عماریہ پٹ کرک گوہر نثاری
حشم تہ سلطنت ہمت آسی بحرین
وتن مہرہ چھکین یا قرۃ العین
پدرمادر تسند معصوم شاہ ہم
پکن با فوج و لشکر آسن باہم

دوان نزدیک بحرین انگور و فی الفور
سپاین پوزت سو غوغا ہر طرف
سپہ لاالحبر بنیس خبر واز
چہ آمژ نوش لب شہزادہ نبر واز
قفونہ ہیت سو پانہ بر وٹھتس دراو
میان خیمہ مشہور شہزاو
باخلاص و ادب ووداستادہ
نبر می دست بستہ لب کشادہ
عذر خواہی سٹھا کرنس تعظیم
نثار مزد پاکرنس زرو سیم

عجب ملک آو انشنه معصوم شاہس — قدمبوسی کرتن بس خیر خواہس
سه غمخواری تہنز بوزت سوے مضمون — سپن شر منده احسان و ممنون
دعا کرنس کہورن تل تراوس سر — ثره بلراوت مہ شمت عشقنوی زر
مدامیا نوی کڈٹ ثره دوستداره — فدا سر میا نوبوہی غمگساره
کرت نسبت مه یاری تمامی — تہوت تا روز محشر نیکنامی
بجوبی اتفاق و اختلاط — کرک باہم نشاط و انبساط
دوہس تا شب بعشرت آس دوسان — شبس تا صبح مست جام و آواز

گلچین شیدن عاشق و معشوق از گلزار وصال و کامیابی حسن القبال

سحر گه دراو خورشید جہانتاب — لباس زر گنڈت برقصد مہتاب
عروسانه زنخانه آو روشن — زمین گو نا فلک انوار روشن
قوی امید گے شید دوشیوی — ثره چک آئینه پاس دو برج کہے
سپه سالار سپن گیره پیر زمن — کرن بخشش ضیافت اہل بزمن
ہمی مسند امیر و وزرا و لشکر — زگوہر پای تا سر بسته زیور
شہر یارانه پیرک ماہراز ه — زدر پیر حله زن گو سرو تاز ه
فلک وپوس رخشنده رخشاه — سواره سپن خورشید رخشاه
سواری درایش اند انداچو انجم — گکت تم درو فور لوز او گم
خرامان باکمال نازو ساز آسی — ہرج انجم اندر ہمس ہنت ترای
ز دیبا آسو کرمت فرش زرکش — بدنیا سرگه زن انو مت مفرش
بمسند نو شہس کٹ شیر مر جای — گنڈت گل حور و غلمان آس پیے پای
سوالی بیٹھ بفرش بعشرت — کرک مجلس بصحبت رنگ جنت
ضیافتہای زنگا رنگ شاہی — انک رخوان زربا عذر خواہی
مکلف آسه نغز گونه گونه — بہشتنه اندر زن انو مت نمونه
کہیک نغز لذیذ و چرب و شیرین — چکیک شہر ثر زقند و شہد شیرین
صراحی ہای می ہت ثاو ساقی — انن دردور دور عشق باقی

مه چھوس چھن نیر گو سوالی
بغم سپیا رنگی چھس ثته خالی
موافق گو بنا گره بخت ناساز
انکس زنده خوش آواز باساز
بہم وزیره آسو نازک ناره آمیز
صدائی ارغنون بانگل شکر ریز
کران بلیه ساز درآواز مستی
کہون اده گوشن بیچھ آسو دوستی
ربہ آسو گاہے تاره چارن
ثه دیشت نشانه ان ستیا تارن

بکام جان نوازی بیث کربار
دہن بکس نواز بیث شکر بار
نوائی چنگ بوزت بینوا شاه
سپن گی شاد غم رود کته خاشه
دوائی درد دل لحن نوا ساز
ونی گه در حسینی گرشته تہنا ته
عراق سپت آسیوک دوگه راست
موافق بار ماوی گر نه تواست
خلاف پرده سپتر اوک موافق
کرک لایق برابر زن مطابق

سندِ مشهور ڈلیشت وی داماد
بصورت هم بسیرت گوس اصنی
لکهون هیتو قاصن خوشخط عروسی
نکاح سیمبر لکهیون بنر ره آب
قران با مشتری بخشن ز هره
نکا حسن مهر و ماهن بحث پئه وین
گهه یاشی لغرق نوعروسان
مضمون خامه زون آسر کیا جان
سین مسرورے اندازه گو شاد
به محفل منگه ناون تام قاصنی
عطر داس بهر دستنبوسی
عجب تر زرکرن لتنه لیماب
پد اهن ها چهکنن هاره مهره
عقد کر مک بر رسم دین به آئین
ز هر جانب سپئن از دست لوسان
خوش الحان پریه دکر کر فروزان

غزل خواندن کنیزگان بطریق تغنی

یاره منته مه چهو چانو ماره متوئے
زار یو زنا دچهوم لله وین سوئے
کمته چهوک منته بویه متوئی
مه نه بکهه تو رکنه ڈی بکیه هتوئے
سونه نسد گرنه گند بیری ڈی کهتوئے
کمنه بوزونه وین کیا چهو تو ر لتو
ڈه نه مه پته وت گو متهر توئی
میانه حقه ڈی نه آسو لانه لکهتوئے
رو پیه نه آتش چهوم هتو متوئی
وَنه کس ازلبین ڈی که کهتو بتهوئی
چانه موکه و اڈس و چهته کتو کتوئے
زانه کیا بین نه بیش آ به آمنتوئی
دُر دانه لودانه بیهو کم دتوئی
فوزیاره برتهم شتر بانه ستوئی
مه خنجرن چان کرنم و توئی

دل گوم متوئے میلکنا
دل گوم متوئے میلکنا
وَنه چانه پکنوک چهوم بمتنا
دل گوم متوئے میلکنا
سَنه گوم کونه موکه ها وکنا
دل گوم متوئے میلکنا
سَنه و رشه دل بت ڈی لوهمنا
دل گوم متوئی میلکنا
هنه هنه ره چهیم سر تا پای
دل گوم متوئی میلکنا
کرانه یال دراَیس یاد چهوینا
دل گوم متوئے میلکنا
پُرناز قد چهوی سرو رعنا
دل گوم متوئی میلکنا
رُمه رُمه لاگت بے پروا

مژه تیر لبد لاتیم لتوسئے
دل گوم متوئے میلکنا
کله چانه معقول گو آره کتوئی
بده اکه دیداره هته حسنا
بیتاب سیراب چهوی تماشه هتوئے
دل گوم متوئی میلکنا

غزل بطریق تغنی

دُوره چهی دُورن دروانه الی
چهم کراو گلنی ها و دیدار

شمس پانه چهم چان گهیر گلنی
چهم کراو گلنی ها و دیدار
فول پوشن باغن دتوجوش ڈلنی
هر جا به سبز تازه آو سبزار
نارن شور و تهو آرن کولنی
چهم کراو گلنی ها و دیدار
تکه ڈورتو بان منز سنبلنی
ولہ ولہ فولنی لگو گلزار
بلوگنه میبورس ته بیز زلنی
چهم کراو گلنی ها و دیدار

سپکه گتهٔ کنم دا زناد ارس
ارس تتهٔ نته مارس پان
منصور رسند باکه زنا دارس
تن سوره بره بین چوم ارمان
من لوره تس بخ ببن شره بارس
غنچه ناوه دریاوکس دتهٔ بارس
سوی ترهٔ بین کره سره تربان
سرهٔ هستیس غم بدر گناه نگارس
نسرس منز باگ بحبر دخارس
در دانه صدفس منز تابان

ڈونگه هتف لای در شهوارس
بلبل مشتاق هر گلزارس
بالکل مشغول از دل و جان
مقبول امیدوار دیدارس

بقیه قصه میگوید

شبانگه تام مشغول سرودارس
دون بلبل صفت شهر و وعود دارس
عجب ملک آسور و ذت انتظارس
بیم کراک وصلک بوله نارس

لوکس غنس باگ گل پله فو لنے
غصه غم ماتم ژله بلبله نے
هجرانفس بمه کمانه چیلنے
لت نه تهومی دل کانه پهلنے
گلاب ربین بگه چھوی ڈلنی
کس انه وچھونک تاب و زملنے
دل تاره کرهٔ ام کاکلنے
گتوژله یم مارین نال و لنے
ولے آسین جاد ها نکلنے
تره دله سانو گرته حل مشکلنے
مه چھوه لعد کن تهاو لنے
لب کنته تیله کرایه منز بسن ملنی
دمه دمه چانے غمه چھس گگه نے
یم داغ وصلکه مرهمه بلنے
دره پرده ژاوس پوم د لنے
اده ناو لکھنے منز د اصلنے
مقبوله داما نه رٹ کگ ملنے
حال بوزاته لعل بن ڈو گلنے

تل بله میانوی دل بیمار
چھم کرو گلنے ها و دیدار
مژه تیز سد آم زهر آبدار
چھم کراو گلنی ها و دیدار
شبنم تیته ڈله بر گلنار
چھم کراو گلنی ها و دیدار
چھی زلف مشکین سیه مار
چھم کراو گلنے ها و دیدار
ژله لس کو نه زنگه چھومنه و ار
چھم کراو گلنے ها و دیدار
و سر نار تهو تهم اینے عار
چھم کراو گلنے ها و دیدار
نمه ٹیه ژمه تان هتو نا ر
چھم کراو گلنے ها و دیدار
کرترک سر سره سینی یار
چھم کراو گلنے ها و دیدار
ون دته وچھ هن نو دلدار
چھم کراو گلنے ها و دیدار

غزل دیگر بطریق تغنی

گله میانه کس ونه پتس ولدارس
دل چھومنه دیوان تن مله زارس
مل گوم پر زور شورتس نارس
تاب چھومنه آب و ن اشکی هارس
لوکه سور گومت چھوم لوکه چارس

لارس پته نته مارس پان
لارس پته نته مارس پان
ده میانه دلکوی کھتو آسمان
لارس پته نته مارس پان
لوکه پامه کمنه زنجه چھم ایوان

دہن کیا نوش لب پنس دلکس آس
خبر آست نہ تھو ہنس پرا رہ ون بو
بمغرب آفتابن عزم کرہ حرم
شبستانس اندر شہزادہ خوش ناد
وچھن گیمیر سہ مہ منز اضطرابس
بوقت خورمی باہم قران گوک
شہس گیہ اچھہ وچھت مہ سخت خیرہ
کشید اول کلید گنج مقصود
ژہنون بلہ گوہر شادی بالماس
سمن غنچہ دہن تنگ آسو بستہ
تمام شب بکام جان و دل آس
سحر شاداب تہ از بستر خواب
لباس فاخرہ ہیرک معطر
مفرح گے زجان و دل زہ عشاق
زہ تشنہ لولہ نارن مدتھا زال
قصور آسوک ہہن ور من گمت یوت
بیکجا میول مبورتہ بینبر زل
تنہ گو بلبلس باہم ملاقات
نتہ وصل سپن پروانہ باشمع
کہ داند این سعادت را بیان کرد
ذنک باہم گرہ بوسہ برخسار
کران آس اک اکس عشوہ کرشمہ
زمژگان آس لایان اک اکس تیر
حنا دستو زبان آن زلف و کاکل
بجوش طبعی کران لہو ولعب آسو

زحال من خبر تس قاتلس آس
وچھن بی پان ساتھا مارہ ون بو
مہن باشتری ترتیب کرہ نرم
کرن ہر بلبلن لاون گلن کراو
ببرج سعد براران آفتابس
بخوبی شیشہ و صلکہ لو اس چھوک
رژن زن نوش دی آغوش چیرہ
بدشواریس آخر قفل بکشود
تمنا در آس بدسود سودا ہس
نسیمکہ ہمیہ سپتن گو شگفتہ
بشغل کامیابی مشتغل آس
بجائی آب چھاوک آب گلاب
سپن ان مہرو مہ الور منور
وچھن ہر دم اکس اک آس مشتاق
تاب وصل تم شہلای تیر کال
اکی شبہ تت عوض راحت لبوک نوتت
بفرحت بٹیہ چھاوک ہی مسول
روا سپنس دلک حاجت تہ حاجات
ژلوس غصہ زسینہ گوس دل جمع
کہ داند این کرامت را عیان کرد
بوسہ سر دسینک و رنگ نار
فران با ناز آن غماز چشمہ
رژن بیہ بازگشت ازدہ تتدبیر
دوان از سرخ گل آواز بلبل
کھوان آمیختہ شیر و رطب آسو

بجوش طبعی کران لہو ولعب آس
کھوان آمیختہ شیر و رطب آس
زہ ناز آمیز باہم ناز ماوان
محبت خیر عشقن راز باوان
بدینگو تر کران تم آس راحت
بدنیا آس کس تیم پادشاہت
میسر کام عیش و جام آسوک
قرار جان دلک آرام آسوک
مقرر ہر شبس صبحاہ چھو دریس
پتہ پرت محنتس راحت ہر کس
دولت تشنہ لبو چھیو وصلکوی آب
فدا فیج رہ زہوک گے سبز و سیراب
چہ غم پدوی گوڈن وزرن ہوک
بعیش و ناز آخر دون گنوی گوک
تلوک تیر سال پدی گال وصلوک
لبوک خوش عاقبت اقبال وصلوک
گذار کرتت لعشرت کنہ شبا روز
بصحبت آسن باہم بہرہ اندوز
سلسلہ پادشاہین پر لطافت
کرن ترتیب شاہانہ ضیافت

خلق معلوم منت ند گو نہ کیتہ بتس
خطر حیر عشق در دل گو نہ کیتہ بتس
تکونس نہستہ و نونس از مودت
انن ہنونس سیچارہ لعد مدت
مریض عشقنی عشقن مرض زالو
تمے ہنتند و ندہ اندر رگ مرض زالو
انن ہنونس سیچارہ لعد مدت
تکونس ہستہ و نونس از مودت
مبرکیتہ غم دوا ہاوی بوداس
کری بورد دعوت عشقہ جاداس

مرتب مجلس گیہ خاصہ عالی
ملون کھیک کم الوان نعمت
خلاص از خوردن نعمت سپن ہم
شرابکہ شوقہ گے سرمست یکبار
اٹن سر نیم مست اٹہ آس سرمست

لعزت بطبعہ سر کردہ سوالی
مصفا چیک رت اقسام شربت
پراز صہبا ہتنگ دن ساقین جام
خرد مدہوش ہیو گو عشق بیدار
اٹن گو اختیار عقل از دست

عاشق شدن معصوم شاہ بر ناز مست و عقد کردن و باوی و عقد کردن راسخ را با ناز مست

شہ معصوم انہ مجلس نہ بردراد
بگلشن پوروشن زاد تنہا
صفاہ تھد باصفا نیر در نظر آس
صفن نکھہ و اتو بیخود نیم ہشیار
گوئن بوزن بآواز زنانہ
کنیزن منز بہت تتہ ناز مست آس
میس کن نظر پیہ تس مس کن
میس گو دل بکیدیدن گرفتار
میس مہر و دیل گو پارہ پارہ
میس گو خال ٹیشت حال برہم
میس مراد دل نیر ہر نہ چشمو
میس تسند اچھر و آل آی ن تیر
میس تسند دہن مبہم محبت
دو شیون تیر عشقن کارگر گوک
بہ مجلس شوق رو تھو تم آی لاران
عجب ملکس ٹہا ہنو سوانہ و ن
عرق چھکو بن نہ دتونس شیر فرست

پئے گردش گلستانس اندر زاد
کران بلبل صفت سیر چمن ہا
بخوبی خوش کرن تت کن گذر آس
کنو بوزن صدائے سازو ستار
حزین لحن و ترنم تر ترانہ
کران خوشبو گلن دستہ بدست آس
سنوک دو شون دس تا نیر عشقن
تمس گیہ دیدہ جان محو دیدار
تمس مانند بلبل خارہ خارہ
تمس گے بند غم تم کا کلک تھم
تمس خونین جگر تہند و کرشمو
تمس گے زلف میند نال زنجیر
تمس قامت لتسند الف اجابت
وست پی بر زمین نیر ز بر گوک
وچھوک تس بر سر لب آتو مت جان
گو ٹہس ہٹ کلہ ہتونس للہ ناون
سوٹہ شوس آوو نہ نیر گو اتھوک پت

حریفانہ سو چارہ زما دنس پیو
بگو پیش سپہ سالار شہر
کرن لس سپت گفت و گو زہر بار
بجو شگوی و خوشنوی کرن آہ
سخن دانی کمن دانشو رانہ
از ین پس مطلب کتھ درمیانہ
بجد منت التماس اہ از اجابت
کرن ہہ چھو م باقید اجابت
شہ معصوم ہتر ساری انشس
تسکہ ہم چھو کس ہم فہم و دانشس

سعادتمند شہزادہ چھومت ز
بخشش ناز مست ماہ پیکر
لوک ٹاہش مست ناز سیم اندام
یہندین نہ نگفتن نیک اوصاف
رضا د توہم دو شیون ناز نین
رضا د توہم دو شیون ناز نین
تلوک لذت فلوک خاطر ز لوک کرون
جزای عمل بے شک چھو برحق
مزور آیک بجو بی مختتس پور
لبوک مزد قدم گنج سعادت
تر شیون گوک شو نگمت بخت بیدار
تره بلبل گے تره گل حسن ہت وار
بجو شو فنی بچپاہ اک تت دا گوک

بدا ما دی خود کرتن سرافراز
بپاس کمترین اے بندہ پرور
براسخ نامزد کرتن باکرام
دو شیون سینہ چھوک کینہ صاف
زہ بلبلہ وقف تھاون بلبلن دون
زہ بلبلہ وقف تھاون بلبلن دون
زہ مختہ ماکہ بخشن دون نگین
حضوصا نیک چھ اہن یم چھ برحق
چھونہ زاون بدنیا خیر دستور
عطا سپنک سہ دولت بے ارادت
تره گنج حسن درد آک بے مار
تر پو طوطو نیک نیت تره مار
پدر مادر دران اتنا ترسن ہوک

فو برز کینہ مولی کو نہ جایہ زاہ دل
رضای سان تت اند چھ حاصل
ذنک خصت تتن پٹام و ناکام
کدک خیمہ بنوبت نیک فرجام
نوازش آسنہ زہ شایانہ کرہک
ستھاہ داد دوس پالنہ کرہک
کہن گر خلعت شاہانہ دتو ہک
مرصع قیمتی زاینانہ دتو ہک
فتو نہ بیت تو ہک بے نہایت
گرامی تحفہ ہای بلے نہایت

در بیان رخصت کرفتن عجب ملک دو معصوم شاہ و راسخ از مشہور شاہ و سپہ سالار

تر شیوی گی نشہ دون فنا گاہن
ستھاہ آسنہ و ماس ماجہ ہندو ول
خدا ین امر کرہ ماتن چھو برحق
رضائی والدین شہ مار چھو بہتر
چھ بدہش دولتاہ چھوم پانہ معلوم
اجازت گنہ ہو کرن لسہ مہربانی
تمو فرماو مک چھوہ پانہ مختار
ولیکن سان اولاد گرامی
زنہ شہ بیت دستنام ہمیشہ

ہنو گ رخصت منگون دون پادشاہن
جگر فٹو نیرہ نہ زاہ والنجہ ہول
کرن احسان ماس ماجہ پر حق
مکر زہ چھو فرماون پیمبر
امی لشہ اس تر شیوی نن چھ محروم
سو حق نکہ والہو در زندگانی
کرن اسہ شو بہ نہ ات جایہ انکار
ستھاہ زہ چھکہ باعزازت امی
چھ پروردہ بلبلہ نازو عیشہ

خزانن ہی بر زر گنج و گوہر
ذنک ہمرہ تمن ستہ تخت و افسر
بدیک کنیاہ کدک تہ ہم کام رفتار
جوان زرین کمر آسک طلبوار
لکھ مہ رو بہ تن تن در عماری
ستاوزن پچک اند اند سواری
زہ شہزادہ سمندن دون کہشت دریا
روانہ گے برفتار دلربای
زہ چھ دوستن شیرین ہیبر دو بیدی
وٹے نیتن جہاتن کن تو ہک تیز

عجب ملکن بجاہ و حشمت و خیز
شہ معصوم ہم گنج و ہمت
وداع یکدگر یا روتر پو کر
منازل طے کران گے آستہ آستہ
کرک پیغام خطا سوزک طربناک
ملاقات پذ خوشحال حاصل
سپاہین حق داکر شہر بارو
خراج ملک ترا وک داد پراوک
بہی شکرانہ خرچک مال تہ دیار
شبانہ شادیانہ جشن عالی
غنی سپین گدا از بذل اموال
بیاکی زندگی عیشس ذ لوک ناد
نصیب حق مدد پنوک کرامت
اول ثابت چھو قول راستبازی
چھو وانن عاقبت طالب مطلوب
بمکو یس آسہ مطلب تہ تولا
خصوصاً کینہ رستن سینہ حالن

پری ہت یاہ ترکستانہ شہران تیز
بشادی آئی نخشب دراومہ ہیت
اچھو کن آس منود ردانہ زنہ
مقامن وات بابخت خجستہ
باستقبال فوج و مال ہیتہ آک
بنیو کر از فضل حق بنیہ مطلب دل
بہ بخشش نام تہا وک کامگار و
گدا این بنیو این نادیاوک
کرک آئینہ بندی مینہ بازار
چراغانہ کرک گنجینہ خالی
چھنی فی الحال گے آسودہ خوشحال
مثل دوہ رعاشقی پت کن تہوک یاد
ولیکن از طفیل استقامت
سولبہ آخر نہ بیتیک ریشن زناری
بنان آخر محبین وصل محبوب
تمکو تس پیمانہ کن جشن تسلی
چھو مرہم وہمہ وصلوک دہ ذماکن

طریق دریافت مجاز از لفاو حقیقت آن در نظر اہل طریقت

رموز عشق زانن عشقبازی
زہ پدیہ در چھوک دل سرد مردہ
الس آئینہ تاون کنہ چھو نہ سود
دل بیدرد چھوی افسردہ مردہ
نگی پروانسی شمعک دچھن نور
ظہور یار زانی بلبل زار

مین لذت چھو درسوز و گدازی
زخامی پختہ کارن طمہ خوردہ
جز آتش عود خوشبو زاہ دیاد و
بکار آئینہ کیاہ زنگار خوردہ
مین بر شعلہ دریکدم سپن سوز
مس از عشق زر تمت دلس خار

مہ گنز راہ عاشقن عشقس شرہ اکار
حقیقت یا مجاز آسن دوہ اقرار
ولیکن فرق بوزا لیو دنیا
مجازی گل حقیقت ان گلزار
تلک وَت وارہ امنز گرتامل
بجز اظہار چھا اظہار گلنہ گل
ہران آخر چھو گل گلزار روزان
ولی بلبل پتہ گلزار سوزان
صدف گنزران مجاز از راہ ادراک
گوہر تتہ منز حقیقت گوہر پاک
عوض چھن از صدف مطلب چھو گوہر
اثر مہ گوہرک صدفس چھو جوہر
جلا صدفک نہ چھو دردانی منز
سوای در زدیدہ زاہ مہ گنزر
مجازس تاوہل تھومت یمہ گوہ
ترمی نامہ کہ لہ سوی نیں برذر گو
سمہ پتا ہرکس وزن چھو نقصان
سو مشکل پانتی پتہ کار آسان
مجازس کن حقیقت وچھمہ الو لاگر
پیپن بیای صنعت صانعس اگ

اصل تراوت مه گرځه عکس مایل
کمال عشق کړه حاصل شه اید وست

عکس نن باطه نقص اصل کامل
جمال هار وچه د مغز بې پوست

مناجات بدرگاه قاضي الحاجات

الٰهي ما و مقبولس په راست
الٰهي عاصیین ما وم ره راست
دتن توفیق بر اعمال صالح
عفو کړه تن خطا ساري خطا یاس
خیالک پرده از اکرام تو لنش
مني کاسس نه خود بېزار کړتن
بحق سیّد الکونین هم آن
پر مادر کړم مغفور و مرحوم
گرفتار یه رسن دم رستگاري
یه امّید از کرم اتم ته انجام
خدایا گیم ضایع ما طه الفاس
پشیمان گوس اعمال بد و بین
گنهگار ماه مه هیو چهونه کانه نعم
غریق جرم و عصیان چهوس سر و پالې
جلا و خاموشي هند اوده راوم
کړم ناحق یه دان پاک مشهور
مزه نفس لگوم بو زن تگو منه
زبانداني کړم لا لگم سخن یا ز
زمانن منز مه هیو چهونه کا نفته اناودن
ضرر لازم نفع از دست تراوم
پراگنده گیم جمعیت از دل

فرم دل از کجي لاگن سوي است
فرم دل از کجي لاگم سوي رست
هدایت ته ي کړتن یه وي چهو طالح
نتن غفلت دس دلجین اجهن گاسن
برهنه خلعت ایمان وتس
غني از دولت دیدار کړتن
ته زتو کړه تن بخشتس لغز ایمان
تهوم تم هت مه از نار سقر دور
بهشتن ته انتم هت دو ساري
گنهگار ن کړه ي چهم همت عام
غرامت نه ندامت هت ته کن آس
بنا وان هیوس افعال بد و سینت
زیاده چهي بدي زحد ته رکم
کړم تر بدکړم نه کهنده پرواي
ډډت دل و اهیاتن کن مه تهاوم
وزن نه هرمت قدیم آس چهو ستوک د
بزه زیوم اماون چاره چهو منه
یه نیرت گوته فیرت زاه ایا یانه
کړم بیوایه بې مایه هین یا ن
هین مطلب دیک انه دست داوم
تهوم بر صدق ثابت نیت دل

وسیله آس تهي کن هت معظم
جناب شیخ حمزه قطب عالم
روا حاجات کړنم میان یارکي
ز لطف و جود و کرم سامانه ساري
مناجاتس قبولیت بخشتم
دتس اخلاص و جمعیت بخشتم

در بیان خاتمه کتاب میگوید

سپین ختم سخن الحمد لله
پرن والین چهو حق لله في الله

سنه هین مغفرت منگون ز غفار
پرن والن بحق این گنهگار
سنه ۱۲۶۲ ... شیتن برابر
بهار س منز نسخه و انو تا سر
چه زوه شتن ستاوه بیت تعداد
غزل ابیات خمنس تام تهو یا د
غزل ابیات زي هت نه ستاوه
برابر تتمه قصک شت ستاوه
غزل ابیات زي هت نه ستاوه
برابر تتمه قصک شت ز تاوه

خداوندا اگر نہ بخشتم معصیت ساری
پسندیہ می اہنم عاشق زہ ساری
گرتہ چکنہ دل ملول زبان بطول
بیشین حق چھو رد خلق مقبول

تمام شد

نہ آسوم علم نہ طبعس نکوئی
بجد مت عرض چھوم معنون شناسن
بزرگانہ کرن ڈیشت خموشی
رٹن انگشت پت از حرف گیری
حسد کشین بد اندیشن پہ گلہ نیز
ہوا خواہن دوا دردہ دروس
ہنر ور مرد گنزرن عیب دارس

چھنوی جرأت کرم شعر گوئی
ادا فہمن پارشیدن مرد مومن
کمال عیب ڈیشت پردہ پوشی
صغیرس پیٹھ تھون حق کبیری
زکینہ چھوک سینہ آتش تیز
پیک مرہم ویک زخم جنونس
رٹن گلدستہ پیٹھ خارزارس

غزل یارباش

گلہ ویہ کرتم بلبل دل دیوانہ تے
مہ خارہ چانی پارہ گو دل جانانہ تے

ات شعر ووچھس گت بو کرے پرانہ تے
چھوم سور گومت حورہ چانہ نو وانہ تے

چھی تیر مژگان ہمہ ذیبا کمانہ تے
از رمزہ کرتھ کس غمزہ تیرن نشانہ تے

پختہ دہانس سختہ وچھوس ہیرانہ تے
سوراخ دل گیہم رشتہ چانی دو دانہ تے

ام کلہ والن مست کرنس مستانہ تے
خمخانہ لبس ووہین چشمہ ونکھس پیمانہ تے

تس سرو سبزس لیچھ نگمت ازپانہ تے
وٹھ شاخ مرجان فولہ ون غنچہ دہانہ تے

بیمار جگرس یار چھوم جانو ارمانہ تے
چہ مان کرتم شربت نارپستانہ تے

زلفچہ گرایہ مایہ ولونس بے زانہ تے
گوشین پیٹھ زت دورہ قل میا لوز وشانہ تے

یہ چھوبہ دستن زونہ کیا چھس تابانہ تے
پلپوش لبس ووہ گمہ شبنم ہیرانہ تے

نتس نیگارہ وفس کا ذہ پیت ماریچانہ تے
مستانہ لاگن فیرہ ہس ہے آستانہ تے

ہر جایہ منزرہ مایہ ونہ ہس داستانہ تے
تس سرو قدس سرپا دن قربانہ تے

نس ونہ منتس شیرنہ دار روزنہ دامانہ تے
کمہ سونہ برمرم کیاہ چھو ون میا نو سامانہ تے

وسن الہ یارن بالہ لاگم بیگانہ تے
ون دارہ وغس یار باش افسانہ تے

مصنفہ حضرت ... خان صاحب غمناک	گلہ ویہ کرتم بلبل دل دیوانہ تے مہ خارہ چانی پارہ گو دل جانانہ تے	در سنہ ۱۳۶۴ھ

ملنے کا پتہ۔ غلام محمد نور محمد تاجران کتب مہاراج رنبیر گنج بازار سری نگر کشمیر

